

PORADY

Czad to ogromne zagrożenie dla życia

Przez kilka dni cała rodzina narzekała na bóle głowy, nie zdając sobie sprawy, że w ich domu ulatnia się tlenek węgla – mówi prezeska OSP w Tenczynku Katarzyna Kowal.

s. 18

SENIOR

Nad lekami trzeba zapanować

Statystyczny senior w Polsce zażywa pięć leków jednocześnie. Są i tacy, którzy biorą ich nawet 10. Na łączenie takiej ilości leków trzeba bardzo uważać.

s. 19

SPORT

s. 27

- Z piłkarskich wyżyn na samo dno
- Czy Chrzanów jest tak silny, czy liga taka słaba?

Dzieci krzywdzą dzieci

Letnie popołudnie, ulica Rybna w Trzebini w pobliżu kąpieliska Balaton. Dwóch spacerujących 16-latków zaczepia kilkusobowa grupka rówieśników. Przetrzepują ich plecaki w poszukiwaniu gotówki. Chłopcom każą w tym czasie klęczeć. Na koniec zabierają jednemu z nich klucz zawieszony na smyczy, podpalają i wrzucają do pobliskich zarośli. To jeden z przypadków niczym nieuzasadnionej agresji nastolatków wobec nastolatków. Czasem dochodzi też do filmowania telefonem ofiar agresji, a potem - wrzucanie tych filmików do sieci.

O narastającym problemie przemocy wśród dzieci i nastolatków piszemy na s. 6.

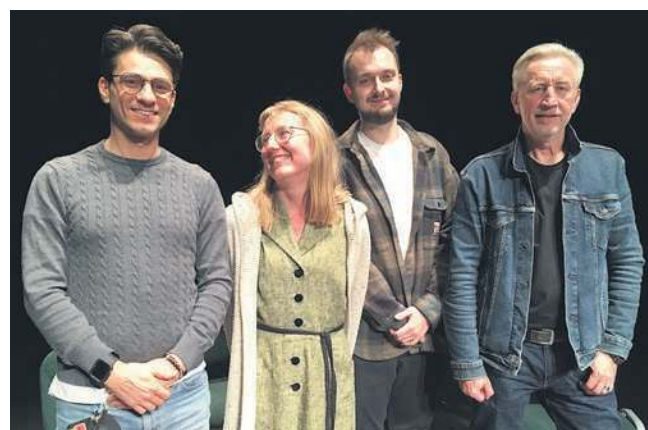
Do poczytania

Każdemu życzę takiej pasji

Sołtyską jestem całą dobę z przerwą na pracę w przedszkolu, a nauczycielką całą dobę z przerwą na sołtysowanie. Jeszcze 10 lat temu nie zdecydowałabym się, żeby pełnić takie funkcje jednocześnie – mówi Joanna Smółka, dyrektorka przedszkola w Krzeszowicach i sołtyska Czernej.

s. 13

Z bólu rodzi się film

Pomyślałem, że Trzebinia leży tak blisko Katowic, Łodzi i Warszawy, gdzie znajdują się najważniejsze uczelnie filmowe w Polsce, że szkoda tego nie wykorzystać – stwierdza Zbigniew Paterak (na zdj. z prawej), dyrektor artystyczny Trzebińskich Spotkań Filmowych „Short Film”.

s. 14

LIBIAŻ

Pożar zabił dwóch braci

s. 3

KOMUNIKACJA

Podróż na jednym bilecie

s. 3

ALWERNIA

30 milionów za 50 mieszkań rodzi wiele pytań

s. 10

CHRZANÓW

Zaskarżony przetarg na budowę nowego bloku

s. 12

BABICE

36 milionów! Rekordowa kwota na inwestycje

s. 10

TRZEBINIA

Przebudowa skrzyżowania Piłsudskiego i Kościelnej znów pod znakiem zapytania

s. 9

Młoszowskie Nutki mają 30 lat

Najmłodszy laureat Młoszowskich Nutek z burmistrzem Trzebinia Jarosławem Okoczukiem, Ewą Jędrzyk z lewej (kierowniczka ds. finansowych w TCK) i Bogusławą Wadowską z prawej (kierowniczka WDK Młoszowa)

Młoszowskie Nutki to na pewno jeden z najstarszych konkursów piosenki dla dzieci i młodzieży w powiecie chrzanowskim.

Ciekawostką na tegorocznej edycji konkursu było to, że jedną z juryerek była Aleksandra Ślusarczyk, która sama występowała, jako dziecko, w tym konkursie. Nagrała minialbum z trzebińskim zespołem Prowizorium.

- Wymiatacie niesamowicie! - zwrócił się do wykonawców burmistrz Trzebinia Jarosław Okoczuk. - Miałem dziesięć lat, jak zaczęły się Młoszowskie Nutki. Ubolewam, że się nie zapisałem, bo może by coś z tego było - zażartował. - Można powiedzieć, że Młoszowa to kuznia talentów. Prawdopodobnie większość dzisiaj obecnych młodych artystów będzie podbijać nie tyle deski naszego kraju, ale Europy - chwalił burmistrz.

Sołtys Młoszowej Piotr Dusza podziękował wszystkim,

Nagrodę Grand Prix zdobyła Ewa Górnikowska z SP w Lgocie. Na zdjęciu z sołtysiem Młoszowej Piotrem Duszą

którzy jakoś „dołożyli” się do organizowania Młoszowskich Nutek, a kwiaty przekazał na ręce Bogusławy Wadowskiej, od 1994 r. zaangażowanej w przygotowywanie tej imprezy. Sołtys Dusza wręczył też nagrodę Grad Prix Ewie Górnikowskiej z SP w Lgocie za piosenkę „W moim ogródku”.

- Swoim wykonaniem poruszyła serce słowiańskiej duszy Piotra Duszy - stwierdził sołtys.

Pomysłodawczyni Młoszowskich Nutek Bożena Adamczyk, obecnie radna, poprzednia sołtyska Młoszowej, pracowała w tutejszym domu kultury od 1991 r.

- Najpierw ten konkurs nazywał się „Mikrofon dla wszystkich”, potem zrodziły się „Młoszowskie Nutki”. Konkurs miał coraz wyższy poziom. Nagroda Grand Prix to również mój pomysł - przypomniała Bożena Adamczyk.

(ŁD)

MOIM ZDANIEM

Komunikacja budowana od komina

ALICJA MOLENDĄ

Zapytaliśmy naszych internetowych czytelników o ocenę komunikacji miejskiej organizowanej przez ZKKM Chrzanów. Wypadła słabo, choć nie od dziś wiadomo, że transport publiczny to obok edukacji i zdrowia, bardzo ważna sfera życia. I z punktu widzenia konsumentów tej usługi, i z perspektywy troski o środowisko.

45 proc. uczestników naszej internetowej sondy uważa, że komunikacja w Chrzanowie, Trzebini i Libiążu jest zła (ocena 1).

W perspektywie nadchodzących wyborów samorządowych to duże pole do popisu dla kandydatów, którzy są świadomi, że lokalny transport autobusowy dawno już powinien być elastyczny, zintegrowany z komunikacją kolejową, uzbrojony w parkingi, centra przesiadkowe i tabor, który mieści się pod nowo wyremontowanymi wiaduktami w Chrzanowie. Kandydatów, którzy poważnie przyjrzą się skomunikowaniu publicznych instytucji, szczególnie tych w Chrzanowie (ze szpitalem i szkołami na czele) z najbliższymi zakątkami powiatu.

Siła lokalnej komunikacji tkwi w ilości przeznaczonych na nią pieniędzy. W ostatnich latach mieliśmy złudne wrażenie, że idzie tam dużo środków. Sprawił to fakt, że organizator transportu lokalnego zdobył kilkumilionowe dotacje na poprawę wizerunku publicznego transportu. Zmieniły się niektóre przystanki, stały na nich elektroniczne tablice z rozkładami jazdy, ale autobusowych kursów wyraźnie nie przybyło.

Pasażerowie kosmetyki nie docenią, bo dla nich kluczowe są dobrze zorganizowane połączenia i liczba tych połączeń. Piszą też, że nowe wiaty nie sprawdzają się jako schronienie przed deszczem i wiatrem. Poza tym, że nowe przystanki nie grzeszą oryginalnością. Pewnie dlatego, że tempo wydawania dotacji z Polskiego Ładu nie pozwalało na żadne dyskusje. Trzeba było szybko składać wnioski, a potem brać co jest i rozliczyć.

Z komentarzy naszych Czytelników wynika, że wielu z nich ma już świadomość, że nadszedł czas, aby samochody w sposób świadomy zamieniać na sprawny i niedrogi (najlepiej darmowy) transport publiczny. Dopóki jednak nie będzie on na tyle sprawny, że do autobusów przesiadniemy się z chęcią, dopóty spaliny będą nam zatruwać życie i szkodzić klimatowi.

Mam nieodparte wrażenie, że lokalna komunikacja budowana jest od komina. Że nie wiadomo, ile trzeba na nią przeznaczyć pieniędzy, aby spełniała oczekiwania i zbliżyła się jakościowo np. do jaworznickiej. Jaka jest lista potrzeb i jaki jest harmonogram dochodzenia do satysfakcjonujących pasażerów rozwiązań. W roku 2024 ma być w komunikacyjnym budżecie ponad 2 mln zł więcej, ale informacja o tym, na co konkretnie pójdą te pieniądze, nie jest do końca jasna. Podobnie jak mgliste mamy pojęcie o tym, co zobaczymy za miliony na dworcu przesiadkowym w Trzebini i Chrzanowie, bo Libiąż już takie miejsce ma. Generalnie dobrze byłoby zobaczyć na początek fundament, nie komin.

5

najpopularniejszych dań roku 2023 w Polsce to: kebab, który wyprzedził ubiegłorocznego mistrza - pizzę margheritę. Na szczycie rankingu znalazły się także: schabowy, cheeseburger i pierogi ruskie. Najchętniej zamawianą kuchnią była kuchnia włoska; za nią są kuchnia polska, amerykańska, arabska i japońska. Zestawienie przygotowało pyszne.pl

43

zł to średnia cena pizzy w Polsce w 2023 roku. Jest około 17 proc. wyższa niż w 2022 roku.

27

proc. zamówień w Pyszne.pl stanowią posiłki wegetariańskie i wegańskie. Mood Food, Zero Heroes, Fuzja Kultur i Virale na talerzu - te cztery trendy zidentyfikowano w 2023 r.

360

kg śmieci na osobę rocznie z gospodarstw domowych w roku 2021 trafiło na śmietnik. 40 proc. zbieranych jest selektywnie. GUS podał, że to prawie 13,7 mln ton odpadów, o 0,6 mln ton więcej niż rok wcześniej. W krajach o wysokiej stopie życiowej, jak Austria i Dania, obywatel produkuje już ponad 800 kg śmieci na osobę w ciągu roku.

12

proc. droższe było w październiku - w porównaniu z rokiem ubiegłym - pieczywo w sklepach. Od sierpnia, kiedy notowano 21-procentowy wzrost cen, mamy obniżkę. Od 2024 roku podniesienie płacy minimalnej i urealnienie kosztów zakupu paliwa doprowadzić może do ponownej fali wzrostów cen. Do tego może jeszcze dojść likwidacja zerowej stawki VAT na żywność oraz odmrożenie cen gazu dla piekarni i cukierni.

Pół miliona za pomnik św. Mikołaja w Chrzanowie

To przybliżony koszt budowy tego monumentu na chrzanowskim Rynku. Dokładniejszą cenę poznamy dopiero po przetargu.

Koszt pomnika dzieli się na dwie, mniej więcej równe części. Pierwsza to projekt i wykonanie rzeźby w gipsie w skali 1:1, co zostało już zrobione i sfiansowane ze zbiórki prowadzonej przez Społeczny Komitet Budowy Pomnika św. Mikołaja w Chrzanowie. Tymi sprawami zajmował się ks. Roman Sławieński, proboszcz parafii św. Mikołaja.

- Po stronie komitetu była mniejsza kwota niż 250 tys. zł,

a to tylko dlatego, że artysta-projektant zrobił dla nas specjalny upust - stwierdza ks. Sławieński.

Za drugi etap, czyli odlew pomnika w brązie i jego montaż na Rynku, odpowiada gmina. W tym przypadku szacunkowy koszt - jaki podaje burmistrz - wynosi 250 tys. zł. Zatem za wszystko powinno wyjść niespełna pół miliona złotych. Pomnik ma stać na wiosnę przyszłego roku.

Jak ten temat skomentowali Czytelnicy na FB „Przełomu”?

■ „To żart? Prima aprilis dopiero za 5 m-cy” - pisze pan Piotr.

■ „Kiedy w końcu zrobią porządną chodnik od mostu na Kadłubku do bloków mieszkal-

nych? Ludzie chodzą w błocie po kostki, pełno dziur na drodze dojazdowej do garaży, ale kogo to interesuje. Najważniejsze, że płacimy podatki, a kasę wydajemy się na dziwne inwestycje” - komentuje pani Agata.

■ „Na światło w nocy nie ma, drogi dziurawe, co drugi lokal do wynajęcia, ale najbardziej jest potrzebny pomnik za pół miliona. Nikt tego oczywiście nigdy nie rozliczy, najwyżej stwierdzą niegospodarność” - uważa pan Michał.

■ „Rozliczyć będzie można już na wiosnę, w kwietniu, przy urnach” - podpowiada pan Tomasz.

■ „Za tę kasę można byłoby wyremontować place zabaw na wiosnę, a nie wywalać naszą kasę jak na kule. A moder-

nizacja placów zabaw wygląda tak, że tartan bezpieczny zastępuje się dwoma wywrotkami piasku, który jest jakąś masakra. Przykład plac przy budowanej tartan, natomiast na placu w parku, wiele elementów już wymaga wymiany i nikogo to nie obchodzi najwidoczniej” - stwierdza pan Kamil.

■ „Dlaczego stawia się pomniki wszelkim możliwym ludziom? Dlaczego nie postawi się raz pomnika księżycowi albo kwitnącej słiwie?” - pani Ewa cytuje pisarza Ericha Remarque’a.

Na FB „Przełomu” pojawiło się prawie 80 komentarzy do tego tematu. Niestety, nie było pozytywnych, które z pewnością byśmy tutaj zamieścili.

(ŁD) Projekt pomnika wykonał artysta Piotr Idzi

Podróż na jednym bilecie coraz bliższa

Jest szansa, że w przyszłym roku mieszkańcy powiatu chrzanowskiego będą mogli na jednym bilecie podróżować lokalnymi autobusami ZKKM, pociągami oraz krakowskimi tramwajami.

Od 1 sierpnia tego roku mieszkańcy gmin Krzeszowice, Chrzanów, Trzebinia i Libiąż, podróżując po Małopolsce transportem publicznym, mogą skorzystać z Biletu Metropolitalnego oraz Małopolskiego Biletu Zintegrowanego. Ich posiadacze mogą na jednym bilecie podróżować pociągami, autobusami i tramwajami. Oczywiście nie wszystkimi. Dotyczy to pociągów obsługiwanych przez Koleje Małopolskie, POLREGIO i Koleje Śląskie, także wszystkich połączeń tramwajowych i autobusowych organizowanych w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie oraz połączeń autobusowych organizowanych przez województwo małopolskie i gminy takie jak: Wieliczka, Michałowice, Niepołomice, Skawina, Wielka Wieś i Zielonki.

BEZ ZKKM-U

Bilet Metropolitalny obowiązuje w centralnej części województwa, podzielonego na trzy strefy. Obejmuje Kraków oraz ościennie gminy, do których docierają autobusy MPK Kraków. Wśród nich są

m.in. Krzeszowice (dojeżdża tu linia 278). W związku z tym, pasażerowie podróżujący ze stacji kolejowej w Krzeszowicach lub przystanku kolejowego w Woli Filipowskiej, mogą korzystać z Biletu Metropolitalnego i na jednym bilecie pojechać pociągiem do Krakowa czy Skawiny i tam podróżować autobusem miejskim.

Małopolski Bilet Zintegrowany ułatwia natomiast podróżowanie z dalszych zakątków regionu i dotyczy IV i V strefy oraz biletu na całą Małopolskę. Gminy Trzebinia, Chrzanów i Libiąż zostały objęte Małopolskim Biletem Zintegrowanym. Trzebinia i Chrzanów znalazły się w strefie IV, Libiąż w strefie V.

Oznacza to, że posiadacze takich biletów mogą pojechać pociągiem z Libiąża, Chrzanowa, Trzebini czy Dulowej do Krakowa, a potem przesiąść się na autobus lub tramwaj bez konieczności kupowania dodatkowego biletu.

W ofercie nie ma biletów jednorazowych, a jedynie miesięczne czy 24-godzinne (dobowe). W ramce prezentujemy ceny oraz obszar, na którym obowiązują.

W całym tym zintegrowanym systemie nie ma jednak na razie chrzanowskiego ZKKM-u.

PERSPEKTYWA NA WŁĄCZENIE

W lipcu Związek Komunalny Komunikacja Międzygminna w Chrzanowie, jako organizator miejskiego transportu zbiorowego, wystąpił do Departamentu Infrastruktury

CENNIK BILETÓW

Bilet Metropolitalny

miesięczny strefa I – 159 zł
miesięczny strefa II – 109 zł
miesięczny strefa III – 109 zł
miesięczny strefy I i II – 169 zł
miesięczny strefy II i III – 169 zł
miesięczny strefy I, II i III – 199 zł
24-godzinny strefa I – 22 zł
24-godzinny strefy I, II i III (bez lotniska) – 30 zł
24-godzinny strefy I, II i III – 50 zł

Małopolski Bilet Zintegrowany

miesięczny strefy I, II, III i IV – 295 zł
miesięczny strefy I, II, III, IV i V – 335 zł
miesięczny sieciowy* – 365 zł
24-godzinny strefy I, II, III, IV i V (bez lotniska) – 39 zł
24-godzinny strefy I, II, III, IV i V – 57 zł
24-godzinny sieciowy (bez lotniska)* – 50 zł
24-godzinny sieciowy* – 65 zł
72-godzinny sieciowy* – 99 zł
weekendowy strefy I, II, III, IV i V – 74 zł
weekendowy sieciowy* – 129 zł
7-dniowy sieciowy* – 170 zł

*Cały obszar, na którym świadczone są usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego, organizowane przez Województwo Małopolskie.

ry Drogowej Urzędu Marszałkowskiego w Krakowie, deklarując chęć przystąpienia do Małopolskiego Biletu Zintegrowanego.

Jarosław Okoczek, burmistrz Trzebini, będący też przewodniczącym zgromadzenia ZKKM, mówi, że w porozumieniu ze związkiem komunikacyjnym zainicjował rozmowy na ten temat z władzami wojewódzkimi i Kolejami Małopolskimi. W ubiegłym tygodniu m.in. z Markiem Dyszym, przewodniczącym zarządu ZKKM, wziął udział w spotkaniu w Krakowie w sprawie

przystąpienia do Małopolskiego Biletu Zintegrowanego.

Pierwszym krokiem ma być przystąpienie (w pierwszym kwartale 2024 r.) do systemu Małopolskiej Karty Aglomeracyjnej. Dzięki temu bilety na autobusy ZKKM będzie można kupić w aplikacji elektronicznej iMKA oraz skorzystać z planera, co ułatwi podróżnym zaplanowanie podróży różnymi środkami transportu zbiorowego z punktu A do punktu B.

Jak mówi Marek Dyszy, kolejnym krokiem ma być zawarcie porozumienia w sprawie przystąpienia ZKKM do Mało-

Obszar obowiązywania biletów

STREFA I - miasto Kraków
STREFA II – gminy: Biskupice, Czernichów. Iwanowice, Kocmyrzów-Luborzyca, Liszki, Michałowice, Mogilany, Niepołomice, Skawina, Świątniki Górne, Wieliczka, Wielka Wieś, Zabierzów, Zielonki
STREFA III – gminy: Brzeźnica, Krzeszowice, Skąta, Słomniki
STREFA IV - gminy: Miechów, Gołcza, Trzyciąż, Sułoszowa, Olkusz, Bukowno, Trzebinia, Chrzanów, Spytkowo, Kalwaria Zebrzydowska, Myślenice, Siepraw, Dobczyce, Wiśniowa, Raciechowice, Gdów, Kłaj, Łapanów, Bochnia, Nowy Wiśnicz, Rzeszawa, Drwinia, Nowe Brzesko, Proszowice
STREFA V – gminy: Kozłów, Charsznica, Libiąż, Chełmek, Przeciszów, Zator, Wadowice, Stryszów, Zembrzyce, Jodłownik, Tymbark, Dobra, Laskowa, Żegocina, Lipnica Murowana, Gnojnik, Dębno, Brzesko, Borzęcin, Szczurowa

polskiego Biletu Zintegrowanego.

Gdyby do tego doszło, mieszkańcy mogliby na jednym bilecie podróżować m.in. pociągami oraz autobusami ZKKM Chrzanów i MPK Kraków. Skorzystaliby z tego również mieszkańcy Babic i Chełmka, dokąd docierają autobusy ZKKM.

Marek Dyszy liczy, że nastąpi to w przyszłym roku. Konieczne będzie przeorganizowanie wówczas kursów linii autobusowych i skoordynowanie ich z harmonogramem odjazdów pociągów.

Michał Koryczan

Pożar zabił dwóch braci

Ta noc w Libiążu była wyjątkowo tragiczna. Z 24 na 25 listopada życie straciło w pożarze dwóch braci. Ofiary miały 50 i 53 lata.

Ogień pojawił się po godzinie 22. w domu przy ulicy Długosza w Libiążu. 53-latek nie miał szans na ratunek. Już nie żył, gdy nadjechała pomoc.

Jedną nieprzytomną osobę udało się wynieść z budynku jeszcze przed przyjazdem straży pożarnej - relacjonował nasz Czytelnik.

Ta osoba to 50-letni mężczyzna, brat pierwszej ofiary. Był reanimowany na miejscu i został zawieziony do szpitala. Niestety, nie udało się go uratować. Zmarł w szpitalu w sobotę.

Jak dowiedzieliśmy się od zastępcy komendanta Komendy Powiatowej Policji w Chrzanowie mł. insp. Marcina Kaczmarka, trwa ustalanie okoliczności tragicznego zdarzenia.

Akcja ratownicza trwała ponad 4 godziny. Do pożaru przyjechały trzy jednostki Państwowej Straży Pożarnej oraz dwie OSP (Libiąż i Moczydło), a także policja, pogotowie oraz prokuratura.

(af)

Teresa Majewska z zasłużonym tytułem Zasłużonej dla powiatu

Teresie Majewskiej, kojarzonej głównie z Zespołem Pieśni i Tańca Krakowiacek z Grojca, który prowadzi od 20 lat, nadano uroczyste tytuł: Zasłużona dla Powiatu Chrzanowskiego.

Tę podniosłą ceremonię poprzedziła uchwała powiatowej rady podjęta końcem września tego roku. Ta zaś pojawiła się dzięki inicjatywie radnej powiatowej Zofii Gniewek, którą poparła kapituła przyznająca tytuł.

Toteż Zofii Gniewek przypała w udziale odczytanie laudacji na cześć Teresy Majewskiej:

- Dla mnie ten tytuł należy jej się z wielu względów.

Prywatnie Teresa jest mamą ośmiorga dzieci, z których czworo tańczyło w zespole, a do dnia dzisiejszego pozostaje w nim jeszcze dwoje. Mój podziw wzbudza fakt, że potrafiła dzielić obowiązki mamy wielodzietnej rodziny z działalnością społeczną i zawodową – powiedziała, kończąc przemówienie.

Wcześniej wymieniała merytoryczne osiągnięcia laureatki.

Zespół Krakowiacek, jego rozwój, sława i sukcesy na pewno trzeba wymienić na pierwszym miejscu. Teresa Majewska jest w nim kierowniczką, instruktorką i choreografką od początku jego istnienia. We wrześniu zespół obchodził jubileusz 20-lecia. Z tej okazji Teresa Majewska i kilkoro członków zespołu odebrało odznaczenia państwowe – Srebrny (dla Teresy Majewskiej) oraz

Brązowe (dla członków zespołu) Krzyże Zasługi.

Ale to nie jedyna działalność laureatki związana z upowszechnianiem kultury ludowej, w której już dawno temu się zakochała, którą pielęgnuje, kultywuje i pięknie popularyzuje.

Utworzyła również taneczną grupę seniorską. Ponadto organizuje warsztaty regionalne dla członków zespołu z bibułkarstwa i rękodzieła artystycznego, prowadzi lekcje regionalne w szkołach i przedszkolach - w powiecie chrzanowskim oraz poza nim. Na warsztatach pokazuje dawne ubiory, ich zdobnictwo, kolorystykę, tańce, śpiewki i gwarę dawnych regionów. Doprowadziła do utworzenia kapeli, zachęcając do nauki gry na instrumentach ludowych (skrzypce, basy) dzieci i dorosłych

Teresa Majewska, Zasłużona dla Powiatu Chrzanowskiego, z synami: Krzysztofem, Piotrem, Marcinem, Jakubem i wnuczką Oliwierią

w szkołach muzykowania ludowego. Założyła Dziecięcy Zespół Tańca Ludowego Luszki w szkole w Luszowicach. Udziela konsultacji re-

gionalnych w Kołach Gospodyń Wiejskich.

I nie ustaje w pisaniu projektów, dzięki którym pozyskuje pieniądze na warszta-

ty, stroje i rekwizyty dla ciągle niedofinansowanego - mimo sławy jaką się cieszy - Krakowiaczka.

Grażyna Kaim

Nowoczesna pracownia dla energetyków z Libiąża

Uczniowie Zespołu Szkół w Libiążu mogą w praktyce zobaczyć, jak powstaje czysta energia.

Od kilkunastu dni jest tam nowoczesna pracownia OZE, czyli odnawialnych źródeł energii. W środę, 29 listopada została oficjalnie otwarta.

Na jej urządzenie i wyposażenie szkoła otrzymała dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Krakowie. Całość kosztowała 82 500 zł, z czego 74 250 zł to pieniądze z WFOŚ. Resztę dołożyło, jako wkład własny, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie.

W ramach otrzymanego dofinansowania została wyremontowana dotychczasowa pracownia wykorzystywana w nauczaniu przedmiotów

energetycznych oraz wyposażona w nowoczesne pomoce dydaktyczne z zakresu OZE.

Z pracowni będą korzystać głównie uczniowie kształcący się w zawodzie technik energetyk. Co prawda program nauczania nawiązuje zasadniczo do tradycyjnych źródeł pozyskiwania energii, ale nauczyciele wprowadzają też do nauki treści związane z OZE.

- Chcemy przygotować naszych uczniów do tego, żeby wchodzili na rynek pracy już ze wstępnymi informacjami na temat alternatywnych źródeł energii - mówi Jadwiga Bochenek, dyrektorka Zespołu Szkół w Libiążu.

Otwarta właśnie pracownia świetnie to umożliwia. Znajdujące się w niej pomoce dydaktyczne to w wersji mikro: panele fotowoltaiczne, solary, pompa ciepła, turbina wiatrowa, urządzenie do wytwarzania paliwa wodorowego.

- Ta pracownia jest na poziomie XXI wieku i wizualnie,

Pracownia OZE w Zespole Szkół w Libiążu

i jeśli chodzi o znajdujące się w niej pomoce dydaktyczne - podkreśla Jadwiga Bochenek. - Chciałabym, żeby tak jak ta wyglądały też pracownie z innych przedmiotów.

To jedyna taka pracownia szkolna w powiecie chrzanowskim. Także tylko w Libiążu prowadzona jest klasa ucząca w zawodzie technik energetyk.

Szkoła ma podpisaną umowę patronacką z Tauronem Energia. Aktualnie jest ona na etapie negocjowania, bo ZS

chciałby podpisać taką umowę z Tauronem Wytwarzanie, czyli bezpośrednio ze spółką w której zakładach uczniowie odbywaliby praktyki zawodowe, a w przyszłości mogliby znaleźć pracę.

Wniosek dotyczący urządzenia w szkole pracowni OZE, poza dyrektorką przygotowywali merytorycznie nauczyciele: Agnieszka Król, Urszula Słowik, Paulina Bigaj, Sylwia Szwed-Sporysz i Stanisław Gucik.

(GK)

Kubły w sądzie na finiszu

Dobiega końca sądowy proces o uszkodzone kubły. Pozwanym w sprawie jest spółka AVR SA, która przed dwoma laty, gdy rozpoczęło się postępowanie w sądzie cywilnym, odbierała odpady z Chrzanowa, Libiąża i Trzebini.

Problem z uszkodzonymi kubłami zaczął narastać w 2020 roku. Mieszkańcy gmin zrzeszonych w związku alarmowali, że podczas opróżniania pojemników na śmieci dochodziło do ich uszkodzenia. Składali reklamacje, a firma w zdecydowanej większości ich nie uwzględniała. Tłumaczyła uszkodzenia kubłów ich wyeksploatowaniem oraz przepełnieniem. To były główne powody podawane przy odmowie reklamacji.

Wówczas dwoje libiąskich radnych: Agnieszka Siuda i Piotr Klupa postanowili zło-

żyć w imieniu poszkodowanych pozew wobec firmy odbierającej odpady. Potem dołączyło do nich kilku chrzanowskich radnych.

Sąd oddalił jednak powództwa. Uznał, że wina spółki AVR nie została udowodniona przez powodów. Nie wykazano, że pojemniki przed ich odbiorem były w dobrym stanie technicznym oraz że były użytkowane w prawidłowy sposób. Ponadto właściciele kubłów nie byli bezpośrednimi świadkami uszkodzeń, które miały być spowodowane przez pracowników spółki AVR. Nie zostało też wykluczone, że do takich uszkodzeń mogło dojść z winy osób trzecich.

Po tym orzeczeniu radni Agnieszka Siuda i Piotr Klupa złożyli apelację. Na rozprawie w Sądzie Okręgowym w Krakowie, która odbyła się w połowie listopada, adwokaci przedstawili argumenty obu stron. Sąd zapowiedział ogłoszenie wyroku w czwartek 30 listopada.

(AF)

ZENON KNAPIK (1947- 2023)

Do Los Angeles nie zdążył

Zenon Knapik zmarł w niedzielę, w Chrzanowie, po kilkumiesięcznej chorobie. Ostatni rok był dla niego trudny, bo trudno było mu się pogodzić z odejściem ukochanej żony Zofii, która zmarła 28 października 2022 r. Razem prowadzili w Trzebini biuro turystyczne, razem podróżowali, grali w scrabble... Byli wspaniałymi, życzliwymi ludźmi. Cudowną parą.

Zenon Knapik pracował niegdyś w kopalni Siersza. Zna-

Zenon Knapik

ny był jako zapalony narciarz, znawca i sprzedawca sprzętu narciarskiego. Jego pasją była giełda i podróże. Ulubionym krajem - Turcja.

Po odejściu pani Zosi, Zenon Knapik wraz z siostrzeń-

cem - Szymonem Nartowskim, postanowili poprowadzić założoną przez nią Tęczę dalej. Tak jak dotąd, od 30 lat, z pasją i zaangażowaniem.

- Biuro Podróży Tęcza to jej dziecko i dalej będzie trwać. Je-

steśmy jej to winni - zapewnili.

Szymon Nartowski wspomina, że rok po odejściu żony był dla Zenona Knapika ciężki. - Ale się pozbierał. Od razu i codziennie przychodził do pracy. Miał tu zajęcie. Spotykał ludzi. To pozwalało mu przetrwać. Po pracy wracał do domu, gdzie czekał Hultaj, ukochany kot Zosi i Zenka. Znajomi wiedzą, że Hultaj często gościł na ich facebookowych profilach. Często jeździł na cmentarz do Myślachowic, gdzie spoczywa żona - wspomina Szymon Nartowski.

Państwo Knapikowie stanowili cudowną parę. Lubili wspólne podróże. Ostatnią, najdalszą, była ta na Kubę. Od dawna o niej marzyli. Przywieźli mnóstwo wrażeń i zdjęć. Zachęcali klientów, żeby łapać ją jeszcze taką, jak jest.

Pani Zosia najbardziej ko-

chała Grecję, a pan Zenek Turcję. Był w niej ze sto razy.

- Ostatni raz wybrał się tam w czerwcu. Na tydzień. Pojechał sam, ale ten wypoczynkowy pobyt w ulubionym kraju bardzo dobrze mu zrobił. Zamieszkał w kameralnym hoteliku przy plaży. Wrócił zadowolony i podbudowany psychicznie. Zawsze miał dylemat, czy piękniejsze są okolice Kemer, czy Side. Ale ostatnio orzekł, że stare miasto w Side i tamtejsze plaże punktuje wyżej - opowiada Szymon Nartowski.

Wśród klientów Zenona Knapika wielu jest takich, którzy tą Turcją zaraził. Mnie też. Trzy lata temu, na rodzinnych wczasach w jednym z hoteli spotkaliśmy państwa Knapików. Wspaniali, nierozłączni. Pani Zosia, miłośniczka greckich wysp, żartowała, że

dała się Zenkowi przekonać do Turcji. Miód i sery w ich domy były zawsze tureckie. Oliwa - grecka.

Zenon Knapik miał jeszcze jedno podróżnicze marzenie - Kalifornię. Chciał zobaczyć tamtejsze parki narodowe i Los Angeles, które znał z filmów. Nie zdążył tam pojechać...

Biuro Turystyczne Tęcza będzie działać nadal. Dotychczasowi szefowie zadbał o sukcesję.

- Będę kontynuował ich pracę i marzenia - mówi nowy właściciel Szymon Nartowski, który z biurem związany jest od wielu lat.

Zenona Knapika pożegnamy w sobotę, 2 grudnia, o godz. 13.00 w kaplicy przy cmentarzu w Myślachowicach. Pochowany zostanie na miejscowym cmentarzu.

Alicja Molenda

ogłoszenie

- ♦ Całodobowy przewóz osób zmarłych na terenie całego kraju
- ♦ Własna chłodnia
- ♦ Własna sala pożegnań
- ♦ Własna pracownia florystyczna
- ♦ Kremacje
- ♦ Pośrednictwo w formalnościach związanych z zasiłkiem pogrzebowym
- ♦ Pełna i profesjonalna obsługa pogrzebów

DOM POGRZEBOWY
Styś
R. TARNOWSKI
PL. MAJER
Chrzanów, ul. Szpitalna 68
tel. 32 624 03 95,
32 624 03 96, 604 421 928,
600 465 773
www.stykschrzanow.pl
CZYNNE CAŁODOBOWO

FIRMA POGRZEBOWA
MARIA
www.pogrzebowe-maria.pl
Działalność kompleksowa, konkurencyjna i bezgotówkowa od 1990 r.
Bezpłatna chłodnia i kaplica do pożegnań.
Każdy przypadek śmierci załatwiamy indywidualnie i odpowiednio do potrzeb.
Chrzanów, ul. Szpitalna 33 tel. 32 623 52 24, 668 214 606

Usługi Pogrzebowe i Grabarskie
„BRATEK” Kinga Brzóska
♦♦♦
Firma założona w 1991 roku przez Halinę i Jana Brzóska
♦♦♦
WIENCE, KREMACJA
WŁASNA CHŁODNIA
ZAŁATWIENIE SPRAW ZUS
♦♦♦
tel. 32 212 12 86, kom. 660 133 902
ul. Olkuszka 62
32-543 Myślachowice

35 mln zł na inwestycje w gminie Chrzanów

CHRZANÓW.

Burmistrz powinien być zadowolony z pierwszego „czytania” projektu przyszłorocznego budżetu na branżowej komisji finansów, bo właściwie żaden radny niczego nie skrytykował. Zobaczmy, jak będzie dalej.

Na poniedziałkowej komisji budżetu Robert Maciaszek omówił najdroższe inwestycje.

6,3 mln zł – szkoła w Kościelcu

Powstały dwa nowe budynki. W jednym, od strony parku, będzie się mieścić 3-oddziałowe przedszkole, wyposażone m.in. w sanitariaty, kuchnię i jadalnię. Na piętrze zaplanowano dodatkowe sale lekcyjne. Drugi obiekt to sala gimnastyczna.

- Pozostałe prace wykonawcze – stwierdza burmistrz.

3,4 mln zł – remiza w Płazie

Nowy obiekt zostanie wybudowany w sąsiedztwie ośrodka zdrowia. Burmistrz chce jesz-

cze w tym roku wyłonić wykonawcę.

3,2 mln zł – Chechłostrada

Chodzi o budowę ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż rzeki Chechło, od Pogorskiej, w sąsiedztwie basenu i dalej do ul. Podwale w Chrzanowie (obok stacji paliw). Nazwę „Chechłostrada” zaproponował jeden z mieszkańców. Inwestycję wykona spółka Eurovia. Długość trasy – ok. 1,5 km.

- Rozpoczniemy też projektowanie kolejnego fragmentu Chechłostrady, od krytej pływalni do dworca PKP przy Fabrycznej, z nitką do cmentarza wojennego. Na projekt zarezerwowaliśmy 120 tys. zł – informuje burmistrz.

2,7 mln zł

– połączenie Krakowskiej ze Świętokrzyską

Na razie nowa droga powstanie między ul. 29 Listopada i ul. Kadłubek, a także w ramach tej inwestycji zostanie przebudowana ul. Berka Joselewicza. Przetarg rozstrzygnięto.

- Jeszcze nie widać prac budowlanych, bo najpierw – zgodnie z zaleceniami konserwatora zabytków – wejdą tam archeolodzy i przekopią cały ten teren między ulicami: Ka-

Na komisji budżetowej burmistrz Robert Maciaszek (drugi z prawej) omówił projekt budżetu gminy na 2024 r.

dłubek i 29 Listopada, szukając skarbow z przeszłości – mówi Robert Maciaszek.

W przypadku drugiego odcinek, od 29 Listopada do Krakowskiej, trwa korekta dokumentacji (zmiana ZRiD-u). Ten fragment drogi będzie jednokierunkowy.

2,5 mln zł –

Chrzanowskie Błonia

Mają zostać zagospoda-

rowane tereny zielone między Partyzantów a Jordana w Chrzanowie. To będzie kolejny park miejski. W planie tej inwestycji są: wielofunkcyjne boisko sportowe, 400-metrowa bieżnia, ławeczki, leżaki, nowe nasadzenia, miejsca na ognisko, rozbudowa placu zabaw.

1,4 mln zł – drogi w Balinie

Zostaną przebudowane uli-

ce: Morgowa i Długa w Balinie, na co gmina pozyskała dofinansowanie.

1,1 mln zł – winda w SP 1 w Chrzanowie

Burmistrz mówi, że winda jest już wykonana, a pieniądze pójdą na wszystkie dodatkowe prace związane z tą inwestycją.

850 tys. zł – remiza

w Chrzanowie

Zadanie obejmuje m.in. wy-

mianę dachu i stropów, wzmocnienie fundamentów, usunięcie azbestu. Kolejnym etapem będzie odnowienie elewacji i wyremontowanie dużej sali na piętrze.

Projekt budżetu w liczbach

Dochody – 235 mln zł

Wydatki – 268 mln zł

Pieniądze na inwestycje – 35 mln zł

Łukasz Dulowski

Młode talenty przy 64 polach

Statuetkę głównego sponsora mistrzostw otrzymał z rąk Janusza Szczęśniaka, prezesa UKS Hetman Koronny - Michał Karolczyk, dyrektor generalny Górka Cement sp. z o.o.

TRZEBINIA.

Znakomita oprawa turnieju, przyjazna, wręcz rodzinna atmosfera, cenne nagrody, ale przede wszystkim – autentyczna, ogromna pasja do szachów przyciągnęła do Trzebini najlepszych młodych miłośników królewskiej gry z całej Polski.

XXVIII Międzynarodowy Turniej Młodych Talentów w Szachach Aktywnych to jedne zawody dla młodych szachistów w Polsce, które nieprzerwanie są organizowane od 28 lat. Z wydarzenia regionalnego stały się najpierw ogólnopolską imprezą szachową, a na począt-

ku XXI wieku przybrały charakter międzynarodowy.

Gospodarz turnieju - UKS Hetman Koronny to jedyny szachowy klub w Małopolsce, plasujący się obecnie w polskiej ekstraklidzie.

- W trzebińskich zawodach występowali zawodnicy z różnych, często bardzo odległych od Trzebini, miast naszego kraju, m.in. z Wybrzeża. Przyjeżdżali także do nas młodzi szachiści z Anglii, Niemiec, Danii, Słowacji i Ukrainy. Wielką szachową drogę rozpoczynał w Trzebini m.in. Jan Krzysztof Duda, obecnie jeden z najlepszych szachistów świata. W Trzebini grali jako młodzi zawodnicy przyszli arcymistrzowie - Paweł Czarnota, Wojciech Moranda, Daniel Sadzikowski oraz Dariusz Świercz, późniejszy mistrz świata do lat 18. Występowała tu także Agnieszka Matras -

W tegorocznych zawodach uczestniczyło 86 zawodników z różnych części Polski, między innymi z Bełchatowa, Kielc, Krakowa, Pilzna, Miedzianej Góry, Przeworska i Gliwic

późniejsza mistrzyni Polski seniorek, oraz mistrzyni międzynarodowa Dorota Czarnota - wymienia Janusz Szczęśniak, prezes Uczniowskiego Klubu Sportowego Hetman Koronny w Trzebini.

Szachiści rywalizowali przez dwa dni w 5 kategoriach wiekowych: do lat 8, 10, 12, 14 i 16.

Zwycięzcy XXVIII Międzynarodowego Turnieju Młodych Talentów w Szachach Aktywnych w poszczególnych kategoriach:

kat. do lat 8 - Jan Szumiec, Gens Una Sumus Kraków
kat. do lat 10 - Jan Karaś, UKS Bakcyl Bielany
kat. do lat 12 - Maciej Ryszka, KS Kraków
kat. do lat 14 - Franciszek Kania, KKSz Kraków
kat. do lat 16 - Zuzanna Górniewicz, Ognisko TKKF w Dobczycach
Najlepsi zawodnicy Powiatu Chrzanowskiego:

kat. do lat 8 - Aleksander Olszowski (Olimpijczyk Chrzanów) oraz Leon Polakiewicz (UKS Hetman Koronny Trzebinia)

kat. do lat 10 - Franciszek Zięba (UKS przy SP 8 Chrzanów) oraz Maksymilian Ślusarczyk (UKS Hetman Koronny Trzebinia)

kat. do lat 12 - Wiktor Kisiel (UKS przy SP8 Chrzanów) oraz Blanka Polakiewicz (UKS Hetman Koronny Trzebinia)

kat. do lat 14 - Sebastian Baliś (UKS przy SP8 Chrzanów) oraz Irena Pajer (UKS przy SP8 Chrzanów)

kat. do lat 16 - Grzegorz Szewczyk (Energia Libiąż) i Zachariasz Bugajski (TCK Trzebinia)
Najmłodszymi zawodnikami Turnieju byli 5-latkowie: Julian Morawiec (UKS Goniec Staniątki) oraz Małgorzata Nowakowska (UKS Hetman Koronny Trzebinia)
Zwycięzcy otrzymali jako nagrody m.in. aparaty fotograficzne, tablety i sprzęt sportowy.

Dzieci nie wrócą do szkoły w starym roku

Powiększona SP nr 6 na osiedlu Kościelec w Chrzanowie

CHRZANÓW.

Rozbudowa podstawówki w Kościelcu jest już na finiszu, ale wciąż nie ma podłączonego prądu.

W projekcie budżetu na 2024 r. zarezerwowano drugą, ostatnią płatność za tę inwestycję – 6,3 mln zł.

Od września uczniowie z SP nr 6 mają lekcje w budynku dawnej WSPiM przy Woynarowskiej w centrum Chrzanowa. Burmistrz Robert Maciaszek informuje, że w tym roku nie wrócą do szkoły w Kościelcu.

- Nie ze względu na generalnego wykonawcę, tylko dwa zewnętrzne podmioty nie zrobiły jeszcze swoich prac. To spółka Veolia Południe, która musi rozbudować węzeł ciepły.

Obecnie obiekt jest trzy razy większy, więc potrzeba więcej mocy na jego ogrzanie. To się stanie na dniach – mówi burmistrz. - Większy problem mamy z Tauronem – stwierdza.

Już od paru lat jest przygotowana budowa stacji trafo, która ma być zlokalizowana na działce sąsiadującej ze szkołą. Aktualnie stary przyłącz prądu do podstawówki jest niewystarczający.

- Tauron wyłonił już wykonawcę. Ma zabezpieczone pieniądze, ale jeszcze prace się nie rozpoczęły. Dopóki nie będzie nowego przyłącza prądu, to generalny wykonawca nie sprawdzi instalacji elektrycznej w szkole czy windy – zaznacza burmistrz Robert Maciaszek.

Planuje, że uczniowie wrócą do SP nr 6 po feriach zimowych, czyli w lutym przyszłego roku.

(ŁD)

Narasta przemoc wśród nastolatków

Nasila się przemoc wobec dzieci i młodzieży ze strony rówieśników. Nie tylko fizyczna. W ciągu ostatniej dekady przemoc psychiczna wzrosła z 28 proc. do 43 proc. Nastolatki coraz częściej doświadczają też słownej przemocy seksualnej.

Takie wnioski płyną z diagnozy przemocy wobec dzieci w Polsce przeprowadzanej co 5 lat przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę. Objęła ona nastolatków w wieku 11-17 lat po raz trzeci (poprzednio w latach 2013 i 2018). Z badań widać nie-
złucie, że problem eskaluje.

DWIE TRZECIE ODCZUŁO PRZEMOC

Letnie popołudnie, ulica Rybna w Trzebinie w pobliżu kąpieliska Balaton. Dwóch spacerujących 16-latków zaczyna kilkusobową grupkę rówieśników. Przetrzepują ich plecaki w poszukiwaniu gotówki. Chłopcom każą w tym czasie klęczeć. Na koniec zabierają jednemu z nich klucz zawieszony na smyczy, podpalają i wrzucają do pobliskich zarośli. To tylko jeden z przypadków niczym nieuzasadnionej agresji nastolatków wobec nastolatków. Czasem dochodzi też do filmowania telefonem ofiar agresji, a potem - wrzucanie tych filmików do sieci. W tym przypadku skończyło się „tylko” na przemocy fizycznej.

Aż 79 proc. nastolatków doświadczyło przemocy. Badacze wyróżnili jej pięć form. Najczęściej dochodzi do prześladowa-

nia fizycznego - 48 proc. ankietowanych nastolatków. Na drugim miejscu znalazło się dręczenie psychiczne - 44 proc. Ofiarami znęcania było 18 proc. nastolatków, a ofiarami napaści zbiorowej 17 proc. Z kolei przemoc podczas randki doświadczyło - 6 proc. Ponad połowa ankietowanych doznała przynajmniej jednej z tych pięciu form.

Według Światowej Organizacji Zdrowia krzywdzenie w dzieciństwie stanowi jedno z największych zagrożeń rozwoju, zdrowia psychicznego i fizycznego oraz bezpieczeństwa dziecka. Jego negatywne konsekwencje mogą być widoczne także w dorosłym życiu, m.in. jest związane z większym prawdopodobieństwem występowania zaburzeń psychicznych.

Z badań dowiadujemy się też o skali zachowań autodestrukcyjnych wśród nastolatków. 22 proc. z nich okaleczało się, a 9 proc. - miało za sobą próbę samobójczą.

8 proc. nastolatków doświadczyło fizycznej przemocy seksualnej. Aż 26 proc. - słownej przemocy seksualnej. To zjawisko, które się nasila. Szczególnie dużo się o niej mówi w kontekście niedawnej afery Pandora Gate. To skandal, który wstrząsnął polskim internetem. Dotyczyła uwodzenia nieletnich w sieci i nadużyć seksualnych przez najpopularniejszych w Polsce youtuberów.

116 111 - Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży

PRZEMOC ZE STRONY DOROSŁYCH

Spostrzeżenia badaczy trwają. Okazuje się, że nastolatki najczęściej padają ofiarami... innych nastolatków (66 proc.). Na drugim miejscu sprawcami przemocy wobec dzieci są bliscie osoby dorosłe (32 proc.).

Badanie Fundacji pokazało też, że jedno na troje dzieci doświadczyło przemocy fizycznej lub psychicznej (albo obydwu naraz) ze strony bliskich dorosłych. Skala przemocy fizycznej pozostaje więc nadal duża, ale zaobserwowano tendencję spadkową. Przemocy ze strony bli-

skich dorosłych dzieci najczęściej doświadczają od rodziców. Ojcowie nieco częściej dopuszczają się przemocy fizycznej, matki - psychicznej.

Koordinator działu badawczego fundacji Szymon Wójcik podkreślił, że zdecydowanie bardziej narażone na przemoc ze strony osób bliskich są dziewczynki. To było już widać w poprzednich edycjach badania.

- Dziewczynki przez to, że są wychowywane bardziej w duchu posłuszeństwa częściej są ofiarami przemocy. Wobec słabszej ofiary ta przemoc narasta bardziej - ocenia ekspert.

Agnieszka Filipowicz

KOMENTUJE

mł. insp. Marcin Kaczmarek, zastępca komendanta powiatowego policji w Chrzanowie

Zespół ds. Nietletnich KPP w Chrzanowie systematycznie zajmuje się profilaktyką wśród młodzieży szkolnej. Funkcjonariusze prowadzą prelekcje informujące o konsekwencjach dokonywania aktów demoralizacji oraz czynów karalnych przez osoby nieletnie. Prowadzone są także w szkołach spotkania z rodzicami uczniów, gdzie poruszamy problemy związane z dostępem do alkoholu, bezpiecznego korzystania z internetu, popełniania przez nieletnich przestępstw kryminalnych. Podejmowane są także tematy związane z używaniem środków odurzających, przestępstwami z nienawiści, przemocą

wśród nieletnich, cyberprzemocą, przestępstwami seksualnymi. W tym roku policja sporządziła dwa wnioski do Sądu Rejonowego w Chrzanowie dotyczące przemocy rówieśniczej (nieletni poniżej 13. roku życia). Sporządzono je w związku z demoralizacją z uwagi na fakt, że nie było obrażeń ciała u pokrzywdzonych.

Przemoc offline i online

Chłopcy są znacznie częściej sprawcami przemocy fizycznej. Z kolei dziewczyny częściej angażują się w przemoc relacyjną, czyli prześladowanie - mówi Sabina Fołta-Niedzielczyk, dyrektorka Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Chrzanowie, w rozmowie z Agnieszką Filipowicz.

Czy pani zdaniem problem przemocy wśród młodzieży nasila się?

Coraz więcej dzieci i młodzieży staje się ofiarami nie tylko przemocy słownej czy psychicznej, zadawanej przez

Sabina Fołta-Niedzielczyk

swoich rówieśników, ale także cyberprzemocy. Według raportu fundacji Dajemy Dzieciom Siłę znacząco wzrósł odsetek osób, które doświadczyły ze strony rówieśników przemocy fizycznej z 41 proc. w 2013 r. do 48 proc. w 2023 r. i przemocy psychicznej (odpowiednio z 28 proc. do 43 proc.).

Jakie są przyczyny tego zjawiska i jak mu zapobiegać?

Przyczyn tego zjawiska jest zapewne kilka. Na jego nasilenie w istotny sposób wpłynęła pandemia. Przerwy w nauce szkolnej powodowały, że grupy klasowe nie miały okazji się poznać i zintegrować. Szeroki dostęp do internetu powoduje, że młodzież często pada ofiarami anonimowych osób, stosujących wobec nich przemoc psychiczną oraz słowną przemoc seksualną, ekshibicjonizm lub niechciany seksting. To jest istotne również w kontekście ostatnich wydarzeń w sprawie Pandora Gate. Młodzież jest odbiorcą kanałów na YouTube, wszelkich mediów społecznościowych oraz gier komputerowych, w których elementy przemocy i agresji są bardzo wymowne. Przede wszystkim mamy do czynienia z nowym narzędziem - instrumentami komunikacyjnymi wykorzy-

stującymi tzw. komunikację zapośredniczoną, którą sporo różni od zwykłej komunikacji, kiedy spotykamy się twarzą w twarz. Warto tu zaznaczyć, że choć cyberprzemoc może być ekstremalnie krzywdząca i spektakularna (np. przy upublicznianiu bardzo kompromitujących filmów), to zwykle ma ona bardziej „przyziemną” formę - np. agresji werbalnej - poprzez publiczne (w portalu społecznościowym) lub ukryte (w komunikatorze) przesyłanie obraźliwych komentarzy. **Kto stoi za cyberprzemocą?** Zwykle ci, którzy stosują cyberprzemoc, to te same osoby stosujące tradycyjną przemoc (która zresztą wg wszystkich badań występuje częściej). Osoby doznające przemocy to też zwykle ci sami uczniowie i uczennice, którzy doświadczają wrogiego działania online i offline równocześnie.

Kto najczęściej pada ofiarą przemocy rówieśniczej?

O tym decydują różne czynniki. Mogą być to indywidualne cechy ofiary i sprawcy, takie jak m.in. płeć. Wiele badań pokazuje, że wśród ofiar przemocy rówieśniczej przeważają chłopcy. Są oni też znacznie częściej sprawcami przemocy fizycznej i dopuszczają się bardziej brutalnych czynów niż dziewczyny. Z kolei dziewczyny częściej angażują się w przemoc relacyjną, czyli prześladowanie. W szkole podstawowej mamy do czynienia z przemocą fizyczną i słowną. W szkołach ponadpodstawowych częściej występuje przemoc relacyjna, która zmierza do wykluczenia.

Jak chronić nastolatków przed jej doświadczaniem?

Należy zwiększyć skalę działań profilaktycznych i edu-

kacyjnych wśród młodzieży, m.in. z zakresu uzyskania pomocy w przypadkach doświadczania przemocy, ale także wnikliwie przyglądać się zachowaniu młodzieży w szkole i w domu.

Czy regularne sprawdzanie komórek, komputera niepełnoletnich dzieci jest koniecznością?

Zdecydowanie jest to niezbędne, wręcz stanowi obowiązek rodzica, który jest prawnym opiekunem i bierze odpowiedzialność za dziecko. Najważniejsza jest rozmowa z nastolatkiem. Zainteresowanie podstawowymi rzeczami, ważnymi dla dziecka: z kim spędza czas, w jakie gry komputerowe gra, czy ma zgraną klasę, jaka atmosfera panuje w jej/jego szkole, czy wśród rówieśników zauważa jakieś problemy, konflikty.

Widzisz potrzebę
pomocy? **Zareaguj!**

Fundusz Sprawiedliwości

SPRAWNE WSPARCIE DLA OSÓB POKRZYWDZONYCH PRZESTĘPSTWEM

Setki tysięcy osób pokrzywdzonych przestępstwem, którym udzielono darmowej pomocy prawnej, psychologicznej i materialnej. Setki milionów złotych na sprzęt ratujący życie. Fundusz Sprawiedliwości działa skutecznie i niesie realne wsparcie. Pomoc otrzymuje każdy, bez względu na status społeczny, materialny czy miejsce zamieszkania.

Jest ich już ponad 250 tysięcy. To osoby, które otrzymały bezpłatną pomoc dzięki działaniom Funduszu Sprawiedliwości. Każda z tych osób to inna historia. Ale łączy ich jedno - w ciężkim położeniu wsparła ich instytucja, dzięki której pomoc trafia dokładnie tam, gdzie powinna.

- Stworzyliśmy system gwarantujący sprawne wsparcie dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, odpowiednio i kompetentnie dobrane do indywidualnych potrzeb tych osób. Wsparcie prawne, psychologiczne, medyczne, materialne - wyjaśnia Marcin Romanowski. - To pomoc w całości finansowana przez Fundusz Sprawiedliwości, na który składają się pieniądze zasądzone od sprawców przestępstw. Czyli pochodzą one z kieszeni ludzi, którzy wyrządzili krzywdę innym. Teraz te środki służą temu, by czynić dobro, między innymi w ośrodkach pomocy.

W tych specjalistycznych placówkach osoby pokrzywdzone przestępstwem i ich rodziny mogą skorzystać z pomocy prawnej, psychologicznej oraz materialnej.

Zatrudnieni tam specjaliści pomagają w pisaniu pism i wniosków urzędowych, znalezieniu bezpiecznego schronienia, uzyskaniu dofinansowania do przekwalifikowania zawodowego itp. Z pieniędzy Funduszu Sprawiedliwości finansowany może być zakup ubrań i środków czystości, a nawet koszty opieki nad dzieckiem.

Pomoc realna i potrzebna

Z pomocy Funduszu Sprawiedliwości mogą korzystać osoby doświadczające przemocy domowej, ludzie okradzeni lub oszukani, rodzice pozbawieni alimentów, pokrzywdzeni każdym innym przestępstwem. Na pomoc mogą liczyć także świadkowie przestępstw.

Fundusz pomógł w ten sposób ponad 250 tys. osobom. Dzisiaj działa w Polsce 305 miejsc świadczenia pomocy - to ponad 4 razy więcej niż w roku 2017. Przez ostatnie 4 lata udzielono w nich ponad 360 tys. godzin pomocy prawnej i ponad 400 tys. godzin pomocy psychologicznej.

- Te punkty pomocy są prowadzone lokalnie, jak najbliżej ludzi - zauważa Marcin Romanowski. - Nikt, kto się zgłosi, nie zostanie bez wsparcia. Nie ma tam zbędnej biurokracji czy niepotrzebnych pytań. Liczy się tylko to, by jak najszybciej i najlepiej pomóc osobie pokrzywdzonej.

Wyjątkowym miejscem, w którym pokrzywdzeni otrzymują pomoc, jest nowo otwarta Klinika „Budzik” dla dorosłych. Na jej uruchomienie przeznaczono ze środków Funduszu Sprawiedliwości 44,8 mln zł.

Dla strażaków i szpitali

Jednymi z pierwszych, którzy udzielają bezpośredniej pomocy ofiarom przestępstw są strażacy. To oni ratują np. osoby poszkodowane w wypadkach samocho-

dowych, będących często skutkiem przestępstwa w ruchu drogowym, jak prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu. Dlatego w latach 2017-2023 ze środków Funduszu Sprawiedliwości do Ochotniczych Straży Pożarnych trafiło 247 mln zł, za które zakupiono m.in. ponad 180 wozów ratowniczo-gaśniczych, 30 specjalistycznych quadów oraz wiele innego sprzętu niezbędnego w akcjach ratunkowych.

Fundusz wspomaga też szpitale - w ostatnich 4 latach trafiło do nich ponad 60 mln zł na zakup nowoczesnego sprzętu.

Zgłoś się po wsparcie!

TU ZNAJDZIESZ BEZPŁATNĄ POMOC

Żeby skorzystać ze wsparcia wystarczy zgłosić się do jednego z ponad 300 punktów. Można przyjść osobiście, wysłać maila albo zadzwonić.

Lista punktów pomocy jest też dostępna na interaktywnej mapie na stronie www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl/pl/znajdz-osrodek-pomocy/

Działa też całodobowa Linia Pomocy Pokrzywdzonym pod nr **222 309 900**. Można również wysłać maila na: info@numerosos.pl

K R Ó T K O

ALWERNIA

Pożar w hali przemysłowej

Ogień pojawił się na terenie firmy zlokalizowanej w rejonie ul. Olszewskiego w Alwerni. Nie chodzi o spółkę Alventa (dawne Zakłady Chemiczne Alwernia).

- Doszło do pożaru filtrów w jednej z maszyn. Firma zajmuje się m.in. cięciem i spawaniem konstrukcji stalowych – poinformował młodszy brygadier Piotr Bębenek z PSP w Chrzanowie.

Sytuacja została dość szybko opanowana. Z relacji Piotra Bębenka wynika, że osoby znajdujące się w hali zdążyły się ewakuować na zewnątrz przed przybyciem strażaków. Nikt nie ucierpiał. Obiekt nie uległ uszkodzeniu.

Aktualnie na terenie dawnych ZCh Alwernia, oprócz wiodącej spółki Alventa, działa dużo innych mniejszych firm.

KWACZAŁA

Pomysł na zagospodarowanie starego boiska

Zostanie przygotowany projekt budowy boiska wielofunkcyjnego oraz boiska do streetballa na terenie istniejącego obiektu sportowego w Kwaczale.

Gmina podpisała umowę na wykonanie takiej dokumentacji, obejmującej również oświetlenie i zagospodarowanie tego miejsca. Projekt sporządzi firma Parametric z Jaworzna. Koszt – 26 tys. zł.

Przypomnijmy, że w lipcu tego roku burmistrzynie Alwerni Beata Nadzieja-Szpila podpisała ze starostą chrzanowskim umowę użyczenia tamtejszej działki.

- W końcu udało się uregulować stan prawny boiska. To pozwoli nam zainwestować w ten obiekt, na którym grają m.in. Orliki Kwaczała – mówi Beata Nadzieja-Szpila.

KWACZAŁA

Chodnik dzięki głosom mieszkańców

Trwa budowa chodnika wzdłuż ul. Krakowskiej w Kwaczale (szośa wojewódzka 780). Chodzi o fragment od strony Babic do skrzyżowania z Jana Pawła II i Patelskiego.

Investycję tę realizuje Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie. Gmina Alwernia dokłada 43 tys. zł. Zadanie to jest w większości finansowane z Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego, dzięki głosom oddanym przez mieszkańców.

(ŁD)

ALWERNIA.

W przyszłorocznym budżecie gminy największa kwota na inwestycje została zarezerwowana na modernizację stadionu miejskiego. To ponad 6 mln zł.

Większość najdroższych zadań, znajdujących się wśród propozycji na przyszły rok, nie jest nowa. To inwestycje trwające od dłuższego czasu. Często są już na ukończeniu.

DROGI

Taką sytuację mamy np. z przebudową dróg gminnych. Zsumowana przez nas kwota ok. 5,7 mln zł dotyczy głównie kontynuowania rozpoczętych w tym roku remontów ulic. Przypomnijmy, że na ten cel gmina pozyskała 9 mln zł z Polskiego Ładu. Na liście znalazły się: Sobieskiego w Grojcu, Wyszyńskiego i Graniczna w Kwaczale, Czarnogórska, Kościuszki i Długa w Regulicach, Wiosenna w Alwerni, Świerkowa w Nieporazie, Promienna w Mirowie, Przy Rudnie w Brodłach. Na niektórych, np. Kościuszki w Regulicach, jest już nowy asfalt. Na pełną realizację tej inwestycji, obejmującej 10 dróg, firma Drog-Bud z Alwerni ma czas do jesieni 2024 r.

W przypadku 1,5 mln zł na przebudowę al. Jana Pawła II w Regulicach chodzi również o trwającą modernizację drogi, połączoną z budową kanalizacji sanitarnej.

SZKOŁY

Największą inwestycją oświatową jest prowadzo-

Projekt budżetu w liczbach

Dochody – 80 mln 680 tys. zł

Wydatki – 87 mln 72 tys. zł

Pieniądże na inwestycje

– 25 mln 900 tys. zł

na od kilku miesięcy termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Kwaczale. Prace powinny się skończyć w połowie 2024 r., na co przeznaczono w projekcie budżetu ok. 2,5 mln zł.

Na wiosnę przyszłego roku ma być też oddana do użytku winda w Urzędzie Miejskim w Alwerni. Została już zamontowana. Ostatnia płatność to zaplanowane pół miliona złotych.

SPORT

W przypadku inwestycji sportowych mamy do czynienia z pracami, które dopiero rozpoczyna się w 2024 r. Modernizacja stadionu w Alwerni obejmuje przede wszystkim budynek przy boisku, w którym swoje siedziby mają kluby piłkarskie MKS Alwernia i Triumf Alwernia, a także stowarzyszenia: Seniorzy Alwerni i Młoda Alwernia. W grę wchodzi ocieplenie obiektu, wymiana poszycia dachu, ogrzewania i okien, remont sanitariatów i szatni. Ponadto tartanowa nawierzchnia bieżni, skocznia do skoku w dal, nawodnienie płyty głównej boiska, regeneracja murawy, wykonanie orlika, przebudowa schodów wejściowych i parkingu, nowe nagłośnienie, konserwacja ogrodzenia. Na tę inwestycję gmina ma dostać 10 mln zł z Polskiego Ładu.

Łukasz Dulowski

W przyszłym roku ma się zakończyć termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Kwaczale

6 mln 160 tys. zł
Modernizacja stadionu przy ul. Zięby w Alwerni
5 mln 664 tys. zł
Przebudowa dróg gminnych
3 mln 806 tys. zł
Modernizacja i budowa ujęć wodnych w gminie Alwernia
2 mln 547 tys. zł
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Kwaczale
2 mln 34 tys. zł
Projekt i budowa pawilonu socjalnego wraz z zagospodarowaniem terenu przy boisku w Regulicach
1 mln 552 tys. zł
Przebudowa al. Jana Pawła II w Regulicach
980 tys. zł
Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego przy domu wiejskim w Porębie Żegoty
543 tys. zł
Budowa windy w Urzędzie Miejskim w Alwerni
510 tys. zł
Renowacja kościoła św. Wawrzyńca w Regulicach
356 tys. zł
Przebudowa ul. Szembeków w Porębie Żegoty
306 tys. zł
Remont muru otaczającego klasztor bernardynów w Alwerni
256 tys. zł
Przebudowa ul. Floriańskiej w Porębie Żegoty
150 tys. zł
Projekt rozbudowy Szkoły Podstawowej w Regulicach
100 tys. zł
Drugi etap budowy placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Grojcu

ogłoszenie

Buciki z Przytupem
OBUWIE DLA NAJMŁODSZYCH

POLSCY PRODUCENCI PREMIUM. M. IN.: AMEKO, BARTUŚ, MRUGAŁA * ROZMIARY OD 18 DO 32

OBUWIE DLA NAJMŁODSZYCH

PONADTO: SKARPEK, CZAPECZKI, ITP. * KONSULTACJE Z FIZJOTERAPEUTKĄ

TRZEBINIA, UL. KOŚCIUSZKI 1
(naprzeciw Przedszkola Samorządowego nr 1, w bliskim sąsiedztwie Miejskiej Biblioteki Publicznej)

WIĘCEJ INFORMACJI NA:
bucikizprytupem.pl Facebook Instagram

ZAPRASZAMY

K R Ó T K O

TRZEBINIA

Aqua Planet czeka na modernizację

Trzebiński basen wymaga modernizacji. Najpilniejsze są trzy zadania. Przedstawił je na ostatnim posiedzeniu komisji budżetu i finansów w Trzebini szef gminnej spółki Miejski Zarząd Nieruchomości Jarosław Babiec.

Chodzi o: modernizację układu wentylacyjnego, wymianę dna niecki basenowej na wykładzinę PCV, wymianę wykładziny w siłowni.

Na zrealizowanie tych przedsięwzięć potrzeba w sumie 675 tys. zł. Najwięcej pochłonie modernizacja wentylacji, bo 400 tys. zł. Remont niecki wyniesie 250 tys. zł, a wymiana wykładziny w siłowni będzie kosztować 25 tys. zł.

Czy i kiedy gmina znajdzie pieniądze na ten cel? Tego jeszcze nie wiadomo.

Karta Trzebińska coraz bardziej popularna

Mieszkańcy gminy coraz częściej korzystają z Karty Trzebińskiej, nie tylko odwiedzając la-

tem kąpielisko Balaton, ale także, przez cały rok, kino Sokół czy wrotkowisko.

Poprosiliśmy Trzebińskie Centrum Kultury o podanie liczby osób, które od początku tego roku do końca października skorzystały ze zniżek. Okazuje się, że w tym czasie w Trzebińskim Parku Rozrywki sprzedano 697 biletów dla posiadaczy Karty Trzebińskiej. Z kolei przy zakupie biletu do kina Sokół Kartę okazało w tym roku już 574 klientów.

Rosnąca popularność Karty Trzebińskiej może cieszyć, warto jednak pamiętać, że stosowane w jej ramach rabaty uszczuplają przychody gminnych jednostek, które ją honorują.

Kolejni mianowani nauczyciele

W Trzebini wzrosła liczba nauczycieli mianowanych. W ostatnim czasie akty nadania stopnia awansu nauczyciela mianowanego odebrały Agnieszka Kalemba, nauczycielka w Przedszkolu Samorządowym w Myślachowicach oraz Sylwia Duda ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Trzebini.

(af)

Skrzyżowanie niezgody

TRZEBINIA.

Już pięć lat ciągnie się sprawa poprawy bezpieczeństwa na skrzyżowaniu ul. Kościelnej i Piłsudskiego (trasa wojewódzka 791). Na początku chodziło o uspokojenie ruchu w rejonie tej krzyżówki. Teraz jest już mowa o rozległej przebudowie za ok. 4 mln zł. Na sesji 30 listopada rada miasta zdecyduje, czy chce dokładać do tej inwestycji.

O potrzebie uspokojenia ruchu w rejonie tego skrzyżowania głośno jest od lat. Takie oczekiwania mieli od dawna mieszkańcy, którzy podpisali petycję w tej sprawie. Najpierw mówiono jednak tylko o montażu fotoradaru czy sygnalizacji świetlnej na tym odcinku trasy wojewódzkiej.

ROZBUCHANY PROJEKT

W 2019 r. po porozumieniu Trzebini z marszałkiem województwa, Zarząd Dróg Wo-

jewódzkich i samorząd gminy wyasygnowały 119 tys. zł na przygotowanie inwestycji. Już w trakcie epidemii zaczął powstawać projekt przedsięwzięcia. Gdy inwestor, czyli ZDW, zaprezentował go władzom gminy, okazało się, że przewiduje on wysepki, lewoskręty, co wymaga wywłaszczenia działek sąsiadujących z tym skrzyżowaniem. Zadanie drogowe rozrosło się do rozmiarów, których okoliczni mieszkańcy nie oczekiwali.

NIERYCHŁY RYGOR

22 czerwca 2021 roku wojewoda małopolski wydał zezwolenie na realizację tej inwestycji drogowej (ZRID), nadając decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Czytając zawiadomienia o planowanych wywłaszczeniach, zaskoczeni obrotem spraw sąsiedzi drogi wojewódzkiej zaskarżyli decyzję wojewody do ministerstwa. Liczyli też na zmiany w projekcie. Taką nadzieję, jak mówił, dała im rozmowa z burmistrzem na ten temat. Do zmian jednak nie doszło.

Inwestor przystąpił do przetargu. Protesty mieszkańców nie przeszkodziły w rozpoczęciu procedury. W 2023 roku, w trzecim postępowaniu prze-

targowym, wyłoniono wykonawcę robót - firmę Berger Bau Polska sp. z o.o. Pieniądze na realizację inwestycji zabezpieczono w budżetach na 2023 rok Zarządu Dróg Wojewódzkich oraz gminy Trzebinia.

OPÓŹNIENIE INWESTYCJI

Inwestycja jednak się opóźni. Inwestor natrafił bowiem na przeszkody techniczne. Okazało się, że od momentu wydania decyzji ZRID (22 czerwca 2021 r.) do momentu podpisania umowy z wykonawcą (28 kwietnia 2023) w pasie drogowym drogi wojewódzkiej w rejonie skrzyżowania, firma Orange położyła kable światłowodowe. Wskutek tego projekt wymaga korekty. Inwestycja rozpocznie się więc nie w tym roku, ale dopiero wiosną 2024 r. By zadanie zostało zrealizowane, gmina musi wyrazić zgodę na przesunięcie udzielenia przyznanych pieniędzy z 2023 na 2024 r. Innymi słowy oznacza to aneksowanie umowy, która pierwotnie powinna być zrealizowana do 15 grudnia tego roku. Według nowej propozycji ZDW, inwestycja ma zakończyć się z końcem sierpnia 2024 r. Gmina ma dołożyć łącznie do zadania maksymalnie 996 tys. zł.

CORAZ WIĘCEJ WĄTPLIWOŚCI

Tymczasem wątpliwości co do sensu tak rozbuchanej inwestycji drogowej zaczynają nabierać już nie tylko okoliczni mieszkańcy, ale i radni. Powodów jest kilka. Jeden z kluczowych - to właśnie krzywdzące wywłaszczenia. Oprócz tego - zwielokrotnione koszty przedsięwzięcia w stosunku do pierwotnych planów oraz obawy, czy aby na pewno przebudowa spowoduje uspokojenie ruchu.

Temat był omawiany na ostatnim posiedzeniu miejskiej komisji budżetu i finansów, w której uczestniczyło kilka mieszkanki os. Centrum, w tym szefowa rady osiedlowej Marzena Jewuła. Przedstawicielka os. Centrum zaapelowała do radnych o wycofanie się z tej inwestycji.

Sprawa będzie dyskutowana na sesji 30 listopada. Rada zgłasza nad zmianą uchwały w związku z potrzebą aneksowania trójstronnego porozumienia. Chodzi o przesunięcie niewykorzystanych w tym roku pieniędzy na 2024 r. Przygotowany na sesję projekt uchwały komisja budżetu zaopiniowała negatywnie.

Agnieszka Filipowicz

K R Ó T K O

LIBIĄŻ

Konsultacje w sprawie biogazowni

Związek Międzygminny Gospodarka Komunalna w Chrzanowie zaprasza mieszkańców Libiąża na konsultacje w sprawie budowy biogazowni.

Podczas spotkania odbędzie się prezentacja rozważanego do realizacji wariantu budowy biogazowni na terenie oczyszczalni ścieków przy ul. Grodzieckiej.

Spotkanie odbędzie się w sobotę 2 grudnia o godz. 12.00 w Libiążu przy ul. Andersa 9 (OSP Moczydło). Wezmą w nim udział przedstawiciele Wodociągów Chrzanowskich oraz związku gospodarki komunalnej.

Przypomnijmy: w czerwcu tego roku został podpisany list intencyjny dotyczący planowanej budowy biogazowni. W sierpniu Wodociągi Chrzanowskie zleciły Biurowi Projektów wykonanie koncepcji techniczno-technologicznej dla planowanego przedsięwzięcia.

Aby inwestycja mogła dojść do skutku, wodociągi będą starać się o zewnętrzne dofinansowanie. Budowa biogazowni o mocy przetwarzania ok. 10

tysięcy ton odpadów rocznie, to koszt rzędu ok. 60 mln zł.

LIBIĄŻ

Gdzie dzwonić w sprawie odśnieżania dróg?

Za zimowe utrzymanie dróg gminnych w mieście odpowiada F.U.H. „WALEK” Dariusz Waligóra z Żarek. Interwencje można zgłaszać pod numerem tel. 577 400 019 (całodobowo).

Drogami gminnymi w Gromcu i Żarkach zajmuje się firma G.R.U.P.A. Tyrański, Krzysztof Tyrański z Żarek. Zgłoszenia są przyjmowane pod numerem telefonu 514 770 676 (całodobowo).

W sprawie dróg gminnych można też dzwonić do UM w Libiążu (referat dróg i gospodarki komunalnej) tel. 32 627 13 11, 32 624 92 02 wew. 132 lub 32 624 92 32.

Za utrzymanie dróg powiatowych w gminie Libiąż odpowiada Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Oświęcimiu - tel. 507 965 201.

Drogi wojewódzkie w gminie utrzymuje Rejon Dróg Wojewódzkich w Krakowie z/s w Zabierzowie, tel. 12 285 51 26, 12 285 51 96, 517 104 468.

af, g

Górnictwo święto w Kopalni Wapienia „Czatkowice”

Prawie dwustu pracowników uczestniczyło w uroczystości związanej z obchodami tradycyjnego święta Braci Górniczej - Barbórki. Wydarzenie miało miejsce w sali widowiskowej Centrum Sprzedaży i Marketingu Kopalni Wapienia „Czatkowice” 17 listopada 2023 r. Jest to szczególny dzień dla wszystkich osób pracujących pod ziemią, a także eksploatujących złoża na powierzchni.

- Kopalnia Czatkowice ma za sobą dobry rok, za który dziękuję całej załodze. Świętując niezmiennie patrzymy w przyszłość. W nadchodzących latach stopniowo będziemy zmieniać profil naszego działania oferując produkty budownictwu i drogownictwu. Kopalnia posiada koncesję na wydobycie do 2060 roku, ale jak wskazują eksperci, złoża wystarczą na kolejnych 100 lat - mówi prezes Kopalni Wapienia „Czatkowice” Paweł Danek.

Tegoroczne obchody barbórkowe rozpoczęły się od uroczystej ceremonii wręczenia odznaczeń dla najbardziej zasłużonych górników. Pracownicy Spółki otrzymali najwyższe odznaczenia nadane przez Andrzeja Dudę Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Ministra Aktywów Państwowych oraz Ministra Infrastruktury. Podczas uroczystości nie zabrakło tradycyjnej biesiady barbórkowej.

Kopalnia Wapienia „Czatkowice” sp. z o.o. zatrudnia 296 pracowników. Jest największym zakładem pracy w gminie Krzeszowice. Spółka jest też jednym z największych w kraju dostawców sorbentów dla energetyki.

K R Ó T K O

MĘTKÓW

Kapliczka
w rękach
komunalki

Gmina Babice podpisała umowę ze spółką Gospodarka Komunalna w Babicach na realizację pierwszego etapu renowacji zabytkowej kapliczki z Mętkowa.

Prace, które będą prowadzone pod nadzorem osoby z uprawnieniami konserwatorskimi, mają kosztować 48 tys. zł. Gmina dostała na to zadanie 20 tys. zł w ramach konkursu Kapliczki Małopolski 2023. Resztę wyłoży z własnego budżetu.

Kapliczka domkowa pw. Trójcy Świętej znajduje się w rejonie skrzyżowania Nadwiślańskiej i Wiejskiej w Mętkowie. Powstała pod koniec XIX w., ze względu na zwiększające się potrzeby religijne mieszkańców.

Wybudował ją Ganobis - pochodzący z Wisły, który miał przydomek Frysztak i prowadził sklep w Mętkowie. Kaplica z cegły służyła jako miejsce prywatnej modlitwy i nabożeństw majowych.

W XX wieku odbywały się w niej nabożeństwa majowe, natomiast w dzień Trójcy Świętej - także msza św. W latach 60. ubiegłego wieku zaczęto tam w co drugą niedzielę odprawiać regularnie msze. W Wielką Sobotę święcono pokarmy. Dawnym zwyczajem była modlitwa panny młodej przy kapliczce przed ślubem.

BABICE

Bezpieczniej koło
szkoły

Na przejściu dla pieszych na ul. Krakowskiej w Babicach, w rejonie podstawówki ma powstać sygnalizacja świetlna. Ma ona poprawić bezpieczeństwo dzieci idących do szkoły.

- Rodzice apelowali o tę inwestycję. Zwłaszcza że w przeszłości były przypadki potrażeń w tym miejscu.

ogłoszenie

Pomimo otwarcia obwodnicy, sporo kierowców jadących od Krakowa nadal wybiera tę drogę, która jest mniej ruchliwa. Niektórzy pozwalają sobie szarżować. Policja, która kontroluje prędkość w tym miejscu zbiera dość duże zniwo - mówi wójt Babic Radosław Warzecha.

W ogłoszonym przez gminę przetargu wystartowały dwie firmy: Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe ALTUM z Krakowa, które złożyło ofertę wartą 144,9 tys. zł oraz spółka ELDRAM ze Skawiny z ofertą na 233,7 tys. zł. Gmina zamierzała przeznaczyć na ten cel 252,7 tys. zł.

Teraz urzędnicy przeanalizują złożone oferty. Sygnalizacja ma być gotowa w ciągu 90 dni od zawarcia umowy z wykonawcą.

WYGIELZÓW

Lipowiec zostanie
zamknięty

Od piątku, 1 grudnia do wtorku, 12 grudnia zamek Lipowiec będzie niedostępny dla zwiedzających.

Jak wyjaśnia Marek Bębenek, dyrektor Muzeum Małopolski Zachodniej w Wygielzowie, ma to związek z prowadzonymi przez archeologów pracami wykopaliskowymi na terenie podzamcza. Chodzi o względy bezpieczeństwa zwiedzających oraz organizacji pracy archeologów.

Przypomnijmy, że Lipowiec został otwarty we wrześniu tego roku. Wcześniej, przez ponad trzy lata był zamknięty dla turystów.

W zeszłym roku zabytek doczekał się pierwszego etapu renowacji. Roboty konserwatorskie objęły mury obronne, bramę główną, pomieszczenia na parterze, w tym słynną wozownię, a także korytarz prowadzący na wieżę zamkową i znajdujący się na jej szczycie taras widokowy. Aby móc prowadzić dalsze prace, w pierwszym musza zostać przeprowadzone badania archeologiczne.

(MK)

Budżet bez fanaberii

BABICE. Rekordowa
kwota co najmniej
36 mln zł ma zostać
przeznaczona
w przyszłym roku
na inwestycje
w gminie.

O tegorocznym budżecie wójt Babic Radosław Warzecha mówił, że jest jednym z bardziej rozwojowych i dynamicznych w historii. Jak podkreślał, takiego poziomu inwestycyjnego (21 mln zł) jeszcze w gminie nie było.

Pod tym względem przyszłoroczny budżet wydaje się jeszcze bardziej imponujący. Na wydatki majątkowe, czyli inwestycyjne, gmina zamierza przeznaczyć co najmniej 36,3 mln zł. To prawie 46 proc. wszystkich wydatków.

- Gdyby rok temu ktoś mi powiedział, że będziemy mieli zaplanowane inwestycje na poziomie 36 mln zł, to bym się zaśmiał, bo to kwota znacznie powyżej ówczesnego szczytu marzeń. Zakładałem, że w przyszłorocznym budżecie inwestycji będzie trochę mniej. W międzyczasie pojawiły się fundusze pozabudżetowe, jak choćby na budowę obwodnicy Jankowic i Olszyn oraz modernizację ul. Zakopiańskiej w Babicach.

Trudno było z czegoś zrezygnować. Zadania wpisane w budżecie są zadaniami pierwszej potrzeby, a nie fanaberiami. Obwodnica nie tylko rozwiązuje nam temat komunikacyjny, ale otwiera również kolejne tereny inwestycyjne. W sumie będzie to już około 160 hektarów spójnego terenu. Kolejnym kluczowym zadaniem jest budowa ośrodka zdrowia w Zagórzcu.

Jest też pumtrack, o powstaniu którego myśleliśmy już od dawna. Założenie było takie, że mamy na to dostać dofinansowanie i to się udało - mówi Radosław Warzecha.

Znakomita większość pieniędzy na inwestycje pochodzi spoza budżetu gminy. Z Polskiego Ładu jest to dofinansowanie ponad 23 mln zł. Jak zaznacza wójt, grzechem marnotrawstwa byłoby w tej sytuacji nie wyłożyć funduszy na wkład własny.

- Mamy jeszcze 3,5 mln zł rezerwy inwestycyjnej. Jest to świadoma decyzja. Chcemy mieć taki bufor bezpieczeństwa w sytuacji, gdy pojawi się szansa na dofinansowanie rzeczy, które nie zostały ujęte w projekcie budżetu. Pieniądze na wkład własny mamy zabezpieczone. Pamiętajmy, że może się okazać, że na wykup gruntów pod obwodnicę potrzeba będzie więcej pieniędzy. Na ten moment mamy zabezpieczony milion złotych. Pracujemy nad tym, żeby inwestycji było jak najwięcej, bo za tym idzie rozwój gminy - mówi Radosław Warzecha.

Jeśli chodzi o inwestycje, których nie ma wpisanych w budżecie, a mogą się doczekać realizacji w ciągu przyszłego roku, to w grę wchodzi m.in. montaż fotowoltaiki i magazynów energii dla OSP, co pozwoli obniżyć koszty funkcjonowania tych jednostek.

- Place zabaw również wymagają sporych remontów. Myślimy też o dalszej rozbudowie kanalizacji. Wszystko zależy od tego, czy pojawi się możliwość pozyskania dofinansowania. W planach jest też budowa nowych dróg, które otworzą

Radosław Warzecha

Najważniejsze inwestycje w budżecie gminy Babice na 2024 rok

- Budowa obwodnicy Olszyn i Jankowic - 11,1 mln zł (10 mln zł z Polskiego Ładu)
- Budowa Ośrodka Zdrowia w Zagórzcu - 4,8 mln zł (3,5 mln zł z Polskiego Ładu)
- Poprawa infrastruktury drogowej w gminie Babice - 4,1 mln zł (4 mln zł z Polskiego Ładu)
- Rozbudowa budynku przy ul. Wyszyńskiego w Babicach - 2,7 mln zł (2,6 mln zł z Polskiego Ładu)
- Budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w Mętkowie - 2,2 mln zł (1,9 mln zł z Polskiego Ładu)
- Przebudowa ul. Zakopiańskiej w Babicach - 2 mln zł (1,2 mln zł z Polskiego Ładu)
- Nabycie nowych udziałów w spółce Gospodarka Komunalna w Babicach - 2 mln zł
- Termomodernizacja budynku Domu Ludowego w Wygielzowie - 1,7 mln zł
- Budowa PSZOK w Babicach - 486 tys. zł (475 tys. zł z Polskiego Ładu)
- Modernizację dróg gminnych - 350 tys. zł

nam tereny pod mieszkalnictwo. Cały czas zastanawiamy się, co robić z budownictwem wielomieszkaniowym. Trochę świadomie uśpiłem ten temat z uwagi na wysoki poziom naszych inwestycji. Obawiam się, że za bardzo nie będę miał z kim tego zrobić. Będziemy rozmawiać z potencjalnymi inwestorami, żeby nie angażować w to urzędu, który jest jaki jest i nie zamierzamy go rozbudo-

wywać pod względem kadrowym - mówi Warzecha.

Wydatki przyszłorocznego budżetu zaplanowane są na poziomie 78 982 211 zł.

Dochody mają sięgnąć 67 200 967 zł. Wynoszący ponad 11,7 mln zł deficyt mają pokryć przede wszystkim tzw. wolne środki (9,8 mln zł) oraz przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów (1,7 mln zł).

Michał Koryczan

30 milionów za 50 mieszkań rodzi wiele pytań

ALWERNIA. Budowa nowego
bloku, w ramach Społecznych
Inicjatyw Mieszkaniowych,
nie wywołuje hurra
 optymizmu wśród wszystkich
radnych. To jednak nie
oznacza, że są przeciwni takim
inwestycjom.

Budynek wielorodzinny (50 mieszkań) miałby powstać na 40-arowej działce przy Mickiewicza, naprzeciwko skrzyżowania z Leśną w Alwerni. W tym celu w marcu gmina przystąpiła do spółki KZN SIM „Ziemia Krakowska” (wtedy wstrzymała się od głosu: Marzena Kubica, Jerzy Kulczyk, Maria Kumala, Edward Majchrowski, Krzysztof Pierzchała).

- Gmina składa wniosek o wsparcie z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa. Zostaje nam przyznana kwota do 3 mln zł, którą przekazujemy na funkcjonowanie SIM-u. Spółka będzie się ubiegać o dwa

granty: do 10 proc. i do 35 proc. wartości inwestycji. W koszty budowy wchodzi też opłaty partycypacyjne, ok. 15 proc. od osób zainteresowanych. Pozostałe 40 proc. to kredyt bez marży, zaciągany przez SIM w Banku Gospodarstwa Krajowego - wyjaśniała wówczas Anna Słodka, kierowniczka referatu geodezji w UM Alwernia.

W listopadzie radni głosowali nad uchwałą w sprawie zatwierdzenia wniosku o wsparcie (3 mln zł) z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa. Uchwała przeszła, ale trzy osoby: Edward Majchrowski, Tomasz Tomaszewski i Marzena Kubica, wstrzymały się od głosu.

Burmistrzini Beata Nadziejka-Szpila skomentowała na FB, że jest to dla niej wyraźny sygnał, że nie do końca popierają budowę nowych mieszkań w Alwerni.

- Nie jestem przeciw i nigdy nie byłem przeciw budowie nowych mieszkań w Alwerni. Sza-

Planowana lokalizacja nowego bloku przy Mickiewicza w Alwerni

cunkowy koszt realizacji to 30 mln, co przy podziale na 50 mieszkań daje nam kwotę 600 tys. zł za jedno mieszkanie, a to rodzi wiele pytań - skomentował przewodniczący rady Tomasz Tomaszewski.

Podobne obawy, dotyczące m.in. wysokości czynszu i sposobu finansowania tej inwestycji, zgłaszała na sesji radny Edward Majchrowski. Padła kwota 4 tys. zł za czynsz.

- My jesteśmy najlepiej przygotowani spośród wszystkich 10 gmin (tworzących KZN SIM

„Ziemia Krakowska”), ponieważ mamy uchwalony plan zagospodarowania przestrzennego i działkę, na której może powstać blok - podkreślała na sesji burmistrzini Alwerni. - Są już takie bloki i nikt nie płaci 4 tys. zł za czynsz - stwierdziła.

- Całe to przedsięwzięcie jest realizowane na zasadzie „jakoś to będzie” - podsumował przewodniczący Tomasz Tomaszewski, a burmistrzini ripostowała: - To trochę kpiące, że pan rzuca „jakoś to będzie”.

(ŁD)

TRESKO
TRZEBINIA

**WĘGIEL
WORKOWANY**

Dostępny
bez zbędnych
formalności

KWALIFIKOWANY
DOSTAWCA
WĘGLA PGG S.A.

TAURON

Autoryzowany
dystrybutor

**SKŁAD WĘGLA
PRODUCENT GROSZKU PLUS**

**Pomagamy
w zakupie węgla
z e-sklepu PGG**

☎ 32/ 753 68 05 ☎ 504 279 654

pon.-pt.: 6.00 - 16.00 sob.: 6.00 - 13.00

pavimental **POLSKA**

Zatrudni pracowników na następujące stanowiska

Biuro:

- Inżynier budowy
- Planista produkcji
- Kierownik budowy
- Specjalista ds. Ofertowania
- Młodszy Inspektor ds. BHP

Praca fizyczna:

- Operator rozściełacza/elektronik
- Operator walca
- Majster robót bitumicznych
- Pracownicy ogólnobudowlani
- Brukarz - najlepiej cała brygada
- Cieśla

Osoby zainteresowane prosimy o przesyłanie CV na adres email rekrutacja@pavimental.pl lub osobiście w siedzibie firmy przy ul. Dworcowej 2 w Trzebini.

W razie pytań prosimy o kontakt w dni robocze w godzinach 8-14 pod numerem 781-999-033

<https://pavimental.pl>

K R Ó T K O

KRZESZOWICE

Pieniądze czekają na sportowców

Burmistrz Gminy Krzeszowice ogłosił nabór wniosków na dofinansowanie realizacji w 2024 roku projektów klubów sportowych z zakresu sprzyjania rozwojowi sportu. Można je składać do poniedziałku, 11 grudnia.

Na przyszłoroczną działalność organizacji sportowych krzeszowicka gmina zamierza przeznaczyć 440 tys. zł, czyli o 40 tys. zł więcej niż ostatnio.

W tym roku pieniądze zostały podzielone pomiędzy 15 klubów sportowych. Na największe finansowe wsparcie mógł liczyć Świt Krzeszowice, którego drużyna piłkarska seniorów występuje w klasie okręgowej. To najwyższy notowany klub futbolowy w gminie.

Dotacje z zakresu sprzyjania rozwojowi sportu w gminie Krzeszowice w 2023 r.

Świt Krzeszowice - 83 000 zł
Maraton Krzeszowice - 81 000 zł
Wolanka Wola Filipowska - 43 000 zł
Tęcza Tenczynek - 38 000 zł
Górzanka Nawojowa Góra - 37 000 zł
Jutrzenka Ostrężnica - 26 000 zł
Sankowia Sanka - 26 000 zł
Victoria Zalas - 23 000 zł
UKS 6 Tenczynek - 8 500 zł
UKS Siateczka Zalas - 7 500 zł
UKS Harmonia Krzeszowice - 7 000 zł
UKS Jedynka Krzeszowice - 7 000 zł
UKS Topór Krzeszowice - 5 000 zł
UKS Start Wola Filipowska - 5 000 zł
Fundacja AP Mam Talent - 3 000 zł

ŻBIK

Strażacy z nowym autem

Druhowie z Ochotniczej Straży Pożarnej Żbik mają nowy lekki samochód ratownictwa technicznego z funkcją gaśniczą.

Pojazd na podwoziu renault master kosztował 275,2 tys. zł, z czego 174 tys. zł stanowi dofinansowanie unijne. Auto posiada m.in. zbiornik wody o pojemności min. 200 l, zbiornik na środek pianotwórczy 20 l, wysokociśnieniowy agregat wodno-pianowy. Jest przystosowany do przewożenia minimum 5 ratowników.

(MK)

ogłoszenie

Trzebia, ul. Targowa 10

32 611 04 86

Zaskarżony przetarg na budowę nowego bloku

CHRZANÓW. Kolejny raz spółka SIM Zagłębie zmienia termin składania ofert na postawienie bloku mieszkalnego na osiedlu Północ. Sprawa zaczyna się jeszcze bardziej komplikować, bo jedna z firm zarzuciła SIM-owi utrudnianie uczciwej konkurencji.

Obiekt wielorodzinny, zaprojektowany na 66 mieszkań, ma się znajdować na łące w sąsiedztwie Ronda Ofiar Faszyzmu (skrzyżowanie Zielonej, Mieszka I i Sikorskiego).

TERMIN ZA TERMINEM

Już wcześniej prezes SIM-u Piotr Czarnojańczyk szacował, że jeśli w tym roku uda się rozstrzygnąć przetarg, to inwestycja powinna być zrealizowana w ciągu 12 miesięcy, czyli na początku 2025 r. Wtedy też byłyby podpisywane umowy z lokatorami wybranymi w drodze naboru.

Na razie jednak firmy zainteresowane budową bloku na osiedlu Północ w Chrzanowie ciągle wnoszą jakieś pytania techniczne i proszą o wyjaśnienia. W efekcie SIM przygotowuje odpowiedzi i wprowadza zmiany do postępowania przetargowego, co skutkuje przedłużaniem terminu składania ofert. Teraz ten termin został ustalony na 8 grudnia.

Wizualizacja nowego bloku na osiedlu Północ w Chrzanowie

ZASKARŻENIE

We wtorek SIM Zagłębie zamieścił bowiem na swojej stronie odwołanie do Krajowej Izby Odwoławczej, złożone przez spółkę PBO Śląsk z Sosnowca. Zaskarżyła zmiany, które w listopadzie SIM wprowadził do przetargu. Uważa, że teraz w ogłoszeniu o zamówieniu są zbyt wyśrubowane warunki pozwalające na udział w tym postępowaniu. To – zdaniem spółki – utrudnia uczciwą konkurencję oraz narusza zasady równego traktowania wykonawców. Chodzi m.in. o zapis, że firma musi się wykazać doświadczeniem w zakresie „roboty budowlanej polegającej na budowie budynku wielo-

kondygnacyjnego wykonane- go w technologii prefabrykowanej betonowej, w którym 1/3 powierzchni ścian tego budynku była wykonana z prefabrykatów keramzytobetonowych”.

68

wniosków o wynajem mieszkań w nowym bloku na osiedlu Północ w Chrzanowie zostało złożonych do środy, 29 listopada

NABÓR DO 1 GRUDNIA

Tymczasem nabór wniosków o wynajem nowych mieszkań, prowadzony przez

gminę (dokumenty można składać na dzienniku podawczym w urzędzie miejskim), potrwa do 1 grudnia (piątek). Burmistrz Robert Maciaszek liczył, że do tego czasu będzie znany wynik przetargu na wybór generalnego wykonawcy. Tak się jednak nie stanie.

Informacja, kto i za ile wybuduje nowy blok, jest również bardzo ważna dla przyszłych lokatorów. Od ceny tej inwestycji zależy wysokość jednorazowej partycypacji i comiesięczny czynsz.

- Jeśli realny koszt budowy bloku wyniesie więcej niż zakładamy (33 mln zł), to mamy prawo do czynszu na wyższym poziomie. W najgorszych wa-

riantach nie przekroczymy magicznej „trójki” z przodu (30 zł za mkw.) – mówił na jednym ze spotkań z mieszkańcami Piotr Czarnojańczyk, prezes spółki Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe „Zagłębie”.

A co w sytuacji, gdy oferty na budowę bloku na osiedlu Północ w Chrzanowie, na kolejnych przetargach, będą dużo wyższe niż 33 mln zł?

- Mamy przewidzianą jeszcze rezerwę na poziomie 5 proc. wstępnej wartości. Poza tym ustawodawca daje nam możliwość aktualizowania kosztorysu o 20 proc. – oświadczył w rozmowie z „Przełomem” prezes SIM.

Łukasz Dulowski

Z Żarek do piłkarskiej drugiej ligi

Chociaż Dawid Pędziałek ma dopiero 25 lat, w sobotę wystąpi w roli trenera drugoligowej drużyny piłkarskiej GKS Jastrzębie.

Pochodzi z Żarek. Jako bramkarz występował w LKS Żarki, MKS Trzebinia, Sole Oświęcim, Sparcie Wrocław, Zenicie Międzybórz. Od pewnego czasu spełnia się w zupełnie innej roli niż zawodnik, chociaż nadal związanej z futbolem.

W styczniu 2021 r. dostał angaż w klubie sportowym GKS Jastrzębie. Najpierw jako analityk, a od lipca tego roku jako drugi trener.

- Gdy byłem w Cracovii na stażu u trenera Michała Probiezja (obecny selekcjoner reprezentacji Polski - dop. red), złapałem dobry kontakt z jego asystentem Grzegorzem Kurdzielem. Niedługo po tym, gdy został trenerem GKS Jastrzębie, zaproponował mi współpracę w roli analityka. Miałem wtedy niespełna 23 lata - mówi Dawid Pędziałek, który wkrótce będzie miał okazję sprawdzić się w zupełnie nowej roli.

W miniony poniedziałek zarząd klubu poinformował, że zakończył współpracę z Piotrem Dziewickim, trenerem drugoligowego zespołu.

W najbliższym, sobotnim meczu przeciwko KKS Kalisz

drużynę z województwa śląskiego poprowadzi właśnie Dawid Pędziałek.

- To ostatni mecz w tym roku. Spotkanie to jest dla mnie jak finał. Staram się przygotować drużynę najlepiej jak to możliwe, żeby w sobotę zgarnąć komplet punktów. Czekam na trudne zadanie, bo zmierzamy się z wiceliderem. Skupiam się na najbliższym meczu i nie zastanawiam się, co będzie dalej i czy na dłużej zakonwiczę na tym stanowisku - mówi Dawid Pędziałek.

W sobotnim spotkaniu 25-latek poprowadzi drużynę, w której spora część piłkarzy jest od niego starsza.

- Myślę, że w tym przypadku wiek nie ma znaczenia. Liczy

Dawid Pędziałek

się przygotowanie do zawodów i sposób myślenia. W GKS Jastrzębie pracuję od dwóch lat. Najpierw z trenerem Grzegorzem Kurdzielem, jeszcze na poziomie pierwszej ligi, a od czerwca z Piotrem Dziewic-

kim. Doświadczenie w piłce seniorskiej już jakieś mam. Podobnie jak licencję trenerską umożliwiającą pracę na tym poziomie rozgrywkowym - mówi Dawid Pędziałek.

(MK)

Każdemu życzę takiej pasji, bo to napędza

W zasadzie to sołtyską jestem całą dobę, z przerwą na pracę w przedszkolu, a nauczycielką całą dobę z przerwą na sołtysowanie – mówi Joanna Smółka, dyrektor przedszkola w Krzeszowicach, będąca także sołtyską Czernej, w rozmowie z Ewą Solak.

Joanna Smółka (l. 45), dyrektorka Przedszkola Samorządowego w Krzeszowicach, sołtyska Czernej. Skończyła studia na UŚ w Katowicach na kierunku Pedagogika wczesnoszkolna i studia podyplomowe na kierunku wychowanie przedszkolne; na UP w Krakowie studia podyplomowe Zarządzanie placówkami oświatowymi oraz na WSB w Dąbrowie Górniczej korekcję wad postawy. Ma dwójkę dzieci. W wolnych chwilach czyta książki, lubi piec ciasta i ciasteczka, jeździ na rowerze.

Joanna Smółka

Sołtyska czy nauczycielka? Co pani jest bliższe?

Tak naprawdę jedno i drugie jest tak samo ważne. W zależności od sytuacji raz czuję się bardziej sołtyską, a raz nauczycielką. Zależy, gdzie jestem, z kim rozmawiam. Sądzę, że to nie tylko fasada i wykonywany zawód, ale także to, co ma się w sercu.

Poza tym jest pani dyrektorką. Szefową. Kobieta, która ma budzić respekt.

Na to, żeby w ogóle iść na studia związane z zarządzaniem w oświacie, zdecydowałam się parę lat temu. To był kolejny etap rozwoju zawodowego. Kiedy dotychczasowa dyrektorka krzeszowickiego przedszkola przechodziła na emeryturę, pomyślałam, że to właściwy moment, żeby się sprawdzić na takim stanowisku. Jeszcze 10 lat temu na pewno bym się nie zdecydowała na to, żeby pełnić takie funkcje, zwłaszcza jednocześnie. Ale dzieci mam już duże, a cała rodzina i przyjaciele dopingują mnie do działania, więc mam na kogo liczyć.

W przedszkolu w Krzeszowicach macie prawie 300 dzieci. Pracuje z nimi 23 nauczycieli. Spora odpowiedzialność.

Spora, tym bardziej, że wśród nich jest kilko- ro z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. Mamy dziecko z autyzmem, niedowidzące oraz dzieci upośledzeniem w stopniu lekkim. W grupach, gdzie są dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, jest także nauczyciel wspomagający. Chodzi o bezpieczeństwo maluchów. W przypadku, gdy chłopiec niedowidzi, musi mieć spełnione odpowiednie warunki np.: siedzieć blisko nauczyciela, po to, aby lepiej widzieć, słyszeć i mieć ułatwioną możliwość korzystania z większych, lepiej widocznych pomocy. Musi być asekurowany w razie potrzeby. W naszym przedszkolu coraz częściej są dzieci z alergiami, najczęściej jest to alergia pokarmowa. Są dzieci, które mają nietolerancję laktozy czy glutenu. Te informacje są bardzo ważne, abyśmy mogli zadbać o dzieci podczas ich pobytu w przedszkolu.

Trudno to wszystko spamiętać przy tak dużej liczbie przedszkolaków.

Nie możemy sobie pozwolić, żeby o czymś zapomnieć. Dla każdego uczulonego dziecka przygotowywane są zawsze posiłki z określoną die-

tą. Mamy szczęście, że dysponujemy własną kuchnią i nie musimy liczyć na catering. To du- że udogodnienie.

Budynek przedszkolny, w którym pracujecie, powstał 13 lat temu, ale i tak od wielu lat z braku miejsca dla kilkudziesięciu dzieci konieczne jest organizowanie zajęć w sąsiedniej szkole.

No, niestety, to, co 13 lat temu wydawało się wystarczające, dziś okazuje się za ciasne. Potrzeby są naprawdę duże i nie zmienia tego działalność kilku prywatnych placówek. Brakuje nam po prostu miejsca, bo chętnych co rok jest więcej niż możliwości. Liczę, że w najbliższych latach uda się przekonać władze miasta do rozbudowy placówki. Dysponujemy jeszcze kawałkiem terenu umożliwiającego rozbudowę przedszkola tak, żeby zmieściły się w nim wszystkie dzieci.

W gminie brakuje nie tylko miejsc przedszkolnych, ale przede wszystkim żłobka.

Marzyło nam się kiedyś, żeby taka placówka powstała u nas, bo to naprawdę pomogłoby wielu rodzicom. Przeszkoda jest nie tylko brak miejsca, ale też przepisy, obowiązujące w związku z działalnością żłobkową.

Niedawno przedszkole otrzymało nagrodę Orły Edukacji.

To prestiżowe wyróżnienie dla naszej placówki biorąc pod uwagę fakt, że uczestniczą w nim jednostki z całej Polski. Oceniana jest m.in. liczba wyświetleń na stronie internetowej oraz jakość materiałów i opinie o naszym przedszkolu. U nas zajmuje się tym referent, który prowadzi również przedszkolnego Facebooka. Mamy też wspierającego rodzica.

Lubi pani pracę. Zawsze chciała pani być nauczycielką?

Zawsze. Naprawdę każdemu życzę takiej pasji, bo to napędza, nie pozwala się zniechęcić. Moja mama pracowała w oddziale przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Czernej, więc odziedziczyłam po niej zapał. Zaczynałam pracę w Szkole Podstawowej w Radwanowicach, potem, w 2002 r. przenieśliśmy się do pracy w Krzeszowicach. Mimo że teraz jestem dyrektorką, cały czas prowadzę zajęcia zabawowo-ruchowe z elementami gimnastyki korekcyjnej. Studiowałam korekcję wad postawy, więc to mój konik. Ale dzięki temu bardzo szybko jestem w stanie wychwycić, co któremu dziecku dolega. A proszę

mi wierzyć, wad postawy u dzieci w obecnych czasach jest po prostu mnóstwo. Im szybciej się je wychwyci, tym łatwiej później je skorygować. Krzywe kręgosłupy, płaskostopia i wiele innych problemów – wszystko to u dzieci wyłapujemy i jeśli sami nie jesteśmy w stanie im pomóc, to kierujemy rodziców do odpowiednich specjalistów.

Ma pani dobry kontakt z rodzicami?

Mam bardzo dobry kontakt z rodzicami. Mogę nawet powiedzieć, że mamy niesamowitych rodziców! Proszę sobie wyobrazić, że podczas ostatnich wakacji razem z rodzicami malowaliśmy wszystkie sale dla dzieci w przedszkolu. Wszystkie! A mamy ich jedenaście. Dzień w dzień umawialiśmy się popołudniami lub w weekendy, bo przecież większość normalnie w wakacje pracuje. Kupiliśmy farby, przybory malarskie i wszyscy razem pracowaliśmy. To była naprawdę wielka akcja ze wspólnymi rezultatami. Dzieci mogą cieszyć się nowymi kolorowymi salami.

Pani też malowała?

Oczywiście! Zawsze angażuję się w takie oddolne inicjatywy.

Zdarzyło się kiedyś, że musiała pani interweniować w związku z przemocą w domu któregoś z dzieci?

Na szczęście nie. To wyjątkowo trudne sprawy. Oczywiście obserwujemy i reagujemy, gdy w domu coś się dzieje, to widać zaraz po dzieciach. Na przykład dziecko, które było zawsze radosne – milknę, wycofuje się. Bywa, że przejawiają nerwowe zachowania, zwracają się do innych dzieci tak, jak słyszą to w domu. Natomiast nie mieliśmy przypadków znęcania się nad dziećmi. Wiele osób jest wychulonych na to, że siniak na rękę czy nóżka może świadczyć o agresji w domu, ale nie zawsze tak bywa. Czasem po prostu dziecko jest bardziej ekspresyjne, energiczne i częściej te siniaki zbiera. Trzeba być jednak bardzo delikatnym i czujnym w tego typu sytuacjach.

Parę lat temu, jako sołtyska, sprzątała pani i odnawiała z mieszkańcami wnętrza remizy w Czernej na przyjęcie Ukraińców uciekających przed wojną.

Skrzyknęliśmy się wszyscy, bo w remizie było sporo dawno nieużywanych pomieszczeń

mogących służyć jako tymczasowe lokum. Razem z prezesem Robertem Góreckim oraz chętnymi do pomocy mieszkańcami i organizacjami tj. OSP Czerna, KGW Czernianki, Stowarzyszeniem Inicjatyw Społecznych Czerna, doprowadziliśmy wszystko do porządku. W sumie, w najtrudniejszym okresie mieszkało w Czernej 140 uchodźców z Ukrainy. Część w remizie, część w klasztorze – w zgromadzeniu u sióstr, część w prywatnych domach. W remizie do dziś mieszka jedenaście osób z Ukrainy. Wszyscy dobrze sobie radzą.

Po pracy w przedszkolu pędzi pani do Czernej i zamienia się w sołtyskę.

W zasadzie to sołtyską jestem całą dobę, z przerwą na pracę w przedszkolu, a nauczycielką całą dobę z przerwą na sołtysowanie.

Rodzinie to nie przeszkadza?

Na szczęście nie. Mieszkam w domu z tatą, który stara się zawsze pomóc, a moje dzieci są naprawdę wspaniałe i wyrozumiałe. Wiem, że mogę liczyć na ich wsparcie.

Praca sołtysa nie należy do najprzyjemniejszych. Zawsze jest się na pierwszej linii, jeśli chodzi o problemy.

No tak, ale za to, jeśli uda się komuś w czymś pomóc, to ma się wielką satysfakcję. W ostatnich latach sporo udało nam się zrobić. Dzięki zaangażowaniu strażaków wykonaliśmy sporo prac w remizie i wokół niej; poza tym zostało zrobione boisko przy szkole w Czernej; drogi wiejskie są utwardzone i wyasfaltowane; było czyszczenie rzeki Czernki, a niedawno powstał chodnik na niebezpiecznym zakręcie na drodze do Nowej Góry. Jest też nowa droga do klasztoru. Podczas pandemii, gdy był utrudniony kontakt, byliśmy ze słodkim poczęstunkiem u samotnych i chorych; z KGW Czernianki i SiS Czerna organizowałam półkolonie letnie i zimowe, warsztaty, spotkania dla mieszkańców i przyjaciół Czernej i wiele akcji charytatywnych. Wszystko to bardzo cieszy.

A ma pani jakiś czas dla siebie?

Staram się go mieć chociaż trochę.

Co pani wtedy robi?

Spędzam czas z moimi najbliższymi. Z dziećmi, przyjaciółmi.

Zmieniłaby pani coś w swoim życiu?

Nie. I życzę każdemu radości, siły i pasji.

Mają wielkie serce dla gołębi

O gołębiach pocztowych, lotach i wyścigach, mogą dyskutować godzinami. Okazją do takich długich rozmów było uroczyste zakończenie sezonu lotowego 2023 w sobotę 25 listopada.

Tegoroczny sezon należał do udanych, o czym świadczyło kilkadziesiąt pucharów przygotowanych na tę uroczystość do wręczenia miłośnikom gołębi pocztowych z trzebińskiego oddziału.

NAJDŁUŻSZY LOT BYŁ DO BRUKSELI

- Sezon lotowy naszych gołębi dorosłych i młodych zaczyna się początkiem maja, a kończy we wrześniu. Loty są organizowane od 100 km. Najdłuższe przekraczają 1000 km – mówi Paweł Waligóra, wiceprezes ds. lotowych trzebińskiego oddziału Polskiego Związku Hodowców Gołębi Pocztowych nr 0162.

Na sezon składa się kilkanaście lotów. W tym roku najdłuższy był do Brukseli. Gołębie miały do pokonania prawie 1200 km. Zwykle loty odbywają się w weekendy. Przed startem hodowcy zawożą zgłoszone gołębie na miejsce zbiórki, gdzie ładowane są do specjalnej przyczepy. Stamtąd ruszają w miejsce startu. Następnego

ranka gołębie są wypuszczane, a zegar odmierzający czas zaczyna pracować. To oznacza, że wyścig się zaczął.

NIEZBĘDNE TRENINGI

Aby gołębie osiągały dobre wyniki w wyścigach, nie wystarczy wybudować im gołębnik i kupić karmę. Podobnie jak normalni sportowcy, gołębie pocztowe powinny mieć treningi. Polegają one na lataniu, ćwiczeniu szybkości i wytrzymałości. Trening jest ważny dla dobrego funkcjonowania serca, górnych dróg oddechowych i muskulatury u gołębi. Potem widać efekty systematycznych treningów, które przekładają się na wyniki w zawodach.

PODSUMOWANIE I PLANY

- Nasi hodowcy zdobywają czołowe lokaty w mistrzostwach Polski, mistrzostwach regionu i mistrzostwa okręgu. Jak zwykle sezon kończymy rozdaniem nagród, czyli pucharami i dyplomami. Najlepsze gołębie są reprezento-

Spotkanie odbyło się w auli SP nr 8 w Trzebini

Trzebiński oddział Polskiego Związku Hodowców Gołębi Pocztowych nr 0162 istnieje od 1947 roku. Obecnie liczy 120 członków. Corocznie udział w lotach gołębi bierze około 80 hodowców.

wane na wystawach, które podziwiamy z prawdziwym zachwytem – podkreśla Paweł Waligóra.

W sobotę trzebińscy pasjonaci gołębi pocztowych na podsumowaniu sezonu spędzi-

li kilka godzin. No i oczywiście już zaczęli snuć plany na kolejny sezon.

Pozdrowienie: „Dobry lot” - zabrzmiało tego wieczoru wiele razy.

Agnieszka Filipowicz

Uroczystość z okazji podsumowania sezonu 2023

Z bólu rodzi się film

Sukcesem frekwencyjnym zakończyły się I Trzebińskie Spotkania Filmowe „Short Film” organizowane przez Trzebińskie Centrum Kultury. Na dwóch pokazach sala kinowa „Sokoła” pękała w szwach.

To początek ciekawej inicjatywy w Trzebini promującej krótkie filmy.

TRZY SZKOŁY

- Pomyślałem, że Trzebinia leży tak blisko Katowic, Łodzi i Warszawy, gdzie znajdują się najważniejsze uczelnie filmowe w Polsce, że szkoda tego nie wykorzystać – mówił Zbigniew Paterak, dyrektor artystyczny imprezy. - Wpadłem na myśl, aby zaprosić do nas po jednym reprezentancie każdej z tych uczelni.

W ten sposób w Trzebini pojawiła się Dominika Łapka z filmem „Lila” reprezentująca Szkołę Wajdy z Warszawy, Giovanni Piereangeli, autor „Krótkiego dystansu” z Łódzkiej Filmówki i Patryk Kaflowski z katowickiej Szkoły Filmowej im. K. Kieślowskiego z etudu „Sprzedawca”. Skład uzupełnił sam Zbigniew Paterak prezentując „Antygonę” – która stanowiła filmowy prolog do wyreżyserowanego przez niego na deskach „Sokoła” spektaklu.

TAK SIĘ RODZI HISTORIA

Obecni w Trzebini twórcy

szczerze wchodzili w dialog z młodzieżą.

- Kiedyś miałem duży problem z odpowiedzialnością za swojego młodszego brata – mówił Piereangeli, który do Łodzi przyjechał studiować z Włoch kompletnie nie znając polskiego. - I potem, gdy zacząłem myśleć o filmie powstała historia o starszym bracie, trenerze sztafety, który wyciąga z poprawczaka młodszego, po to, aby uzupełnić skład jego drużyny. Ja jestem słaby w bieganiu, mój brat nigdy nie był w poprawczaku, ale z naszej relacji i z bólu, który w sobie nośłem narodziła się historia, na której opowiedzeniu mi zależało.

- Wiedziałam, że świat potrzebuje tej historii, ale jeśli ja jej nie opowiem, to nie zrobi tego nikt – mówiła Dominika Łapka. „Lila” to mroczny dramat psychologiczny o poczuciu krzywdy, zazdrości i odrzuceniu, którego bohaterami są... dzieci. - To silne przekonanie było moim paliwem, dało mi siłę do tego, żeby namówić inne, dużo bardziej świadczące osoby, żeby zrobiły ze mną ten film

i pozwoliło mi pokonać wszelkie przeciwności. Teraz już wiem, że najpierw trzeba samemu uwierzyć w siłę swojej historii, po to, żeby móc nieść ją dalej.

Zupełnie inny punkt wyjścia miał z kolei Patryk Kaflowski.

- Kiedy przeczytałem napisane kilkadziesiąt lat temu opowiadanie Sławomira Mrożka, pomyślałem, że dziś jest jeszcze bardziej aktualne niż wtedy, kiedy powstało – mówił autor „Sprzedawcy”, pełnej absurdu humoru opowieści o telefonicznym akwizytorze, który jednego dnia stoi na skraju bankructwa, by później zbić fortunę na sprzedaży tajemniczych półpancerzy. - Bo przecież żyjemy w czasach, kiedy ludzie w owozym pędzie gromadzą rzeczy, które są im kompletnie niepotrzebne, a zapominają o podstawowych wartościach.

CZEGO NAPRAWDĘ CHCĘ?

„Lilę” widzowie kompletnie uwielbili za udaną współpracę z dziećmi wykonawcami i nieoczekiwane zwro-

Giovanni Piereangeli, Dominika Łapka, Patryk Kaflowski i Zbigniew Paterak – goście i dyrektor artystyczny I Trzebińskich Spotkań Filmowych „Short Film”

ty akcji. „Krótki dystans” – za celne uchwycenie polskości. W „Sprzedawcy” podobała się zabawa formą i muzyką. Najważniejsze jednak, że krótkie filmy stały się pretekstem do poważnych rozmów o życiu.

- Jesteście jeszcze w takim wieku, że pewnie nie wiecie,

co chcecie robić. I to jest naturalne. I to jest fantastyczne – zwrócił się Giovanni Piereangeli do uczniów powiatowych szkół średnich. - Możecie zrobić wszystko albo nic. Możecie się też mylić, bo macie na to czas. Ja na przykład najpierw skończyłem geologię, żeby

zdać sobie sprawę, że chcę być reżyserem. Ale najważniejsze, żebyście przed pójściem spać wsłuchali się w siebie i spróbowali odpowiedzieć na pytanie, czy staram się robić to, co naprawdę chcę, czy to, czego inni ode mnie chcą?

Tomasz Jurkiewicz

Po prostu BIO

Zdrowe odżywianie, proekologiczny styl życia, dostęp do metod diagnostyczno-terapeutycznych to już nie nowość czy trend, to warunek i wymóg współczesnych czasów.

320 wystawców oraz około 9 tysięcy osób zwiedzających uczestniczyło w 11. Targach Zdrowej Żywności, Stylu Życia i Eko rodziny „Eko Styl 2023” w Bielsku-Białej.

Przyjechali przedstawiciele branży z całej Polski, ale także z Litwy, Gruzji, Węgier, Armenii i krajów bałkańskich. Na targach prezentowane były m.in.: oleje, soki, herbaty, kawy, ekologiczne kosmetyki, środki czystości, wyroby rzemieślnicze, piwa, wina, nalewki, zdrowa żywność (produkty zbożowe, mięsne, ryby, wędliny, nabiał, sery, przetwory owocowe i warzywne, soki, miody, bakalie), a także produkty dietetyczne. Reklamowane były wyroby naturalne, wolne od agresywnych składników chemicznych, powstające z poszanowaniem środowiska.

Ludzie sięgają po metody medycyny naturalnej wtedy, gdy medycyna konwencjonalna zawodzi. Celem leczenia alternatywnego jest nie tylko poprawa zdrowia fizycznego, psychicznego ale także duchowego.

Wielkim zainteresowaniem cieszyły się na targach konsultacje irydologiczne polegające na diagnozowaniu chorób całego ciała na podstawie obserwacji tęczy oka. Koszt takiego badania wynosił 80 zł.

Innym ciekawym badaniem było badanie żywej kropli krwi. Polega ono na obserwacji pod mikroskopem pobranej z palca kropli krwi pozwalającej wykryć źródła problemów z nadwagą, zmęczenia, problemów skórnych. Cena 200 zł.

Nie mogło zabraknąć stoisk z biorezonansem będącym formą medycyny alternatywnej, opierającej się na idei, że nasze ciała emitują i reagują na elektromagnetyczne fale o różnych częstotliwościach. Teoria biorezonansu sugeruje, że poprzez manipulację tymi falami, można poprawić zdrowie i dobre samopoczucie. Cena badania w trakcie targów wynosiła 150 zł.

Jako nowość pojawiła się diagnostyka SO-CHECK. Za pomocą spektrofotometrii, tj. fluorescencji tkankowej określa się wewnątrzkomórkowe stężenie 34 pierwiastków chemicznych. Można w ten sposób zdiagnozować poziom: minerałów, mikroelementów, witamin, stresu oksydacyjnego, a także ocenić przeciążenie metalami ciężkimi w organizmie. Cena 990 zł.

Interesującym wystawcą była firma specjalizująca się w aromaterapii, czyli naturalnym sposobie na polepszenie zdrowia i samopoczucia. Jako panaceum stosuje olejki eteryczne, które wprowadzane są do organizmu przez dro-

gi oddechowe (wdech, wdech, inhalacje) lub przez skórę (masaż, kąpiel, kompres, kosmetyki). Najdroższy olejek na świecie pozyskiwany jest z płatków róży damasceńskiej. Kosztuje około 1800 zł za 5 ml. Specyfik łagodzi stres, odmładza skórę oraz likwiduje oznaki starzenia.

Bardzo dużą uwagę zwiedzających przykuło stoisko, na którym sprzedawano uzdrawiający kamień z Rosji - Szungit. Jedynym miejscem jego występowania jest północna Rosja - Karelia. W tym rejonie nie doszło do uprzemysłowienia, a fauna i flora pozostały dziewicze. Szungit to bardzo silny antyoksydant. Działa nieporównywalnie efektywniej niż witaminy C i E. Dla organizmu oznacza to odmłodzenie, vitalność oraz harmonię.

Osobiście moją uwagę zwróciły sesje uzdrowicielki oraz szamanki Magdy. Jest fachowcem w dziedzinie magii lasu, zna jego tajemnice i potrafi wykorzystać moc natury. Używa różnych narzędzi, między innymi hipnozy, czyli wprowadzania pacjenta w odmienny stan świadomości, który jest bardzo podatny na wszelkie sugestie. Dobrze przeprowadzona hipnoterapia skutecznie wspomaga leczenie wielu problemów natury psychicznej.

Równoległe z „Eko Styl” w tej samej hali odbywały się także 3. Targi Produktów Konopnych EkoCanna, których celem była promocja zdrowotnych właściwości konopi oraz zrozumienie, jakie mają cudowne właściwości.

Nie zabrakło wykładów i prelekcji, dotyczących naturalnych sposobów dbania o zdrowie i nabywania odporności, a także pokazów przyrządzania potraw kuchni polskiej, wegetariańskiej oraz mieszkańskiej połączonych z degustacjami.

Wśród tematów prelekcji na uwagę zasługiwały: „Twój czysty dom bez chemii”, „Komórki macierzyste drogą do regeneracji organizmu”, „Niezwyczajne, lecznicze właściwości żywakostu w leczeniu kręgosłupa i stawów”.

Stanisław Kubaszak – mistrz reiki, dał koncert relaksacyjny na instrumentach etnicznych i terapeutycznych, uwalniający od stresu oraz napięć w ciele fizycznym.

W trzecim dniu targów odbyła się konferencja „Zdrowie na wyciągnięcie ręki” z udziałem specjalistów przedstawiających skuteczne, naturalne terapie poprawiające zdrowie i jakość życia.

Michał Papiernik

Radiesteta i bioenergoterapeuta Stanisław Kubaszak przeprowadza uzdrawiające sesje dźwiękowe z wykorzystaniem mistycznych i etnicznych instrumentów, takich jak gongi, misy himalajskie, bębny szamańskie, didgeridoo, dzwonki

Georg Garbowski uzdrawia za pomocą dźwiękowej terapii kamertonami. Reguluje czakry, harmonizuje energetycznie, a także aktywuje organy z dostrojeniem do częstotliwości zdrowia

Firma pana Krzysztofa zajmuje się między innymi tłoczeniem metodą na zimno olejów z nasion roślin oleistych, głównie z lnu, słonecznika, czarnuszki, rzepaku czy wiesiołka

Dużym zainteresowaniem cieszyło się stoisko, na którym można było spróbować pysznych serów szwajcarskich, holenderskich, włoskich i francuskich

Pani Barbara na swoim stoisku oferowała wysokiej jakości certyfikowane produkty konopne, piwa, olejki CBG, CBD, oraz susze

„Eko Styl” to jedno z największych targów branżowych w Polsce południowej

Zespół Andrzeja Kawki oferuje swoim pacjentom między innymi Skaningową Diagnostykę Termoregulacyjną, umożliwiającą określenie miejsc stanów zapalnych i niedoczynność poszczególnych organów

Aktualny wygląd parku, widok od strony południowej

Jedynie pozostałe zabudowania folwarczne

Wschodnia ściana ocalałych zabudowań

ŚLADAMI LOKALNYCH ZABYTKÓW

Park dworski w Kościelcu

Odnowiony kamienny mur biegnący wzdłuż ulicy Dworskiej

Fragment budynków od północnej strony parku

Wśród pozycji na liście Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków odnajdziemy również chrzanowski park w Kościelcu. Jest to miejsce spotkań i spacerów wielu mieszkańców Chrzanowa, a każda pora roku ma tu swoje wyjątkowe oblicze i pokazuje to miejsce w innej odsłonie.

Niestety możemy powiedzieć, że park jest tylko „pozostałością” po pełnym uroku zabytkowym miejscu, którego całość tworzył piękny pałac i zabudowania gospodarcze. Starsi mieszkańcy miasta zapewne pamiętają jeszcze stojące ruiny pięknego klasycystycznego pałacu stojącego na wzniesieniu, po którym do dnia dzisiejszego pozostały tylko niewielkie fragmenty fundamentów oraz płaski fragment terenu w kształcie prostokąta. Pałac został wybudowany na przełomie XVIII i XIX wieku, a jego ostatnimi właścicielami do czasu II wojny światowej była rodzina Starzeńskich. W zimie w 1943 roku w pałacu wybuchł pożar, po którym nie został on już nigdy odbudowany, a dzieła zniszczenia dopełniła decyzja o jego rozbiórce w latach 80-tych.

Poza drzewostanem do dnia dzisiejszego przetrwał jedynie kamienny mur otaczający park i posiadłość od południowej strony oraz budynek folwarczny. Należy tutaj wspomnieć o jeszcze jednym budynku zachowanym spośród zabudowań folwarcznych. Jest to wybudowany w 1798 roku drewniany spichlerz, który został przeniesiony i aktualnie znajduje się na terenie pobliskiego skansenu w Wygiełzowie. Teren niedawno został poddany rewitalizacji, jednak czasy świetności ma już zdecydowanie za sobą.

Tekst i zdjęcia
Łukasz Głuch

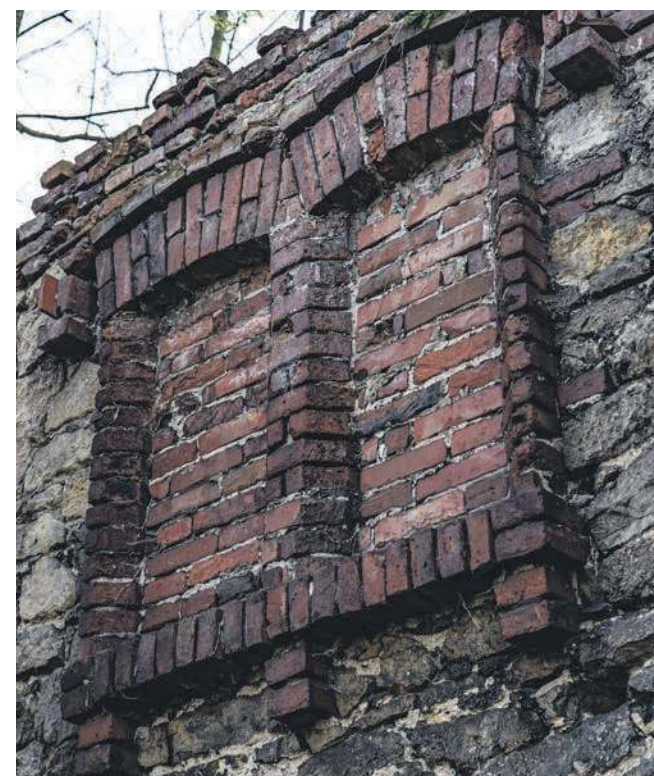
Ukryte wśród zieleni pozostałości zabudowań folwarcznych skazanych na walkę z warunkami atmosferycznymi

Mur przy ul. Dworskiej

Ukryte wśród zieleni pozostałości zabudowań folwarcznych skazanych na walkę z warunkami atmosferycznymi

Ceglane framugi okienne wkomponowane we fragment kamiennej ściany

Aktualności z powiatu chrzanowskiego

Więcej na www.powiat-chrzanowski.pl 30 listopada 2023 r.

Polub nas na FB – w zamian najaktualniejsze informacje o imprezach i wydarzeniach w powiecie.

Dwie nowoczesne ekopracownie w szkołach ponadpodstawowych Powiatu Chrzanowskiego

Pracownię wizytowali: Wicestarosta Bartłomiej Gębala wraz z Dyrektorem Wydziału Edukacji Kultury i Sportu Pawłem Ostrzywilkim oraz Małgorzata Sikora z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Samorząd powiatowy stale rozwija infrastrukturę w swoich jednostkach oświatowych. Przykładem tego działania jest powstanie dwóch ekopracowni w szkołach. Mowa o Zespole Szkół w Libiążu i I Liceum Ogólnokształcącym im. St. Staszica w Chrzanowie.

– Ekopracownia będzie pełnić rolę pracowni przedmiotów energetycznych – mówi Jadwiga Bochenek, Dyrektor Zespołu Szkół w Libiążu.

Środki finansowe na jej utworzenie pochodzą z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w kwocie 74 200 zł przy wkładzie własnym Powiatu Chrzanowskiego w wysokości 8 250 zł. Pracownia wyposażona została w nowoczesne urządzenia związane z odnawialnymi źródłami energii i efektywnością energetyczną tj. pompa ciepła, turbina wiatrowa, instalacje solarne, instalacje fotowoltaiczne oraz ogniwa paliwowe.

– Uczniowie mogą poznać zasady wytwarzania, przesyłania i wykorzystania energii naturalnej – wiatrowej i słonecznej – dodaje Dyrektor Bochenek. Celem udziału w projekcie „Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie domowym i przedsiębiorstwie”, oprócz podniesienia jakości bazy dydaktycznej, jest również kształtowanie postaw proekologicznych, poszerzanie wiedzy uczniów o nowoczesnych i coraz popularniejszych technologiach oraz ich wpływie na środowisko. W ramach projektu „Badanie czystości wody w zbiornikach wodnych Powiatu Chrzanowskiego”, który otrzymał dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ekopracownia powstała także w I Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Staszica w Chrzanowie. Korzysta z niej 824 uczniów. Sala przeszła kapitalny remont (malowanie, cyklinowanie parkietu, wymiana oświetlenia, wykonanie oświetlenia bocznego nad stanowiskami mikroskopowymi). Zakupiono nowe krzesła i ławki, monitor interaktywny 86", 8 tabletów,

4 mobilne laboratoria cyfrowe Einstein Tablet+3, wizualizer, 4 mikroskopy, 2 zestawy doświadczalnego do badania biodegradacji, zestaw do badania stanu powietrza w tym zanieczyszczeń i hałasu, 2 walizki ekobadacza do badania wody i gleby oraz zestawy preparacyjne do mikroskopowania. Pracownia kosztowała 55 000 zł. Uczniowie klasy 2c i 2d pod opieką Bożeny Bierny i Elżbiety Klekotki zrealizowali projekt „Badanie czystości wody w zbiornikach wodnych Powiatu Chrzanowskiego”, którego celem było zbadanie parametrów wody w Bałatonie, Chechle i Glinia-ku. Pobrano próbki i w ekopracowni przy użyciu walizki ekobadacza do obserwacji oraz badania wód i gleb wykonano badania. Następnie uczniowie opracowali wyniki w postaci wykresu i napisali artykuł do lokalnej prasy. Powstał pomysł, żeby badania wykonywać regularnie od wiosny do jesieni oraz wzbogacić je w badania gatunków wskaźnikowych. Obie pracownie pozwolą na poszerzenie horyzontów edukacyjnych młodzieży z powiatu chrzanowskiego.

Nowa pracownia w Zespole Szkół w Libiążu

Sukces akrobatki PMOS Chrzanów

PMOS w Chrzanowie jest jednostką, której wychowankowie odnoszą sukcesy sportowe zarówno na arenie ogólnopolskiej, jak i międzynarodowej. Jednym z ostatnich osiągnięć jest sukces akrobatki Leny Podczaszy.

Starosta Andrzej Uryga i Wicestarosta Bartłomiej Gębala złożyli Lenie Podczaszy, zawodniczce Powiatowego Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Chrzanowie gratulacje za zajęcie 10 miejsca w wykonaniu dwóch układów na podwójnej mini trampolinie podczas Mistrzostw Świata Juniorów WAGC w Birmingham w 2023 roku. Gratulacje odebrali również trenerzy. Lena zaczynała swoją przygodę z akrobatyką w wieku 7 lat. Trenuje od 2018 roku trzy, cztery razy w tygodniu. Mieszka w Trzebinii. Uczy się w Szkole Podstawowej nr 33 im. Stefana Batorego w Krakowie. Wraz z Leną, akrobatykę w PMOS ćwiczy ponad 120 osób.

Od lewej Krzysztof Zubik, Dyrektor PMOS w Chrzanowie, Starosta Andrzej Uryga, zawodniczka PMOS Lena Podczaszy, trenerka Angelika Majcherek, Wicestarosta Bartłomiej Gębala i trener Marek Starczyński

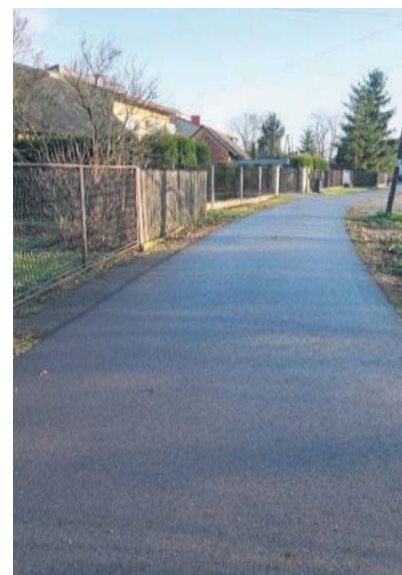
Powiat przebuduje ul. Nadwiślańską w Gromcu!

Wiosną przyszłego roku ruszy przebudowa ul. Nadwiślańskiej w Gromcu. To poważna inwestycja Powiatu Chrzanowskiego opiewająca na 7 159 340 zł.

Powiat Chrzanowski, jako właściciel, drogi otrzymał na ten cel dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 3 579 674 zł, co stanowi połowę kosztów. Remont obejmie dwa odcinki drogi: pierwszy od granicy z Bobrkiem w stronę szkoły, drugi w kierunku ronda w Gromcu. Zakres zaplanowanych prac obejmuje: wybudowanie odwodnienia, wykonanie nowej nawierzchni drogi i wybudowanie chodnika.

Ale to nie koniec dobrych wieści z dróg w Gromcu.

– Dzięki skutecznemu ubieganiu się o odszkodowanie za wystąpienie szkód górniczych udało nam się właśnie wyremontować ulicę Czarnieckiego w Gromcu. Otrzymane środki w wysokości 146 tysięcy złotych pozwoliły nam na budowę nowej nawierzchni na 100 metrach bieżących drogi – mówi Wicestarosta Bartłomiej Gębala.

Nowa nawierzchnia na ul. Czarnieckiego w Gromcu

Z okazji Barbórki życzymy Górniczej Braci oraz wszystkim pracownikom zatrudnionym w branży górniczej pomyślności, dobrego zdrowia, wytrwałości w tak ciężkiej i niebezpiecznej pracy oraz samych szczęśliwych powrotów do domu. Dziękujemy za Wasz trud i poświęcenie.

Wicestarosta
Bartłomiej Gębala

Przewodniczący
Włodzimierz Korczyński

Starosta
Andrzej Uryga

Czad to ogromne zagrożenie dla życia

Kiedyś spotkałam się z sytuacją, że cała rodzina przez kilka dni narzekała na bóle głowy, nie zdając sobie sprawy, że w ich domu ulatnia się tlenek węgla. Wszyscy mogli trafić do szpitala – mówi prezeska OSP w Tenczynku Katarzyna Kowal w rozmowie z Ewą Solak.

Ostatni przypadek w Tenczynku, gdzie kobieta sądząc, że ma udar, trafiła do szpitala z zatruciem tlenkiem węgla pokazuje, jakie ryzyko niesie za sobą ulatniający się czad. Tak naprawdę zagraża on nie tylko zdrowiu, ale też życiu. Jest wyjątkowo niebezpieczny. W tym wypadku akurat to najpierw pogotowie ratunkowe pojechało na ul. Tenczyńską, gdzie pomocy wymagała 54-letnia kobieta. Miała objawy przypominające udar, ale ratownicy wyposażeni w detektor stwierdzili także, że w mieszkaniu może ulatniać się tlenek węgla.

Materiał promocyjny

Katarzyna Kowal

Kiedy przybyliśmy na miejsce ze specjalistycznym sprzętem, okazało się, że jego poziom jest mocno podwyższony. Kobieta przewieziona do szpitala i dopiero szczegółowe badania wykazały, że faktycznie winny był ulatniający się czad. **Te objawy, mogące nas zmylić to...** Nudności, senność, zaburzenia świadomości i równowagi, trudności z oddychaniem, zaburzenia rytmu serca. Kiedyś spotkałam się z sytuacją, że cała rodzina przez kilka dni narzekała na bóle głowy, nie zdając sobie sprawy, że w ich domu ulatnia się czad. Gdyby nie przypadkowa kontrola, wszyscy mogliby

trafić do szpitala. W takich sytuacjach zagrożenie dla życia jest ogromne, bo tlenek jest bezwonny, nie da się go wyczuć. Jedynie objawy mogą sugerować, że coś jest nie w porządku, ale jeśli stężenie jest wysokie i ktoś straci przytomność zanim uzyska pomoc, to może być naprawdę źle. Sytuacji, gdy nie dało się już kogoś uratować po takim zatruciu, było naprawdę wiele. **Wiele osób myśli, że dotyczy to tylko domów, gdzie pali się w piecu.** Nic bardziej mylnego! Dotyczy to również mieszkań, w których na co dzień używany jest gaz. Chodzi o piece do ogrzewania, kuchenki gazowe do gotowania, piecyki w łazienkach. Co więcej, mnóstwo osób w ogóle nie zdaje sobie sprawy, że w takich przypadkach odpowiednia wentylacja jest bezwzględnie konieczna. Ludzie tego nie wiedzą i my potem oglądamy pozasłaniane kartonem kratki w łazience, pozaklejane okna. **Ludzie chcą mieć ciepło...** Ale nie kosztem zdrowia i życia! Niektórzy ratownicy żartują teraz, że wygrani są ci, co mają nieszczelne okna. Ważne jest również systematyczne czyszczenie

przewodów kominowych. Od wielu lat apelujemy też o montowanie w mieszkaniach czujników tlenku węgla. To jedyne zabezpieczenie przed skutkami zatrucia. Ja sama mam dwa takie czujniki i polecam każdemu, kto jeszcze się w nie nie zaopatrzył. **Dla niektórych osób to spory wydatek.** Posprawdzałam ostatnio różne strony sklepów z czujnikami czadu. Najdroższe, z elektronicznym podziałem na tlenek węgla i dym kosztują 160 zł. To jednorazowy wydatek raz na 10 lat, więc jeśli koszt czujnika rozłożymy na ten czas, to kwota jest niewielka. **Są jakieś określone miejsca, gdzie powinno się je montować?** Czujniki powinny znajdować się w pomieszczeniach, w których zamontowany jest piec. W łazience, w kotłowni, przy kominkach, generalnie przy urządzeniach mogących generować ulatnianie się tlenku węgla. Według mnie czujniki na baterie mogą się lepiej sprawdzać w sytuacjach, gdy np. zabraknie prądu. Jeśli mają wyświetlacz, można na nim odczytać, czy bateria się rozładowuje. To naprawdę może uratować nam życie.

KĄCIK ŁADNE KWIATKI

Ardisia drzewiasta

Późna jesień i zima to czas, kiedy można zająć się kwiatami doniczkowymi w domu i uzupełnić wiedzę na temat ich pielęgnacji. Zaczynamy!

Ardisia drzewiasta jest doniczkową rośliną ozdobną. Jej piękno można docenić w sezonie zimowym.

Charakteryzuje się ciemnozielonymi liśćmi i jednokolorowymi „koralikami”. Zimą mają one barwę czerwoną, natomiast na wiosnę ardisia kwitnie na biało/kremowo. Owoce tej rośliny utrzymują się dość długo, bo nawet do 6 miesięcy.

Ardisia jest ciepłolubna. Lubi jasne miejsca, ale nie należy jej wystawiać na bezpośrednie słońce.

Jej gleba powinna być lekka (przepuszczalna) i wilgotna. W okresie letnim zaleca się podlewać ją od 2 do 3 razy w tygodniu. W jesieni należy zrobić przerwę w nawadnianiu, aby roślina przystosowała się do chłodniejszych warunków. Zimą wystarczy podlewać ją raz w tygodniu. Podlewanie niezależnie od pory roku po-

Ardisia drzewiasta

winno być do podstawki, a nie bezpośrednio do kwiatka.

Ardisia może być dobrym zamiennikiem poinsecji (gwiazdy betlejemskiej) jako ozdobnej rośliny świątecznej. Ten piękny kwiat może też dobrze sprawdzić się jako upominek dla bliskiej osoby lub ozdoba na okna.

Konsultacja: Ewa Błaszkie-wicz-Więclaw; Ustlane Kwiatami - Kwiaciarnia w starym stylu w Chrzanowie.

NA TEMAT NOWEJ GENERACJI LEKÓW NA CUKRZYCĘ I OTYŁOŚĆ DOSTĘPNYCH BEZPŁATNIE W PROGRAMIE BADAŃ KLINICZNYCH ROZMAWIAMY Z DIABETOLOG BEATĄ JAKUBIEC.

To przełom w walce z otyłością

Ostatnio sporo się mówi o lekach na cukrzycę wykorzystywanych w odchudzaniu.

Beata Jakubiec: Leki na cukrzycę nowej generacji często są nazywane inteligentnymi. Analogi GLP-1 (tzw. inkretyny) to leki stosowane w chorobach metabolicznych. Stosując je, leczymy zarówno cukrzycę, jak i otyłość. Hamują apetyt, powodują ubytek masy ciała, nie dają ryzyka niedocukrzeń jak insulina, a dodatkowym atutem jest to, że poprawiają wydolność serca, zmniejszają ryzyko zawałów i udarów mózgu. Dla osób z cukrzycą to ogromnie ważne, ponieważ zmniejszają częstość powikłań, redukują ryzyko nagłego zgonu sercowego oraz konieczność wielokrotnych pobyków szpitalnych. Leki te są już u nas refundowane, ale nie dla wszystkich chorych. Trzeba mieć nadzieję, że kryteria refundacyjne będą stopniowo rozszerzane. Nowoczesna farmakoterapia cukrzycy jest coraz powszechniej stosowana dzięki zwiększonej dostępności preparatów na naszym rynku.

Jedną z głównych przyczyn cukrzycy typu 2, czyli związanej z niewłaściwymi nawykami żywieniowymi jest otyłość.

Dlatego leki nowej generacji - analogi GLP1 są rozchwytywane. Ostatnio wielokrotnie słyszałam, że pacjenci jeżdżą od apteki do apteki, żeby je znaleźć. W Polsce są przeznaczone tylko dla diabetyków, ale na przykład w Danii czy USA dostępne są jako leki na odchudzanie. Otyłość to nie defekt kosmetyczny, ale przewlekłe schorzenie, prowadzące do ponad 200 kolejnych chorób. Według badań, stosowanie tych leków pomaga w zrzuconiu kilogramów, gdyż hamuje apetyt. W ciągu roku można

schudnąć o ok. 25 – 30 proc. Dla osób z cukrzycą to ważne, bo otyłość sprzyja powstaniu nadciśnienia tętniczego, przyspiesza miażdżycę, rozwija chorobę zwyrodnieniową stawów kolanowych i biodrowych, powoduje bezdech senny, doprowadza też do zaburzeń płodności.

Polsko – Amerykańskie Kliniki Serca w Chrzanowie weszły w program badań klinicznych nad takimi lekami.

- Dla wielu pacjentów będzie to naprawdę przełom. Chodzi o chorych na cukrzycę i po zawałach. Dla nich ten program lekowy będzie dostępny bezpłatnie przez dwa lata. Oczywiście w zależności od potrzeb. Nie ma limitu pacjentów, którzy

mogliby się zgłaszać, więc warto spróbować. Chodzi o kontrolę specjalistów, analizujących dokładnie ich parametry zdrowotne. Przychodnia Vitalis w Trzebini jest partnerem programu. Konsultacja u diabetologa jest odpłatna, natomiast udział w programie i leki są za darmo. Obecnie cena w aptekach to wydatek co najmniej 500 zł miesięcznie.

Czy po zakończeniu brania leków jest ryzyko powrotu do otyłości?

- Niewielkie, gdyż po tak długim czasie organizm niejako „przeprogramuje” się na przewlekłe uczucie sytości i zmniejszone zapotrzebowania na jedzenie.

PROGRAM BADAŃ KLINICZNYCH ZWIĄZANYCH Z LECZENIEM CUKRZYCY, OTYŁOŚCI I CHOROÓB SERCA

Zgłoszenia do diabetologa: tel. 32 620 02 93, przychodnia Vitalis, ul. Kopernika 25, Trzebinia.

NOWMAR®
ROK ZAŁ. 1993

**FASADY ALU i SZKLANE
OKNA PCV i ALUMINIUM
DRZWI OGNIODPORNE
OGRODY ZIMOWE
BRAMY, ROLETY**
nowmar.pl
tel. 665 15 15 15

Trzebinia, Słowackiego 31A

BOSTAR
KRZESZOWICE

**Zapraszamy do naszych składów,
gdzie posiadamy w ciągłej sprzedaży
węgiel w sortymentach:
kostka, orzech, ekogroszek
w atrakcyjnych cenach**

Dostępny bez zbędnych formalności!

Zapewniamy transport

**Jesteśmy Kwalifikowanym Dostawcą Węgla
Polskiej Grupy Górniczej S.A.**

**Skład opału
Krzeszowice, ul. Zagrody 5
info@bostar.com.pl
tel. 12 258 39 55,
664 280 615**

**Skład opału i materiałów
budowlanych
w Regulicach
tel. 12 283 11 20,
728 804 061**

www.bostar.com.pl

Senior, czyli wiek srebrny

Leki? Trzeba nad tym zapanować

Statystyczny senior w Polsce zażywa pięć leków jednocześnie. Naukowo nazywa się to polifarmakoterapią. Są i tacy pacjenci dotknięci wielochorobowością, którzy zażywają ich nawet 10. Bywa, że niewłaściwie stosowana politerapia bywa dla seniorów zabójcza - mówi dr nauk medycznych Krzysztof Czarnobilski, geriatra i wicedyrektor ds. leczenia z SP ZOZ MSWiA w Krakowie.

Leczenie wieloma lekami może prowadzić do bardzo niebezpiecznej, szczególnie u pacjentów geriatrycznych, polipragmazji. Polega ona na popełnieniu błędów w leczeniu doprowadzeniu do ciężkich interakcji pomiędzy stosowanymi lekami. Zdarza się tak, gdy np. pacjent leczy się u kilku specjalistów, a każdy z nich przepisuje leki nie wiedząc, co zlecił inny specjalista. Źle skojarzone leki mogą nasilać działania niepożądane, albo osłabiać działanie leku, wywoływać nowe objawy chorobowe.

ODEJMOWAĆ NIE DODAWAĆ

Jako geriatra bardzo rzadko przepisuję pacjentom leki. Staram się je nawet kasować (odejmować), bo niektórzy pacjenci przychodzą do mnie z całymi torbami medykamentów zleconych przez lekarzy lub samodzielnie zakupionych bez re-

cepty - mówi dr Czarnobilski.

Dodaje, że bardzo często u seniorów diagnozowany jest tzw. jatrogenny zespół geriatryczny. To sytuacja, gdy u starszej osoby pojawiają się całkiem nowe dolegliwości związane z niewłaściwym leczeniem schorzeń, na które senior już cierpi. Im więcej leków taki człowiek przyjmuje, tym większe jest prawdopodobieństwo występowania niebezpiecznych interakcji.

Rozpoznanie tej dolegliwości jest trudne. Wymaga dokładnego przeanalizowania wszystkich schorzeń, na które pacjent cierpi, a także przyjrzenia się wszystkim zażywanym przez niego lekom. W leczeniu najczęściej wymagana jest modyfikacja stosowanej dotąd farmakoterapii. Czasem skuteczne jest też zmniejszenie dawek lub zastąpienie terapii innymi lekami, które nie wchodzi w interakcje z dotychczas zażywanymi. Każde włączenie nowego leku wymaga głębokiej analizy.

Ciężkie powikłania polekowe u seniorów są jednym z poważniejszych problemów w ich leczeniu.

ZAPISYWAĆ W ZESZYCIE

Doktor Czarnobilski uważa, że nad leczeniem seniorów trzeba zapanować. Radzi, aby każdy pacjent udając się do lekarza czy szpitala miał ze sobą w jednym miejscu spis wszystkich leków i suplementów, które zażywa. Powinien też obowiązkowo poinformować o preparatach ziołowych stosowanych na własną rękę. Szczególnie uczula na popularny dziurawiec, którego nie powinno się np. zażywać z lekami antydepresyjnymi, ale też inne zioła. Zioła ludzie starsi uwa-

żają za bezpieczne. Tymczasem niektóre mogą wchodzić w ostre interakcje z zażywanymi lekami.

W poradniach geriatrycznych województwa małopolskiego pojawiły się już zeszyty pacjenta, które wręczane są

Objawy geriatrycznego zespołu jatrogennego
zaburzenia równowagi,
zaburzenia rytmu serca,
wahania ciśnienia tętniczego
krwi, krwawienia z przewodu
pokarmowego, pogorszenie
codziennego funkcjonowania,
utrata masy ciała, zaburzenie
czynności poznawczych

seniorom. Są pomysłem samorządu i lekarzy geriatrów.

Starsi ludzie zapominają co zażywają, od kiedy, i w jakich dawkach. Czasem przynoszą ze sobą do gabinetu, żeby pokazać opakowania, ulotki, różne karteczki. Są zdezorientowani, nie pamiętają nazw. Chodzi o to, aby w jednym miejscu na bieżąco je zapisywać i uzupełniać wszystko, co dotyczy przyjmowanych leków i suplementów. Pacjent lub jego opiekunowie powinni o to zadbać. Udając się do jakiegokolwiek lekarza specjalisty, wystarczy taki zeszyt pokazać. My geriatrzy, wiemy, że nad lekami musimy czuwać. Inni specjaliści nie zawsze o tym pamiętają, stąd akcja wyposażenia seniorów w takie zeszyty w naszym regionie - mówi dr Czarnobilski.

Zeszyty w pierwszej kolejności mają trafić do seniorów za pośrednictwem organizacji seniorskich. Oprócz miejsca na wpisywanie leków dawek i dat, znajdzie się w nich także instrukcja, jak zażywać leki.

CUDOWNE LEKI NA PAMIĘĆ

Jedną z większych przyczyn doległości wieku senioralnego są problemy z pamięcią.

Nie ma cudownych leków na pamięć. Seniorzy sięgają czasem po żeń-szeń czy ginkobiloba. Z tymi preparatami trzeba ostrożnie. W niektórych przypadkach mogą one wywołać ciężkie krwawienia. Są na nie narażone osoby biorące leki przeciwzakrzepowe - ostrzega dr Czarnobilski.

Na ćwiczenie pamięci poleca gry planszowe, krzyżówki, rebusy, a także gry komputerowe. Niezmiernie ważny jest stały kontakt seniora z drugim człowiekiem, rozmowa, spacer.

ROZMOWA TO PODSTAWA

Pacjent w starszym wieku wymaga przede wszystkim uwagi lekarza. Doktor Czarnobilski uważa, że takiemu, który przychodzi do geriatry po raz pierwszy, trzeba poświęcić co najmniej godzinę. Na kolejne wizyty wystarczy już nieco mniej czasu. Rozmowa z seniorem jest najważniejsza, bo samo przepisanie mu recepty może tylko zaszkodzić - uważa geriatra.

Dodaje, że w trakcie tego lekarskiego wywiadu pyta o wszystko. O warunki domowe, o aktywność ruchową, bariery architektoniczne, które chory musi pokonywać, o to, kto nad nim czuwa.

Żyjemy coraz dłużej. Ważne jest więc to, jak żyjemy. Mamy żyć w zdrowiu i być jak najdłużej aktywni. Tymczasem w Polsce po 65. roku życia w zdrowiu żyjemy statystycznie zaledwie 8 lat, podczas gdy Szwedzi żyją w zdrowiu lat 16 - podsumowuje dr Czarnobilski.

Alicja Molenda

JAK ZAŻYWAĆ LEKI

1. Nie wolno zażywać leków w dawkach większych niż zalecił lekarz. Może to prowadzić do tzw. polipragmazji, czyli zwiększenia ryzyka niepożądanych skutków. Trzeba też wiedzieć, że niektóre leki (np. Vibramycyna i żelazo) znoszą nawzajem swoje działanie. Zawsze należy ustalić z lekarzem kolejność przyjmowania farmaceutyków.
2. Większości antybiotyków nie można przyjmować jednocześnie z preparatami żelaza, wapnia, mleczkami stosowanymi w nadkwasności, węglem aktywowanym. Leki te wiążą się wzajemnie i nie są wchłaniane z przewodu pokarmowego. Witaminy powinno się przyjąć po kuracji antybiotykowej. W przeciwnym razie będą znakomitą pożywką dla bakterii, które ma unicestwić antybiotyk.
3. Sprawdzajmy zawsze termin przydatności leków. Te, które np. zmieniły kolor czy konsystencję - mimo że są ważne - wyrzucamy. Niektóre leki, np. krople do nosa i oczu, po otwarciu trzeba zużyć bardzo szybko (do nosa w ciągu 5 - 7 dni, do oczu - w ciągu 14; resztę wyrzucamy). Nie bierzemy też na własną rękę antybiotyku z poprzedniej kuracji. Obecna choroba mogą przecież wywołać wirusy, a wtedy antybiotyk i tak nie pomoże.
4. Skuteczność witamin wzrasta wyraźnie dzięki odpowiedniemu łączeniu ich z innymi witaminami (np. witaminę A warto łączyć z witaminą D i witaminą E zaś witaminy z grupy B z witaminą C) albo składnikami mineralnymi (np. witamina D z wapniem, a witamina E z żelazem). Korzystniej jest tykać nie pojedyncze witaminy, lecz preparaty witamino-mineralne.
5. Leki przeciwbólowe są najskuteczniejsze, jeśli zażyjemy je od razu, gdy ból się pojawi (działają po 20-30 min.). Cierpiący na chorobę wrzodową żołądka i dwunastnicy powinni skonsultować z lekarzem ich przyjmowanie - leki z kwasem acetylosalicylowym (np. Polopiryna) mogą aostrzyć objawy choroby.
6. Leki popijaj zawsze wodą.
7. Zażywając leki, nie pij alkoholu.
8. Nie odstawiaj leków, które przepisał ci lekarz, nie lecz się sam.

Po upadku

W grupie osób po 65. roku życia upadki z urazem to pierwsza przyczyna zgonu z powodów zewnętrznych. Według raportu Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego z 2019 r. z ich powodu umiera więcej osób niż z powodu wypadków komunikacyjnych.

Większość Polaków - a większość naszych seniorów to ludzie niezamożni - nie jest już w stanie po takim upadku się podnieść. Umiera w cią-

gu roku. Ci ludzie oczywiście otrzymali niezbędną pomoc lekarzy. Przeszli operację, dostali gips. Nawet endoprotezę na NFZ. Ale brakuje im środków albo wiedzy, albo obu tych rzeczy, by skorzystać z pomocy fizjoterapeuty.

Pacjent po urazie lub operacji powinien rozpocząć rehabilitację pod okiem specjalisty nie później niż dwa, trzy tygodnie po. I powinna ona trwać co najmniej dwa, trzy tygodnie. Fizjoterapeuta zjawia się co prawda na oddziale, ale ma dla pacjenta zwykle dzień, dwa, bo dzisiaj pacjenta wypisuje się

do domu jak najszybciej.

Przeciętny Kowalski, najpierw czeka więc na wizytę u ortopedy. Potem czeka na termin operacji. Po operacji wychodzi z zestawem ćwiczeń do domu. Ale zwykle ich nie robi. Nie zapamiętał dokładnie, nie wszystko zrozumiał, noga jeszcze go boli, boi się, że sobie zrobi krzywdę. W końcu idzie po skierowanie na rehabilitację w ambulatorium i czeka 8-10 miesięcy. W końcu pojawia się w gabinecie fizjoterapeutycznym. Tylko że tam, po tym czasie, niewiele można mu pomóc. (oprac. AM, źródło GW)

Nowe limity dorabiania

Limity zarobkowe zmieniają się co 3 miesiące. Od grudnia 2023 r. do lutego 2024 r. granicą bezpiecznego dorabiania przez emeryta czy rencistę będzie kwota 5036,50 zł brutto. To o ponad 132 zł miesięcznie więcej niż dotychczas.

Osoby dorabiające do wcześniejszej emerytury

czy renty muszą pamiętać o tym, że dodatkowe zarobki mogą wpłynąć na wysokość pobieranego świadczenia. Jeśli przychód przekroczy określone progi - 70 proc. i 130 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, to ZUS może zmniejszyć lub zawiesić wypłacane świadczenie.

Limity zarobkowe zmieniają się co 3 miesiące. ZUS informuje, że od grudnia 2023 r. do lutego 2024 r. granicą bezpiecznego dorabiania jest kwota

5036,50 zł brutto. Zarobki do tej kwoty miesięcznie nie spowodują zmniejszenia wypłacanej przez ZUS emerytury lub renty. Natomiast, żeby Zakład nie wstrzymał wypłaty świadczenia, dodatkowy miesięczny przychód w grudniu, styczniu i lutym nie powinien być wyższy niż 9353,50 zł brutto.

Kwota maksymalnego zmniejszenia wynosi 794,35 zł dla emerytur i rent z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. (zew)

KSIĄŻKA

Polska na wojnie

To wiele rozmów z ludźmi z bliskiego otoczenia prezydenta Andrzeja Dudy, urzędnikami kancelarii, ministrami, dyplomatami, wojskowymi, z których wyłania się obraz stosunków polsko-ukraińskich w czasie wojny pomiędzy Rosją i Ukrainą.

Książka Zbigniewa Parafianowicza zaczyna się od nieoficjalnego spotkania w Wiśle, które miało się stać początkiem projektu Przyjaźń. Zastawiony stół, popijawa, prząsne żarty... Wszystko to miało dać początek zbliżenia się państw; ponownym wejściem w buty Aleksandra Kwaśniewskiego z czasów Pomarańczowej Rewolucji.

Czy cel został osiągnięty? Czy prezydent Duda ma tyle charyzmy co Kwaśniewski, o którym cokolwiek by mówić, to na polu dyplomacji z państwami Wschodu radził sobie dobrze? Niech każdy odpowie sobie sam, a jeśli potrzebuje pomocy, to w książce znajdzie wiele materiału do przemyślenia.

Zatrzymując się jeszcze na chwilę przy wspomnianym spotkaniu, uwagę zwraca czas, w którym do niego doszło. Nie tydzień, miesiąc czy nawet rok po tym, jak Wołodimir Zełenski został prezydentem Ukrainy, a na miesiąc przed wybuchem pełnoskalowej rosyjsko-ukraińskiej wojny (trzy lata po wyborze Zełenskiego).

Ale w książce przeczytamy też np. o spółce CBN, powstałej od słów Cemu By Nie, która funkcjonuje poza strukturami państwa, ale, działając niczym kolejna agencja wywiadowcza, wyręcza owo państwo w dostarczaniu m.in. broni do Ukrainy.

Z całości wyłania się obraz populistycznej postawy wszelkich polityków/urzędników. Nie ma znaczenia, jakie faktycznie korzyści przyniesie realizacja konkretnej polityki, tylko jaki efekt wywoła ona w mediach czy mediach społecznościowych.

Krótko mówiąc, wszystkie działania na arenie międzynarodowej miały zapewnić utrzymanie czy wzrost poparcia elektoratu wyborczego w kraju. Po wielokroć mówią o tym otwarcie rozmówcy Parafianowicza.

Tadeusz Jachnicki

MUZYKA

Jedyny koncert Adamsa

18 grudnia (poniedziałek) Bryan Adams wystąpi w Arenie Gliwice. To będzie jedyny koncert Adamsa w naszym kraju, więc jeśli ktoś chciałby na żywo posłuchać tego artysty, to druga okazja się nie powtórzy.

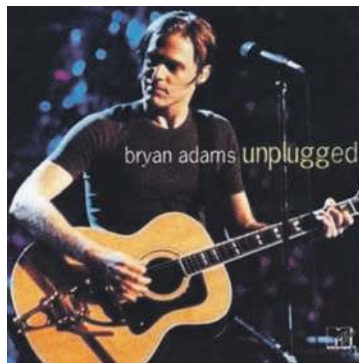
Bryan Adams niedawno skończył 64 lata. Urodził się w kanadyjskim mieście Kingston, a zadebiutował singlem „Let Me Take You Dancing” w 1979 r. Można powiedzieć, że jest trochę multiinstrumentalistą, bo – oprócz nieodłącznej gitary – gra również na klawiszach, basie czy perkusji. Międzynarodową sławę przyniósł mu album „Cuts Like a Knife” z 1983 r., z którego właśnie pochodzi słynna ballada „I’m Ready”.

Kolejny duży sukces Adamsa to płyta „Waking Up The Neighbours” z 1991 r. Tutaj znalazła się m.in. piosenka „(Everything I Do) I Do It for You” i stała się wielkim, światowym przebojem. A została napisana na potrzeby ścieżki dźwiękowej do filmu „Robin Hood: Książę złodziei” z Kevinem Costnerem w roli głównej.

A jeśli chcecie sobie przypomnieć kilka piosenek Adamsa, również przed gliwickim koncertem, to proponuję akustyczne wersje na krążku „MTV Unplugged”. Trochę inaczej, spokojniej, bez rockandrollowego uderzenia.

Projekt amerykańskiej stacji muzycznej wystartował w 1989 r. Od tamtego czasu zaczęto organizować koncerty, na których wokaliści śpiewali na żywo przy akompaniamencie wyłącznie instrumentów akustycznych. Oczywiście podpiętych do głośników, czyli do prądu. Określenie „unplugged” (odłączony) należy więc rozumieć jako występ jedynie bez użycia elektrycznych gitar i klawiszy.

(ŁD)

FILM

Niewierni w Paryżu

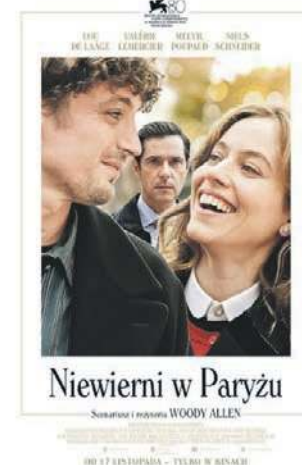
W swoim 50. filmie 87-letni Woody Allen wraca do portretowania swojego ulubionego ostatnio środowiska, czyli ludzi zamożnych, beztroskich i pustych. Daje im jednak szansę na wybudzenie się z wiecznego letargu. Tylko czy z niej skorzystają?

Fanny pracuje w domu aukcyjnym w Paryżu i jest zameżna z Jeanem, oszustem podatkowym, którego zajęciem jest czynienie bogatych jeszcze bardziej bogatymi. Jean traktuje ją jako trofeum i ma obsesję na punkcie Fanny. Tymczasem Fanny przypadkiem spotyka na ulicy Alaina, dawnego kolegę ze studiów, a obecnie pisarza. Alain reprezentuje wszystko to, czego jej brakuje, a więc spontaniczność, naturalność i szczerość. I na dodatek jest w niej zakochany od lat. Rozpoczyna się romans. Tylko co na to Jean?

Losy zgranego klasycznego trójkąta Allen przełamuje dystansem w swoim stylu i opowieścią o ironii ślepego losu, który sieje i zbiera, gdzie popadnie. Klasą samą w sobie są również dyskretne zdjęcia Vittorio Storaro zanurzone w uwodzącej magicznej złotej jesieni. Swoich bohaterów Allen pokazuje z wdziękiem, kpiąc jednocześnie z ich samozadowolenia. Nie przypadkiem postacią, która odwraca tragiczne losy historii jest matka Fanny, nowojorska Camille, która jako jedyna w tej śmietance towarzyskiej potrafi czytać i wysnuwać wnioski.

Nasze życie to przypadek i żart – często śmieje się Allen. Ale raz za czas zdarza się mu się tu powiedzieć – nasze życie to cud. Tylko potrafimy je docenić.

Tomasz Jurkiewicz

HOROSKOP

od 30 listopada do 6 grudnia

BARAN

Tydzień bardzo spokojny i masz szansę poleniuchować. Zajmiesz się swoim zdrowiem, możesz czuć się osłabiony zmienną aurą, będziesz myśleć także o zdrowiu dzieci lub wnuków. To dobry tydzień na delektowanie się dobrą kuchnią, oglądnięcie dobrego filmu w kinie oraz spędzanie czasu na zabawach z najmłodszymi w rodzinie. Bądź dla siebie wyrozumiały. Twój nastrój będzie dość zmienny. Po niedzieli zacznij coś nowego.

BLIŹNIĘTA

Największą przeszkodą w uzyskaniu spokoju ducha jest chwiejność i brak zdecydowanego działania. Jeśli zadbać o swoją kondycję psychiczną, zrobicie wielki postęp w prawie każdej priorytetowej dla Was sprawie. Otaczajcie się życzliwymi Wam osobami, bo takich nie brakuje wokół Was. W wolne dni zdarzy Wam się myśleć o pracy, ale będzie to korzystne, gdy jest ona teraz Waszą pasją i macie jasno określony cel, do którego dążycie.

LEW

Zajmiesz się sobą – krytycznie spojrzysz na swoje ciało, a także na codzienne zwyczaje i nawyki, a niektórzy z Was na swoje życie towarzyskie. Wiele będzie zależało od Twojej silnej woli, można a nawet warto podejmować radykalne działania w tym tygodniu. Dobre efekty przyniosą ćwiczenia i taniec oraz dobrze się zastanówcie, jakich ludzi chcesz mieć wokół siebie, z jakich znajomości jesteś skłonny zrezygnować. Nie obawiaj się wprowadzania dużych zmian.

WAGA

Za sprawą Wenus i Merkurego wchodzących odpowiednio w znaki Skorpiona i Koziorożca, najważniejsze staną się dla Ciebie życie uczuciowe i erotyczne oraz praca. Dni tygodnia zapowiadają się spokojnie i obfitować będą w drobne przyjemności. Poczujesz się rozluźniona i spokojna, bo będziesz wiedziała, co jest dla Ciebie ważne i jakie są Twoje granice. W niedzielę weź poprawkę na zmienność swoich nastrojów, dobrze zrobi Ci samotny spacer czy lektura ciekawej książki.

STRZELEC

Jako rodzic zwróć uwagę na rozwój swoich dzieci, czasem konieczna będzie rozmowa na temat zainteresowań lub zawodowej przyszłości, wyboru kierunku studiów. Inni albo wyjadą na krótki urlop albo... zamienią miłość na przyjaźń a przynajmniej będzie się to Tobie wydawać możliwe do wykonania. Weekend spędzisz, wypoczywając u boku bliskiej Twojemu sercu osoby. Czeka Cię namiętne chwile we dwoje, jeśli to całkiem nowa znajomość.

WODNIK

Jeśli w ostatnich tygodniach przeżywałeś kłopoty finansowe bądź nie układało Ci się w związku, teraz poczujesz, że to, co najgorsze masz już za sobą. U innych to, co było dobre, zmieni się na lepsze. Zaangażuj się mocniej w bieżące sprawy zawodowe, ale i małżeńskie. Ktoś będzie potrzebował Twojego wsparcia, dobrej rady. W niedzielę zaplanuj swoją zawodową przyszłość, ale też postaw na bliskość i czułość w związku.

BYK

W tym tygodniu postaw na cierpliwość i przeczekaj namiętną czyjąś minę, zmienne nastroje i nieliczne się z Twoim zdaniem. Sporo spraw rozgrywa się za Twoimi plecami, zwłaszcza urzędowych, na które nie masz wpływu, jeśli chcesz coś przyspieszyć, wstrzymaj się z działaniami do poniedziałku. Nie zaniebuj rodziny, uciekając w podróże, samotne spacer czy pilne sprawy do załatwienia na mieście.

RAK

Najbliższe dni sprzyjają flirtom, również tym, które społecznie są nieakceptowane. Niejeden z Was zakocha się bez pamięci albo przeżyje gorącą noc. Jeśli chcesz dochować wierności partnerowi, skieruj energię na inne tory – zadbaj o sferę erotyczną w swoim związku oraz zadbaj o swoje zdrowie, zwłaszcza jeśli uskarżasz się na dolegliwości układu płciowego. W niedzielę zajmij się swoim hobby i zastanów się w którym miejscu swojego życia zawodowego chcesz być za 2 lata.

PANNA

W tym tygodniu przemysł raz jeszcze swoje posunięcia, nie traktuj swoich najbliższych jak wrogów. Planety pokazują, że same sobie możecie teraz mocno zaszkodzić zbyt dużą emocjonalnością oraz nieprzemyślanym działaniem. Zacznie twórczo myśleć i widzieć rozwiązania, a nie same przeszkody. Zmiana postawy, większa tolerancja dla odmiennego niż Twoje zdania przyniesie Ci w przyszłym tygodniu miłą niespodziankę.

SKORPION

Masz naprawdę sprzyjające układy planet – dostrzegaj to, co w Twoim życiu jest piękne i dobre, a przyciągniesz podobną, pozytywną energię. Wtedy tydzień będzie pełen inspiracji, a trygon Marsa do Księżyca przyniesie Ci pozytywne zakończenie sprawy, o której myślisz od dawna. Uczynność i wewnętrzna równowaga zjedną Ci wiele serc. To dni kiedy warto też otworzyć się na innych ludzi, aktywnie włączyć się w ich sprawy, a także wybrać się na wycieczkę.

KOZIOROŻEC

Więcej czasu niż w poprzednim tygodniu spędzisz w domu. Powodem będzie albo charakter pracy, albo Twoje zdrowie. Stಾನiesz przed koniecznością zmiany swoich przyzwyczajeń i zachowań. Na finanse nie masz powodu narzekać. Za to szwankować mogą relacje ze współpracownikami, na razie niczego nie wyjaśniaj, nie wychodź z inicjatywą. Zrozumienie innych oraz wzięcie odpowiedzialności za swoje wybory, ułatwią Ci komunikację z otoczeniem.

RYBY

Dla wielu z Was to czas zawierania ślubu lub zamieszkania wspólnie z partnerem. Całkowita odmiana życia przyniesie dużo radości, a ten tydzień jest doskonały na miodowy miesiąc spędzany za granicą. Wycieczki zagraniczne to dla Was teraz najlepszy sposób spędzania czasu. Poczujecie się jak ryba w wodzie zawierając także nowe znajomości i szlifując umiejętności językowe. W niedzielę dłużej śpijcie i nie przejmajcie swojego organizmu.

KINA**SZTUKA, Chrzanów, ul. Broniewskiego 4, tel. 32 623 30 86**

- Igrzyska śmierci. Ballada ptaków i węży - 30.11 godz. 16.30
- Uwierz w Mikołaja - 30.11 godz. 19.45
- Trolle 3 - 1-2.12 godz. 15.30, 18.00; 3.12 godz. 10.00; 4-14.12 godz. 15.30, 18.00. 15-18.12 godz. 15.30; 20-21.12 godz. 15.30
- Jedna dusza - 1-2.12 godz. 20.15; 4-7.12 godz. 20.15

SOKÓŁ, Trzebinia, ul. Kościuszki 74, tel. 32 611 06 21

- Uwierz w Mikołaja - 30.11 godz. 19.30
- Niewierni w Paryżu - 30.11 godz. 17.00
- Życzenie - 1.12 godz. 16.00, 18.00; 2.12 godz. 15.00, 17.00; 3.12 godz. 19.30; 5-7.12 godz. 16.00, 18.00; 9.12 godz. 16.00, 18.00; 10.12 godz. 15.00, 17.00; 12-14.12 godz. 17.00
- Igrzyska Śmierci. Ballada ptaków i węży - 1.12 godz. 20.00; 2.12 godz. 19.30; 5-7.12 godz. 20.00; 9.12 godz. 20.00; 10.12 godz. 19.30

ALE KINO, Libiąż, ul. Górnicza 1, tel. 32 627 12 62

- Trolle 3 - 1-3.12 godz. 15.00, 17.00; 6.12 godz. 17.00
 - Igrzyska śmierci. Ballada ptaków i węży - 1-3.12 godz. 19.00
- Andrzejkowe kino sferyczne* - 30 listopada godz. 16.00, Libiąskie Centrum Kultury. Bilety: 10 zł (zapisy tel.: 32 627 12 62 w. 15).

IMPREZY

DYSKOTEKA ANDRZEJKOWA W ŻARKACH - 30 listopada godz. 19.00-22.00, dom kultury. Imprezę rozkręci DJ Marcin Likus. Na uczestników zabawy czekają także wróżby andrzejkowe i bufet z napojami i przekąskami (możliwość zakupu). Wstęp: 10 zł.

ZABAWA ANDRZEJKOWA - 1 grudnia godz. 17.00-18.30, oddział dla dzieci i młodzieży Miejskiej Biblioteki Publicznej w Trzebini (zabawa dla dzieci w wieku 7-12 lat).

FESTIWAL POMOCY, WSPÓŁPRACY I INTEGRACJI 2023 - 1 grudnia, Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie.

18.00-19.00 - Gala festiwalowa - podsumowanie współpracy z partnerami w roku 2023 w ramach Międzynarodowego Dnia Wolontariusza Biblioteka
19.00-20.00 - koncert „Byliśmy inni”; wystąpią: Monika Gebala, Waldemar Gołębski & Workaholic (swing, rock, jazz; piosenki autorskie z oryginalną muzyką i tekstami).

KIERMASZ ŚWIĄTECZNY I ZŁAP SWAP W BIBLIOTECY PRZED ZIMĄ - 2 grudnia godz. 10.00-14.00, Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie.

HERBATKA U ZIELENIEWSKICH, CZYLI PIKNIK W STYLU RETRO - ZIMOWĄ PORĄ - 2 i 3 grudnia od godz. 16.00, Dwór Zieleniewskich w Trzebini. Wstęp wolny. Zimowa edycja kultowej imprezy w Dworze Zieleniewskich. Wstęp wolny.

2 grudnia - oprowadzanie po Dworze Zieleniewskich - godz. 16.15, 16.45, 17.15; warsztaty malarskie; poczęstunek herbatką; godz. 18.00 - koncert zespołu Wolna Grupa Bukowina.

3 grudnia - godz. 16.15 - Teatr na Walizkach; godz. 17.00 - konkurs na strój retro (regulamin na tck.trzebinia.pl), poczęstunek herbatką - na żywo gra zespół „W sam raz”; godz. 18.00 - Marcin Daniec Show.

MIKOŁAJKI W GMINIE TRZEBINIA

3 grudnia godz. 16.00 - os. Krakowska, hala sportowa przy ZSE-Ch
4 grudnia godz. 18.00 - os. Piaski, Dom Kultury Sokół
6 grudnia godz. 16.30 - os. Centrum, Dwór Zieleniewskich

SPOTKANIE Z MIKOŁAJEM - 3 grudnia godz. 12.00-17.00, sala OSP Krzeszowice (ul. św. Floriana 3). W programie m.in.: spotkanie z Mikołajem (obowiązują zapisy), warsztaty z dekoracji pierników (obowiązują zapisy) oraz tworzenia ozdób świątecznych. Na uczestników wydarzenia czekać będą ciasta, słodkości, świąteczna herbata oraz pierogi i gołąbki. Organizator: Stowarzyszenie Rzetelna Gmina Krzeszowice. Zapisy pod numerem tel. 796 020 292.

14.30 - koncert świąteczny uczniów Centrum Sztuki Muzycznej
16.00 - wspólne ubieranie choinki

MIKOŁAJKI Z LCK - 6 grudnia godz. 16.00, Libiąskie Centrum Kultury. Oprócz spotkania z Mikołajem w programie także Mikołajkowy pociąg (godz. 13.00-17.00) oraz Mikołajkowe kino, a w nim seans filmu dla dzieci „Trolle 3” (godz. 17.00).

NA ŚWIĄTECZNYM PLACU - POD ŚWIĄTECZNĄ CHOINKĄ - 10 grudnia godz. 15.00, Plac Mogielnickiego w Babicach.

W programie: góralski koncert, animacje dla dzieci, konkurs plastyczny, świąteczny pokaz laserów, losowanie żywych świerków. Ponadto: degustacja potraw świątecznych, wypieków i kiermasz świąteczny.

III JARMARK BOŻONARODZENIOWY - 17 grudnia godz. 13.00-17.00, Muzeum Małopolski Zachodniej w Wygiełzowie. Wstęp wolny.

Na odwiedzających czekać będą stoiska z rękodziełem, świątecznymi ozdobami, tradycyjnymi potrawami wigilijnymi, a na scenie rozbrzmiewać będą koledy, pastorałki i świąteczne utwory w wykonaniu Duo Performance oraz Kapeli Fedaków.

W dworze z Drogini zostanie wystawiony dla najmłodszych spektakl „Grinch – Magia Świąt” w wykonaniu Teatru Błaszany Bębenek. Podczas imprezy zostaną ogłoszone wyniki konkursu Świąteczna Kartka Bożonarodzeniowa.

W programie jarmarku są również warsztaty plastyczne: tworzenia świateł z opłatka, pieczenia i dekorowania świątecznych pierników, malowania szklanych bombek.

KONCERTY

U BASI NA IMIENINACH - 4 grudnia godz. 17.00, Libiąskie Centrum Kultury. Koncert Barbórkowy w wy-

konaniu Grzegorza Poloczka z zespołem. Wystąpią również muzycy Górniczej Orkiestry Dętej ZG Janina. Na uczestników będą czekać także prezentacja „Barbarki” oraz słodkie niespodzianki wykonane przez KGW Gromcaneczki. Organizatorzy szczególnie serdecznie zapraszają panie o imieniu Barbara. Bilety: 40 zł (normalny), 20 zł (ulgowy) dla słuchaczy UTW.

Osoby, które pokażą bilet z musicalu „Poprawiny” zorganizowanego w LCK 3 grudnia 2022 r. lub koncertu „Znów nam ubyło lat” z 14 kwietnia 2023 r. otrzymają 50 proc. niżki ina bilet.

KONCERT ŚWIĄTECZNY „NA CAŁĄ POŁACI ŚNIEG” - 17 grudnia godz. 17.00, Libiąskie Centrum Kultury. Wystąpią: Julia Biskup, Kacper Szczurek, Regina Warska, Marysia Świstak, Marta Artymiak oraz dzieci z sekcji artystycznych w LCK. Bilety: 15 zł.

SPOTKANIA

DYSKUSYJNY KLUB KSIĄŻKI - 30 listopada godz. 17.30, Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie. W programie rozmowa o książce Anny Goc pt „Głusza”.

SPOTKANIE Z PATRYCJĄ DOŁOWY - 1 grudnia godz. 16.00, Miejska Biblioteka Publiczna w Trzebini - spotkanie z autorką książki pt. „Wróć, gdy będziesz spała. Rozmowy z dziećmi Holocaustu”.

POLKI W BIZNESIE - 4 grudnia godz. 16.00, Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie. Spotkanie w ramach projektu realizowanego przez Fundację Sama Mama. Udział w spotkaniu jest bezpłatny. Organizatorzy zapraszają wszystkie kobiety chcące dołączyć do Klubu Przedsiębiorczych Kobiet.

ROZMOWY O KULTURZE: KTO ROZNOŚI PREZENTY? ZDERZENIE WIELU KULTUR - 6 grudnia godz. 17.00, Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie. Moderatorzy: Jerzy Dybaś – tłumacz i lektor języka, kultury i cywilizacji francuskiej i rosyjskiej; Mariusz Paździora – historyk, regionalista.

ODKURZANIE POEZJI „ŚWIĘTA W KRZYWYM ZWIERCIADLE” Z ARTYSTYCZNĄ GRUPĄ ŹRÓDŁOSŁÓW - 14 grudnia godz. 17.00, kawiarnia Nisza Coffee & Tea w Libiąskim Centrum Kultury. Oprawa muzyczna Agata Borkowska.

KABARET

POWSPOMINAJMY - SIEDMIU WSPANIAŁYCH, CZYLI KLIKA CHRZANOWSKA ZAPRASZA - 8 grudnia godz. 17.00, klub Stara Kottownia w Chrzanowie. Reżyseria Wojciech Czarnota. Wstęp bezpłatny.

SPEKTAKLE

GRUNT TO RODZINKA - spektakl w wykonaniu teatru „Po godzinach” z Jaworzna - 11 grudnia godz. 17.30, Dom Kultury „Sokół” w Trzebini. Wstęp bezpłatny.

„Grunt to rodzinka” jest komedią opowiadającą o losach wielopokoleniowej rodziny, od wnuków po babcię. Z pozoru jest to prawidłowo funkcjonująca rodzina, ale pojawiają się w niej rozmaite kłótnie i niesnaski. Scenariusz do spektaklu napisała Bożena Chowaniak, zaś za reżyserię odpowiada instruktor Miejskiego Centrum Kultury i Sportu w Jaworznie Marcin Miliński. W przedstawieniu biorą udział: Zofia Sment, Grażyna Dżon, Aleksandra Bojko, Jadwiga Bywalec, Zofia Mrozek-Okulanis, Zofia Kuryla, Barbara Trębecka oraz Marcin Miliński. Większa część aktorek, to słuchaczki Jaworznińskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Sztuka przeznaczona jest dla publiczności 16+.

WYSTAWY

NIEDOKOŃCZONY, JASNY PORTRET TWÓJ - wernisaż 8 grudnia godz. 16.30, Muzeum w Chrzanowie - Dom Urbańczyka (al. Henryka 16). Wizerunki kobiet utrwalone na płótnie, papierze i kliszach, znajdujące się w zbiorach chrzanowskiego Muzeum stały się inspiracją do powstania wystawy, której hasłem przewodnim są słowa Jonasza Kofy „Niedokończony, jasny portret Twój...”.

Wystawa powstała przy współpracy z Muzeum Krakowa oraz Muzeum Inżynierii i Techniki w Krakowie. Pocho- dzą stamtąd liczne artefakty, wyszukane przez kuratorki wystawy. To elementy stroju i biżuterii, sprzęty używane w gospodarstwie domowym, a także inne nieco mniej oczywiste.

JESTEM W DRODZE... - MALARSTWO MAŁGORZATY GÓRY-DERESZOWSKIEJ - Galeria Sztuki Na Styku w MOKSiR Chrzanów. Wystawę można oglądać do 31 grudnia.

Małgorzata Góra-Dereszowska – urodzona w 1976 roku w Chrzanowie. Ukończyła Liceum Sztuk Plastycznych w Krakowie. Studiowała w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych na Wydziale Malarstwa u prof. Sławomira Karpowicza (1997-1998), a kolejne dwa lata w pracowni malarstwa rektora prof. Stanisława Rodzińskiego.

W 2001 roku otrzymała dyplom z wyróżnieniem. Jej obrazy znajdują się w zbiorze Muzeum Tatrzańskie-go im. Dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem oraz w prywatnych kolekcjach w kraju i za granicą. Brała udział w ponad 40 wystawach zbiorowych i indywidualnych w Polsce oraz za granicą. Od 2003 roku prowadzi wraz z mężem Galerię Art Deco w Chrzanowie.

KONKURSY

KONKURS PIOSENKI ŚWIĄTECZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY - 16 grudnia godz. 16.00, Libiąskie Centrum Kultury. Zgłoszenia będą przyjmowane do 12 grudnia. Do konkursu należy zgłosić piosenkę świąteczną lub koledę, maksymalnie 3 min. (tylko w języku polskim). Konkurs dla uczestników w wieku od 6 do 18 lat (w podziale na kategorie wiekowe) - dla solistów i duetów.

Alicja Węgorzewska i Maciej Miecznikowski wystąpili w Mętkowie

W sobotę, w kościele pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Mętkowie odbył się XVII Koncert Papieski. To jedno z największych wydarzeń kulturalnych w powiecie chrzanowskim.

Koncerty papieskie organizowane są przez Fundację Bar-ka dla upamiętnienia pierwszej mszy odprawionej w kościele przeniesionym z Niegowici do Mętkowa, w której w latach 1948-1949 wikarym był Karol Wojtyła.

Przed koncertem swoje wiersze zaprezentował Józef Woskowicz, mieszkaniec Mętkowa.

Alicja Węgorzewska, śpiewaczka operowa, ujęła publiczność repertuarem klasycznym, ale również bardzo egzotycznym. Wykonała też słynne „Ave Maria”.

Maciej Miecznikowski, multiinstrumentalista i wokalista zespołu Leszcze, zaśpiewał między innymi „Psalm rozpacz”, „Psalm wbrew rozpacz” i utwór „Matka Boska Śnieżna”. Największe wrażenie na widzach zrobiła w jego wykonaniu pieśń „Z Dawna Polski Tyś Królową”.

W wydarzeniu udział brała orkiestra JPiI, pod dyrykcją

Artura Sędziarza. Koncert poprowadziła Lidia Jazgar.

- Patrząc z poziomu prezbiterium widać było morze uśmiechniętych twarzy. Publiczność reagowała bardzo ciepło, żywiołowo i naprawdę bardzo serdecznie przyjęła artystów - powiedział Artur Sędziarz.

Na koncercie pojawili się między innymi: starosta chrzanowski Andrzej Uryga, wójt Babic Radosław Warzecha a także poseł na Sejm X kadencji Mariusz Krystian.

Tradycyjnie po koncercie, goście, partnerzy oraz sponsorzy mieli okazję posilić się i porozmawiać w miejscowej remizie.

Michał Papiernik

Artur Sędziarz, Alicja Węgorzewska, Lidia Jazgar, Maciej Miecznikowski oraz orkiestra JPiI

PRACA

Zatrudnię

• AC Poland producent autokosmetyków AC Cosmetics, Chrzanów Fablok ul. Hydro 12 zatrudni pracowników na taśmę produkcyjną. Tel. 602-744-598

• BIURO projektowe z siedzibą w Chrzanowie zatrudni projektanta branży konstrukcyjnej oraz projektanta branży instalacyjnej. Wymagane doświadczenie w branży projektowej. Tel. 784-057-181.

• FIRMA drogowa zatrudni pracownika fizycznego Tel. 693-573-119.

• **FIRMA zatrudni pracowników ogólnobudowlanych. Tel. 601 998 930**

• Firma WREMGOR z Libiąża zatrudni ślusarzy z doświadczeniem. Tel. 32-222-55-60, Email: wremgor@poczta.fm

• KELNERA i kucharza przyjmę - Trzebinia. Tel. 605-444-498

• KIEROWCÓW samochodów ciężarowych z kat.C, C+E zatrudni firma. Tel. 694-437-580

• KIEROWCĘ C+E zatrudnię w transporcie międzynarodowym. Wymagana karta kierowcy. Tel. 508-332-041

• **KIEROWCĘ, może być emeryt, rencista do transportu medycznego z Chrzanowa - okolic Tel. 501-559-369**

• KRAWCOWĄ do pomocy w punkcie usługowym Tel. 509-632-091.

• Kierowcę kat. B - Ubojnia KOKO w Dulowej. Tel. 32-613-82-17, Email: biuro@ubojniakoko.pl

• Kierowcę kat. C+E przewóz drobiu - Ubojnia KOKO w Dulowej. Tel. 32-613-82-17, Email: biuro@ubojniakoko.pl

• Kierowcę kat. C/CE - chłodnie - Ubojnia KOKO w Dulowej. Tel. 32-613-82-17, Email: biuro@ubojniakoko.pl

• Konserwatora - Ubojnia KOKO w Dulowej. Tel. 32-613-82-17, Email: biuro@ubojniakoko.pl

• Księgowego/Księgową - Ubojnia KOKO w Dulowej, wymagane doświadczenie. Tel. 32-613-82-17, Email: biuro@ubojniakoko.pl

• MAJSTRA robót drogowych zatrudni firma. Tel. 694-437-580

• MONTERÓW zewnętrznych sieci wod.-kan. zatrudni firma. Tel. 694-437-580

• Magazyniera - Ubojnia KOKO w Dulowej, wymagane doświadczenie. Tel. 32-613-82-17, Email: biuro@ubojniakoko.pl

• Mechanika maszyn w dziale utrzymania ruchu - Ubojnia KOKO w Dulowej. Tel. 32-613-82-17, Email: biuro@ubojniakoko.pl

• OPERATORA koparki i koparko-ładowarki z doświadczeniem zatrudni firma. Tel. 694-437-580

• **OSOBĘ do działu księgowości z doświadczeniem do biura rachunkowego będącego na rynku już 30 lat. CV: marta@biznes-partner.net Tel. 505 019 186**

• **POWSZECHNA Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chrzanowie poszukuje kandydata do pracy na stanowisko Inspektora ds. księgowości Tel. 32-627-64-95**

• PRACA w firmie budowlanej Tel. 668-395-068

• SKŁAD budowlany w Trzebinie poszukuje handlowca, prosimy o wysyłanie CV: piotr.maj@olmar.com.pl; Tel. 696 456 681

• **USŁUGI budowlane - zatrudnię pracowników z doświadczeniem do wykonywania prac wykończeniowych. Tel. +48-608-663-219.**

• **ZATRUDNIMY osoby do pracy przy sprzątnięciu zakładu produkcyjnego przy ul. Europejskiej w Chrzanowie. Praca w systemie trzymianowym, elastyczny grafik. Mile widziane orzeczenie o niepełnosprawności. Stawka 23,50 zł/h brutto. Tel. 513-019-406.**

• **ZATRUDNIĘ Panią/a ze znajomością podstaw rachunkowości, przepisów prawa podatkowego i programu Comarch Optima Tel. 601-505-644. Email: krzysztof2@onet.pl**

• Zakład produkcyjny w Jaworznie zatrudni MONTERA - SPAWACZA konstrukcji stalowych z doświadczeniem i znajomością rys. technicznego. Do zadań będzie należał proces montażu, szepianie detali, spawanie Tel. 883-993-260

Szukam pracy

• POSPRZĄTAM, umyję okna; pomogę starszej osobie. Tel. 664-700-454

MOTORYZACJA

Sprzedam (m)

• RENAULT clio 4, 0.9cm3 (2019r.), 26.000km, z salonu, 1 właściciel, bezwypadkowy. Tel. 660-747-924

• SEAT altea (2004r.), 1.9TDI, diesel - tanio. Tel. 694-994-103

Kupię (m)

• 100 % Abart: Auto-Skup - auta, motocykle Tel. 533-560-566

SKUP AUT za gotówkę 500 349 500

• 100 % Autoskup Tel. 500-349-500

• 100% każdy samochód kupię Tel. 880-084-653

AUTOSKUP
tel. 516 159 309

• 100% każdy samochód kupię. Tel. 516-159-309

• 32-611-03-50 Auto-Skup rozbite, całe; Tel. 600-465-773

• **AUTO Skup osobowe, dostawcze, motory, skutery, quady, ciągniki, przyczepy! Każdy stan. Tel. 889 098 521**

• AUTO-SKUP osobowe, dostawcze, motocykle, ciągniki rolnicze; stan obojętny, do 50 tys. zł. Tel. 696-033-800

• AUTO-SKUP: całe, uszkodzone, skorodowane. Złomowanie, wystawiamy zaświadczenia; własny transport Tel. 604-188-647

• AUTOSKUP całych, rozbitych i dostawczych. Tel. 516-159-309

• KUPIĘ ciągnik rolniczy. Tel. 696-033-800

• SKUP aut całych, rozbitych Tel. 880-084-653

• **ZŁOMOWANIE - skup pojazdów samochodowych, rolniczych, motocykli. Tel. 604-754-418**

Części motoryzacyjne

• AUTO-CZĘŚCI: używane, duży wybór, faktura Vat - Chrzanów, Działkowa (droga w kierunku Luszowic). Tel. 506-099-245

• KOMPLET opon zimowych z felgami 175x70xR13 - sprzedam Tel. 32-613-71-34

• OPONY używane - duży wybór; przy zakupie montaż gratis! Wulkanizacja. Chrzanów, ul. Działkowa (droga na Luszowice). Tel. 506-099-245

Usługi motoryzacyjne

• 32-611-03-50 AUTOZŁOM - kasacja. Pomoc drogowa. Skup samochodów całych, rozbitych, skorodowanych. Sprzedaż części używanych Tel. 600-465-773

• **KASACJA pojazdów. Wystawiamy zaświadczenia. Dojazd gratis. Autoskup. Tel. 606-482-571, 32-623-91-52**

• POMOC drogowa - Autolaweta Tel. 513-651-407

• SKUP pojazdów do demontażu. Złomowanie aut. Holowanie pojazdu od klienta w promieniu 50 km gratis. Tel. 733-044-044. www.autozlom5.pl

• USŁUGI transportowe busem, ładowność do 1.5t - blaszak Tel. 797-350-994.

NIERUCHOMOŚCI

Sprzedam (n)

• BUDYNEK produkcyjno-magazynowo-biuroowy w Chrzanowie o powierzchni 2300m2 - tanio. Tel. 600-936-997

• DOM w centrum Myślachowic, działka 16,5a - parterowy 230m2 - prąd, gaz, woda Tel. 538-301-586, 606-870-355

• DZIAŁKA budowlana 1696m2 - Trzebinia, Trzebinianka. Media. Tel. 696-748-588

• DZIAŁKA budowlana 8,5a w Libiążu. Tel. 668-116-472

• GARAŻ murowany, po remoncie, na ulicy Wodzińskiej, za autostradą Tel. 691-490-778, 605-738-034.

• MIESZKANIE 35,7m2, własnościowe, Chrzanów - Wyszyńskiego Tel. 796-301-210, 662-482-352

• MIESZKANIE 44m2, 2 pokoje (balcon), IIIp. Chrzanów - Północ Tel. 721-008-999, 603-311-808

• MIESZKANIE 61m2 - Chrzanów, Południe. Tel. 507-930-710

Kupię (n)

• KUPIĘ dom lub działkę w Chrzanowie (centrum, Stara Huta). Tel. 500-439-900.

• ZDECYDOWANIE kupię działkę, grunt lub inną nieruchomość z bezpośrednim dostępem do głównej drogi w Trzebinii, Chrzanowie, okolicy (bez pośredników) Tel. 538-330-565

Wynajem (mam do wynajęcia)

• DO wynajęcia lokal handlowo-usługowy 40m2 - Chrzanów, Sikorskiego. Tel. 694-775-193

• DO wynajęcia pomieszczenia pod gabinety lekarskie w centrum Chrzanowa. Tel. 504-244-916

• HALA produkcyjno-magazynowa 700m2. Wszystkie media. Tel. 516-193-909

• MAŁE mieszkanie w Libiążu. Tel. 501-652-277

• MIESZKANIE 45m2, 3 piętro; umeblowane, z AGD i RTV - Chrzanów, Mieszka I. Tel. 532-564-700

• MIESZKANIE 60,5 m2 Południe Chrzanów. 3 pokoje. Odświeżenie oraz doposażenie można /po uzgodnieniu/ wykonać za odliczeniem. Czyszczenie ok 1000zł, zależnie od ilości mieszkańców + prąd i gaz wg. liczników. Kaucja oraz opłata za wynajem - do uzgodnienia. Wynajem na dłużej. Tel. 608-593-311

USŁUGI

Budowlane

• 518-706-099 Gładzie, malowanie maszynowe, płytki, kompleksowe wykończenia. www.tom-reg.pl

• BRUKARSTWO Tel. 501-066-248

• BRUKARSTWO ogrodzenia kompleksowo Tel. 533-528-091.

• BRUKARSTWO, kanalizacja, ogrodzenia A-Z Tel. 664-553-074

• BUDOWA domów od podstaw Tel. 604-456-994

• BUDOWA dróg dojazdowych, podjazdów, podbudowy. Tel. 668-340-936

• CYKLINOWANIE bezpytowo, lakierowanie. Tel. 516-769-265

• CYKLINOWANIE bezpytowo. Tel. 798-381-658

• DACHY, więźby, pokrycia. Tel. 509-339-135, 785-361-969

• DACHY, więźby, pokrycia. Tel. 604-456-994

• DOCIEPLENIA budynków - termoizolacja; 27-letnie doświadczenie. Doradztwo w uzyskaniu dofinansowania na termomodernizację w programie „Czyste Powietrze”. Tel. 602-101-440

• DOCIEPLENIA budynków. Tel. 604-456-994

• DOCIEPLENIA, elewacje, wykończenia. Buduj z góralami!!!; www.wmexpert.com.pl Tel. 663-310-949

• EKOSZAMBA, szamba betonowe - montaż, sprzedaż Tel. 501-066-248

FIRMA ADIM

zatrudni sumiennych i odpowiedzialnych kierowców kat. B i C do obsługi pługopiaszarki na okres zimowy

Tel. 502 501 281

OFERUJEMY ATRAKCYJNE WYNAGRODZENIE

Miejski Zarząd Nieruchomości Spółka z o.o. w Trzebinie ogłasza

III przetarg nieograniczony w formie licytacji ustnej na najem **lokalu użytkowego o powierzchni 70,69m2** w budynku przy **ul. Rynek 26 w Trzebinie** z przeznaczeniem na działalność biurową lub usługową.

Przetarg odbędzie się w dniu 13.12.2023 r. o godz. 14.15 w administracji Miejskiego Zarządu Nieruchomości Sp. z o.o., ul. Rynek 18 w Trzebinie, parter pok. nr 3.

Blizsze szczegóły w ogłoszeniach o przetargu umieszczonych na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta Trzebinie, Miejskiego Zarządu Nieruchomości, w biurze administracji ul. Rynek 18 pok. nr 3 (parter) oraz na stronie internetowej spółki.

WYPOŻYCZALNIA SAMOCHODÓW OSOBOWYCH, DOSTAWCZYCH AUTOLAWET

iRent

Trzebinia ul. Norwida 6 tel. 608 401 001, 696 120 606 www.august-car.pl

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW

Żaświadczenie do Urzędu

Przyjazd gratis!

Tel. 606 482 571

SKUP POJAZDÓW

LEGALNE ZŁOMOWANIE

www.augustmajer.pl

tel. 600 465 773

• GARAŻE blaszane, wiaty, hale, kołce dla psów, bramy garażowe. Transport, montaż - Gratis! Producent. Tel. 32-700-34-48, 509-038-426 www.robstal.pl

• KAMIEŃ, piasek, ziemia, gruz Tel. 501-066-248

• KAPITAŁNE remonty mieszkań, wymiana instalacji elektrycznej, kanalizacji i wody; płytki, remont łazienek; sufity podwieszane, malowanie. Szybko i solidnie. Tel. 692-651-866

• KOMINKI. Tel. 606-135-088

• KOSTKA brukowa; usługi minikoparką; wyburzenia; transport do 3,5t Tel. 500-657-444

• KRYŚ-PRO-REM - kompleksowe wykończenia wnętrz. Tel. 696 576 467

• MAJ BUD BUDOWNICTWO oferuje usługi w zakresie: budowa domów od podstaw, remonty i wykończenia, elewacje, adaptacja poddaszy, Tel. 501-549-348.

• MALOWANIE dachów, elewacji; konserwacja konstrukcji stalowych betonowych, drewnianych. Wieloletnia praktyka Tel. /fax 33-873-06-01, 602-882-325

• MALOWANIE natryskowe dużych powierzchni (hale, konstrukcje stalowe, dachy, domy). Tel. 518-706-099

• MALOWANIE, gładzie, tanio. Tel. 501-215-951

• MALOWANIE, gładź. Tel. 660-890-189

• MALOWANIE, szpachlowanie, szlifowanie bezpyłowe, sufity podwieszane, ścianki działowe, tapetowanie, montaż paneli podłogowych, wylewki samopoziomujące, zabudowy z taśma led, montaż drzwi. Tel. 515-728-836.

• MDM Ogrodzenia betonowe – produkcja, sprzedaż; Olszyny, Młyńska 6, Babice Tel. 665-243-082

• MINIKOPARKA usługi: drenaż, ekoszamba, kanalizacja Tel. 501-066-248

• OGRODZENIA - kompleksowy montaż każdego rodzaju - pomiar i wycena - gratis. Tel. 533-560-566, 736-382-735

• PROJEKTY budynków indywidualnych, gotowych, rozbudowy, adaptacje, kosztorysy, nadzory budowlane. Świadectwa energetyczne – F.H.U. „Natalia” Chrzanów, ul. Sikorskiego – inż. Jacek Gębala Tel. 32-754-11-00, 32-623-95-35, 600-238-671

• REMONTY, wykończenia, kuchnie, szafy, meble na wymiar Tel. 883 100 910

• SCHODY drewniane - produkcja-montaż. Tel. 793 583 607, www.schodydrzwi.com.pl

• SCHODY marmurowe, granitowe, blaty. Tel. 606-135-088

• SCHODY, drzwi drewniane, montaż. Facebook: RAFSTOL Tel. 510-424-103

• TYNKI maszynowe gipsowe, cementowo-wapienne. Tel. 606-612-633

• UKŁADANIE kostki brukowej Tel. 505-828-444, 535-061-222

• USŁUGI Rem-Bud: adaptacje, suche tynki, sufit 65zł, ścianki 47zł, malowanie 15zł, gładź 20zł, flizowanie 55zł. Tel. 606-740-937

• USŁUGI brukarskie Tel. 505-148-009.

• USŁUGI koparko-ładowarką i minikoparką. Tel. 505-828-444

• USŁUGI koparkowe Łukasz Mazur. Usługi minikoparkowe: przyłącza wody, gazu, kanalizacji, wykopy fundamentów, ogrodzenia. Tel. 534-835-940

• USŁUGI minikoparką - wykopy, wyburzenia Tel. 668-340-936

• USŁUGI – koparko-ładowarką JCB, kucie młotem, wyburzenia kompleksowo Tel. 501-066-248

• WYBURZENIA - wywóz gruzu Tel. 505-828-444

• WYBURZENIA kompleksowo, wywóz gruzu Tel. 501-066-248

• WYKONUJEMY wylewki maszynowe. Tel. 792-441-475

• WYLEWKI maszynowe, cementowe, anhydrytowe, przemysłowe, styrobeton. Solidnie Tel. 534-535-078

Elektrotechniczne

• 600-789-505 Instalacje elektryczne Tel. 600-789-505

• ALARMOWE-ANTENOWE–RTV/SAT, domofony, wideodomofony, telewizja obserwacyjna, komputerowe LAN/WiFi – montaż, naprawa. „Prewen”. Tel. 32-757-18-84, 502-863-471

• ELEKTRYCZNE. Tel. 601-070-229

Instalacyjne

• AELEKTRO-SERWIS wykonuje: instalacje elektryczne, ogromowe, teletechniczne, podłączenia urządzeń elektrycznych, naprawy, pomiary. Tel. 603-269-086, 32-623-81-84 po 17.00

• ELEKTROINSTALACJE Tel. 608-445-635

• INSTALACJE elektryczne Tel. 600-789-505

• INSTALACJE wc, co, przeróbki Tel. 577-381-254.

• INSTALACJE wod-kan, CO, gaz. Ogrzewania podłogowe, wymiana kotłów. Montaż kotłowni. Próby szczelności gazu. Tel. 534-835-940

• USŁUGI wod-kan-gaz-co. Montaż kotłów i piecyków gazowych Tel. 509-524-190

Serwisowe

• KOMPUTERY - usuwanie problemów. Dojazd bezpłatny. Tel. 502-863-471

• NAPRAWA RTV, telewizory, anteny, podłączenia. Z dojazdem. Szybko, solidnie, gwarancja. Tel. 691-511-914

• SERWIS - naprawa, montaż term, kotłów gazowych. Przeglądy, konserwacje, próby szczelności, analiza spalin, uprawnienia. Podłączanie kuchenek, gwarancje. Junkers, Neckar, Termet, Vaillant, Saunier-Duval, DeDiertich, Beretta, inne Tel. 666-255-068

Okolicznościowe

• KOMPLEKSOWA obsługa wesel i catering; FB: jacek.nowak.catering Tel. 601-861-673

Nauka

• ANGIELSKI - korepetycje, egzamin, matura Tel. 667-970-253.

BIOLOGIA do MATURY! Trzebinia. 60 godzinny kurs przygotowujący do rozszerzonej matury z biologii. Start 02.12.2023 Tel. 664709184

Rachunkowe

• BILIŃSKI Witold Kancelaria Podatkowa. Spadki, darowizny, inne nabycia; pomoc deklaracje, pisma, ulgi w spłacie. Chrzanów, Aleja Henryka 24. Tel. 603-210-420, 32-623-28-40

Sprzątanie

• CZYSZCZENIE dywanów, tapicerek! Tel. 694-227-177. www.szybkie-czyszczczenia.pl/

• KOMPLEKSOWE sprzątanie biur, mieszkań, domów (też po remoncie) itd. Dobre ceny. Tel. 664-565-653

• ODŚNIEŻANIE dachów. Tel. 502 277 286.

• PRALNIA dywanów, pranie garderoby, obszywanie, sprzedaż dywanów, czyszczenie tapicerki meblowej - Libiąż (sklep z dywanami). Tel. 664-053-102

• PRANIE dywanów, tapicerki meblowej i samochodowej, ozonowanie. Tel. 513-905-984

• SPRZĄTANIE - mycie okien. Tel. 513-905-984

• SPRZĄTANIE: domów, mieszkań, biur, gabinetów, poremontowe, mycie okien oraz drobne prace ogrodowe. Zawsze sprzątamy na blysk Tel. 880-719-897, 665-630-660

• WYWÓZ wszystkich rzeczy, sprzątanie piwnic, domów, strychów, mieszkań, garaży, ogrodów, etc. Własny transport, załadunek i utylizacja Tel. 660-860-422.

• WYWÓZ wszystkich rzeczy. Sprzątanie piwnic, domów, strychów, mieszkań, garaży, ogrodów, etc. Własny transport, załadunek i utylizacja Tel. 660-860-422.

Tłumaczenia

• TŁUMACZ przysięgły j. niemieckiego - Chrzanów, Broniewskiego 14/47. Tel. 32-623-88-09, 601-523-929

Transportowe

• JCB – koparko-ładowarka: wyburzenia, kucie młotem, kompleksowe usługi Tel. 501-066-248

• KAMIEŃ, piasek, żwir, ziemia, kontenery - wywóz gruzu, załadunek Tel. 501-066-248

• KONTENERY - wywóz gruzu Tel. 668-340-936

• KONTENERY - wywóz gruzu Tel. 505-828-444, 535-061-222

• MINIKOPARKA usługi: drenaż, ekoszamba, kanalizacja Tel. 501-066-248

• MINIKOPARKA, rozbiórki, wyburzenia Tel. 668-340-936

• PRZEWÓZ rzeczy - transport do 850kg Tel. 518-706-099

• TRANSPORT - sprzedaż kruszyw 1-30 ton. Tel. 505-828-444, 535-061-222

• TRANSPORT - sprzedaż kruszyw: cement, piasek, kamień, żwir; wywóz gruzu, ziemi Tel. 668-340-936

• TRANSPORT 1T - 10T, materiały sypkie, budowlane. Tel. 787-488-633, 696-129-878

• TRANSPORT – przeprowadzki, możliwość załadunku, przewóz różnych towarów i transport samochodem osobowym Tel. 502-234-093, 888-422-221

• WYWÓZ nieczystości płynnych. Tel. 505-828-444, 535-061-222

Ubezpieczenia

• UBEZPIECZENIA Starostwo Tel. 32-625-79-88.

Prawne

• BEZPŁATNE porady tylko w każdy 1 wtorek miesiąca 15-16. Kancelaria Prawna Lex Novum: Trzebinia, Jagodowa 2, poniedziałek - piątek 10-18. Tel. 530-369-200, 513-761-029

• STAROSTWO Powiatowe w Chrzanowie i Rodzina Kolpinga w Porębie Żegoty zapraszają na nieodpłatne porady prawne i obywatelskie. Rejestracja Tel. 32-625-79-64 w godzinach pracy Starostwa.

Inne

• 730-067-038 KOMPLEKSOWE usługi ogrodnicze. Wycinanie, przycinanie drzew i krzewów; żywka, rąbanie gałęzi, wywóz odpadów. Tel. 515-646-722 www.torogarden.pl

• 730-067-038 Profesjonalne mycie ciśnieniowe: kostki, dachów, budynków. Tel. 515-646-722, www.torogarden.pl

• DOSTAWA gazu w butlach. Maxgaz Tel. 694-521-066, 32-711-98-40

KRAWCOWA przeróbki, suknie ślubne, wieczorowe Tel. 697-595-777.

• PRZERÓBKİ pierzyn na kołdry, pranie pierza. Transport gratis. Tel. 880 561 707, 668 810 347

• TAPICER - renowacja krzeseł i foteli Tel. 605-634-755.

• WYCINKA drzew i krzewów prace wysokościowe usługi minikoparką i wywrotką sprzątanie działek Tel. 572632996

• WYNAJEM - toalet przenośnych Tel. 505-828-444, 535-061-222

• ZWYŻKA 27m, 34m. Usługi - wynajem. Wycinka drzew Tel. 604-424-563, 696-475-972

BAZAR

Sprzedam

• DREWNO kominkowe brzoza. Tel. 516-193-909

• DREWNO opałowe. Tel. 572 632 996

• PIASEK zakopowy pod fundamenty z transportem. Tel. 505-828-444, 535-061-222

• PRZYCZEPKA samochodowa - spawana, ocynkowana, opłacona do X/2024r. oraz dużo narzędzi po likwidacji warsztatu hydraulicznego. Tel. 692-189-394

• ZIEMIA. Tel. 505-828-444, 535-061-222

Kupię

• KUPIĘ ciągnik rolniczy, stan obojętny. Tel. 696-033-800

• KUPIĘ traktorek, kosiarkę. Tel. 604-754-418

• SKUP staroci Tel. 721-093-609. Email: szeler1@o2.pl

OGŁOSZENIA MEDYCZNE

Chirurg

• Dr Artur Jędruch, USG brzucha. Artroskop Trzebinia, Głowackiego 32. Tel. 32-223-61-77

• Lek. Sebastian Mosiej spec. chirurgii ogólnej i onkologicznej. Konsultacje, USG, biopsje, zabiegi ambulatoryjne; ul. Dobczycka 17, 32-500 Chrzanów, małopolskie. Tel. 881-025-724

• Sebastian Borowy - lekarz specjalista chirurgii ogólnej - „Diabet” Centrum Medyczne, Chrzanów, Kościuszki 18 Tel. 32-623-13-73, 623-13-75, 623-28-27

P.P.H.U. POLBART

SKUP ZŁOMU
STALOWEGO I METALI KOLOROWYCH

• OFERUJEMY NAJLEPSZE CENY
• PŁACIMY GOTÓWKĄ
• WAGA SAMOCHODOWA 60t
• ZAPEWNIAMY TRANSPORT
• ROZBIERAMY KONSTRUKCJE STALOWE
www.polbart.pl

Zapraszamy:
Pn - Pt
7.00 - 18.00
Sob
7.00 - 14.00

Trzebinia, ul. Dworcowa 27
tel. 604 661 978 | tel. 602 860 111

Marinex
Mariusz Biela
tel./fax 32-711-93-40
602 776 543

Kompleksowe roboty budowlane, wykończeniowe. Tanio, terminowo

Elewacje z docieplaniem styropianowym tynki mineralne i akrylowe

Pomiar, wycena, doradztwo GRATIS!

ROLETY ZEWNĘTRZNE
250 zł/m² brutto

Wewnętrzne osłony okienne gratis!

Pomiar, Dojazd, Montaż

23 lata tradycji

FACHBUD
TELEFON 601 892 200 - 601 435 839

Firma WODHURT

oferuje kotły:
♦ węglowe
♦ gazowe
♦ elektryczne

Armatura sanitarna, wod.-kan., gaz, c.o.

Trzebinia, ul. Długa 34
Tel 602 172 986

RATY!!!

eco

5

Dermatolog

• Dr n. med. Karolina Englert – specjalista dermatolog; konsultacje, badanie znamion, drobne zabiegi – 2 grudnia (sobota). Rejestracja obowiązkowa. Liczba miejsc ograniczona. Tel. 12-283-33-06, CM Alwernia, Z. Gęsikowskiego 16

• Dr n.med. Wiesława Huńka-Żurawińska, dermatolog. Artroskop Trzebinia, Głowackiego 32. Tel. 32-223-61-77, www.wzietek.pl

• Lek. med. Renata Budzicz – specjalista dermatolog wenerolog, leczenie chorób skóry. Zabiegi z zakresu medycyny estetycznej, podologia; Chrzanów, Grunwaldzka 2b; poniedziałek i środa 13-19, piątek 8-14. Rejestr.tel. pon. środa 12-18, wtorek, czwartek i piątek 8-14. Tel. 512 352 683, www.budzicz.pl

Diabetolog

• 30 letnie doświadczenie – dr Beata Jakubiec. Poradnia Vitalis Trzebinia Tel. 733-433-494. www.vitalis-cardio.pl

• Lek. med. Leszek Romanowski – specjalista diabetolog-endokrynolog; przyjmuje: „Diabet” Chrzanów, Kościuszki 18 Tel. 32-623-13-73, 623-13-75, 623-28-27

Endokrynolog

• Bulińska-Głównia Małgorzata – endokrynolog, specjalista chorób wewnętrznych, leczenie cukrzycy i tarczycy, USG. Chrzanów, Konopnickiej 1A; poniedziałek od 16. Tel. 600-812-748, 696-193-169

• Dr Jacek Szymkowiak – endokrynolog; Chrzanów, Mieszka I 9c, wtorek: 15-18, Libiąż, 11 Listopada 11, poniedziałek: 16-18. Tel. 601-439-315

• Endokrynolog Maciej Ziemiański: biopsja, USG tarczycy i jamy brzusznej – Libiąż, Piłsudskiego 14. Czynne piątki i soboty po rejestracji. Tel. 512-354-676

• Endokrynolog Mariola Bojdoł. USG tarczycy; Chrzanów, Sikorskiego 11, środa 16-18 Tel. 608-684-091

• Lek. med. Leszek Romanowski – specjalista diabetolog-endokrynolog; przyjmuje: „Diabet” Chrzanów, Kościuszki 18 Tel. 32-623-13-73, 623-13-75, 623-28-27

• Lek. med. Sylwia Pierzchała, konsultacje endokrynologiczne, USG tarczycy. CM Dr Smółka, Chrzanów. Tel. 664 959 419

Gastrolog

• Lek. Krystyna Fic – gastrolog; Chrzanów, Wojska Polskiego 2B. Przyjęcia i rejestracja czwartek 15-18. Tel. 572-356-564

• Tomasz Kowalik – gastroenterolog Tel. 662 886 299

Ginekolog

• Antoni Halemba – specjalista ginekolog-położnik; Chrzanów, Krakowska 20. Rejestracja Tel. 601 400 670

• Dr n. med. Maciej Bodzek, specjalista ginekolog-położnik, specjalista onkolog, Ordynator Oddziału Ginekologii Szpitala Powiatowego w Chrzanowie; przyjmuje: MSM Clinic - Chrzanów, Świętokrzyska 86 Tel. 32-600-70-60

• Dr n.med. Violetta Hosiawa, ginekolog. Artroskop Trzebinia, Głowackiego 32. Tel. 32-223-61-77, www.wzietek.pl

• Lek. med. Marek Strzyż – specjalista ginekolog-położnik; Chrzanów, Wyszyńskiego 17, wtorek, czwartek. USG. Laserowe leczenie nietrzymania moczu i rewitalizacja pochwy. Zapisy Tel. 535 557 771

Kardiolog

• Dr n. med. Genowefa Kmieć – specjalista kardiolog, specjalista chorób wewnętrznych, echo serca, EKG, Holter EKG, Holter ciśnieniowy; Chrzanów, al. Henryka 39. Rejestracja. Tel. 601 912 273

• Dr n. med. Jacek Nowak – Libiąż, 11 Listopada 11, przyjmuje: wtorki 15-19. Zapisy tel. 880-614-544; Vitalis Trzebinia, Kopernika 25 przyjmuje: środy od 15.00. Zapisy od pon. do pt. od 10-18. Tel. 733-433-494, 32-620-02-93, elektronicznie www.vitalis-cardio.pl

• Dr n.med. Marta Kurdziel, specjalista kardiolog. ECHO, Holter. Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu. CM Dr Smółka, Chrzanów. Tel. 664 959 419

• Kardiolog Izabela Kiełbalska – Bołecin, Komornicka 38, czwartki 17-19. Tel. 501-694-499

Laryngolog

• Lek. med. Anna Olsza – specjalista otorynolaryngolog Chrzanów, Mieszka I 9 c; poniedziałek: od 16. Trzebinia – os. Widokowe 19 (U Sasiada) – środa 12-18. Rejestracja SMS Tel. 603-301-921

• Lek. med. Mateusz Gasiński specjalista otolaryngolog. Nowoczesna diagnostyka: mikroskop, endoskop. Leczenie dorosłych i dzieci. Chirurgia głowy i szyi. Chrzanów, Dobczycka 17; wtorek i czwartek w godz. 17-20 Tel. 881-025-724

Medycyna pracy

• Lek. med. Ewa Potocka Chrzanów, Sienna 8/2, pon. 10-14, wt. 12-17, czw. 12-16. Badania profilaktyczne, sanitarne, promieniowanie jonizujące, kierowców, pracowników ochrony fizycznej, broń Tel. 604-233-331

Medycyna sportowa

• Orzeczenia dr Monika Smółka. Artroskop Trzebinia, Głowackiego 32. Tel. 32-223-61-77, www.wzietek.pl

Neurolog

• Alicja Kieres-Pawlik specjalista neurolog; Chrzanów, Mieszka I 9c, poniedziałek, środa od 15.00 po rejestracji Tel. 602 486 011

• Anna Buczak-Sala – specjalista neurolog. Gabinet Chrzanów tel. 32-623-32-75, 602-764-399; Pracownia EEG Trzebinia. Rejestracja wyłącznie telefoniczna 8.00-18.00. Tel. 32-620-02-93

• Halina Stizak-Sołtyk, specjalista neurolog. Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska; Chrzanów, Oświęcimska 15, wtorek i czwartek: 15-17. Tel. 32-623-21-53

• dr n. med. Barbara Kosińska, specjalista neurolog – Chrzanów, Wojska Polskiego 2 B Tel. 511-145-177

Okulista

• Astygmatyzm, krótkowzroczność, dobór soczewek – lekarz, optometrysta, optyk – Justyna Wójcik, Jaworzno Sienkiewiczza 6 – tel. 32-752-03-04, Chrzanów Dobczycka 10. Tel. 32-623-95-55

• Dr n. med. Mateusz Nowak i Lidia Nowak, specjaliści okulistyki – Libiąż, 11 Listopada 11. Zapisy Tel. 880-614-544

• Ewa Czerniawska – specjalista chorób oczu, przyjmuje: Chrzanów, Rynek 11: piątek od godz.10. Rejestracja Tel. 791-932-912

• Okomedical Okulista-Optometrysta-Optyk. Leczenie zezu i niedowidzenia – Krzeszowice, ul. Kazimierza Wyki 10. Tel. 577-45-45-40, Email: bok@okomedical.pl

• Okulista – optyk. Lekarz okulista Wiktoria Zwinczewska – Centrum Zdrowia Ruczaj Chrzanów, Sokoła 30. Tel. 32-623-10-86, 504-242-752 od 11-16

• Specjalista chorób oczu Paweł Nowicki, Chrzanów ul. Mieszka I 9A. Rejestracja. Tel. 600-241-416

Ortopeda

• Dr n. med. Bogdan Wziętek – ortopeda. Artroskop Trzebinia, Głowackiego 32. Tel. 32-223-61-77, 32-441-78-60, www.wzietek.pl

• Lek. med. Adam Rembiecha – specjalista ortopeda-traumatolog. Chirurg. Przyjmuje codziennie: Chrzanów, Garncarska 10/1. USG ortopedyczne Tel. 607-266-601

• Lek. med. Krzysztof Niemiec – specjalista ortopeda-traumatolog; USG; Przychodnia Jurajska, Krzeszowice – Legionów Polskich 11a, czwartek 16-20, tel. 606-902-836; Przychodnia Vitalis, Trzebinia – Kopernika 25, wtorek 15-21 Tel. 733-433-494

• Lek. med. Krzysztof Szlęzak ortopeda – porady + fizykoterapia – Trzebinia, św. Stanisława 31, poniedziałek: 17.00-18.30. Tel. 608-623-891, 606-270-799

www.vitalis-cardio.pl

SPECJALIŚCI FIZJOTERAPII

mgr Elżbieta Piątkowska i mgr Janusz Gębała

świadczą usługi w zakresie ortopedii i neurologii, terapii wisceralnej.

Pełny zakres zabiegów fizykalnych.

Trzebinia, ul. Kopernika 25
Tel. 505 718 989, 531 817 870

Rentgen stomatologiczny

CENTRUM STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ

Libiąż, ul. Słowackiego 3a
tel. 32 627 55 22

PEŁNY ZAKRES USŁUG

- STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA
- STOMATOLOGIA ESTETYCZNA – WYBIELANIE ZĘBÓW
- PROTETYKA
- PERIODONTOLOGIA
- CHIRURGIA
- PROFILAKTYKA PRZECIWPROCHNICZA
- RTG

Czynne pn.-pt. w godz. 9.00-19.00, sob. 10.00-15.00 Rejestracja telefoniczna lub w gabinecie

W ZWIĄZKU Z OTWARTCIEM

LABORATORIUM ANALITYCZNEGO

NZOZ Centrum Promocji i Ochrony Zdrowia

zaprasza swoich Pacjentów na akcję "PROFILAKTYKA BIAŁACZKI" w ramach której wykonujemy

BEZPŁATNE BADANIE

MORFOLOGII Z ROZMAZEM

szczegół w Rejestracji przychodni:

ul.J.Gołaba 1 w Babicach
ul.M.J.Piłsudskiego 226 w Zagórz
ul.Sw.Florigana 15 w Mętowie
ul.Wspólna 6 w Psarach

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

artroskop

ARTROSKOP

CENTRUM

MEDYCZNE

BOGDAN

WZIĘTEK

Biała sobota 02.12.2023 r.

Z OKAZJI OTWARCIA SZPITALA
JEDNODNIOWEGO ARTROSKOP
ZAPRASZAMY NOWYCH PACJENTÓW
BEZPŁATNIE NA:

- ✓ Konsultację ortopedyczną dr n. med. Bogdana Wziętkę z badaniem usg, rtg
- ✓ Kwalifikacje do zabiegów artroskopii i innych
- ✓ Podanie dostawowe kwasu hialuronowego lub własnego osocza bogatopłytkowego
- ✓ Badanie komputerowe stóp

Od godziny 9.00 do 15.00
Rejestracja telefoniczna 32 223 61 77

ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA

TEL. 32 223 61 77, TRZEBINIA, UL. GŁOWACKIEGO 32
więcej na www.wzietek.pl

DOFINANSOWANIA PFRON DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Dofinansowane są:

ŁÓŻKA REHABILITACYJNE, PODNOŚNIKI TRANSPORTOWO KĄPIELOWE, SCHODOLAZY...

REFUNDACJA DO 80%

Szczegóły dotyczące refundacji, pomoc w wypisaniu wniosków do PFRON dostępna w naszych punktach Zaopatrzenia Medycznego:

SKLEP MEDYCZNY CHRZANÓW
al. Henryka 40
(wejście od ul. Piłsudskiego)
tel. 32 349 70 44

SKLEP MEDYCZNY LIBIĄŻ
ul. 1 Maja 11 C
Tel. 32 623 11 31

Bezplatna prezentacja i konfiguracja:
509 606 661

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

F.H.U.

EUROBUD

Docieplenia budynków

Roboty ogólnobudowlane

Aranżacja wnętrz

Szybko, solidnie, gwarancja

tel. 0 600 912 309

032-627-42-46

www.firma-eurobud.pl

MR TRANS

OFERUJE

STAL OD A DO Z

WYROBY HUTNICZE

ARTYKUŁY BUDOWLANE

USŁUGI TRANSPORTOWE

ZAPRASZAMY
OD 7.00 DO 16.00

Trzebinia, ul. Piłsudskiego 103a
(Baza Transgór)

tel. 32 612 23 06, 32 753 39 95

Ortodoncja

• Dr n. med. Janusz Kalukin - specjalista ortodonta. Chrzanów, Aleja Henryka 75 w środy 15-19 Tel. 32-754-16-20

Optyk

• Optyk - Optometrysta. Bezpłatny dobór okularów i soczewek kontaktowych. Centrum Zdrowia Ruczaj, Chrzanów, Sokoła 30. Zapraszamy od poniedziałku do czwartku w godz. 11-16 Tel. 32-623-10-86, 504-242-752

Pediatra

• Konsultacje pediatryczne. Konsultacje specjalistów neurologa, reumatologa, gastrologa i immunologa dziecięcego. Konsultacje specjalisty rehabilitacji. USG pediatryczne. USG stawów biodrowych i główek u niemowląt. CM Dr Smółka, Chrzanów. Tel. 664 959 419, www.drsmolka.pl

Psychiatra

• Jarosław Woźniak - specjalista psychiatry. Vitalis - Trzebinia, Kopernika 25 - środa 13.00 -18.00. Rejestracja Tel. 733-433-494, 32-620-02-93, 500-143-858

• Lek. Natalia Michna (Pieszczyk) specjalista psychiatry - indywidualnie dopasowana farmakoterapia, terapia wspierająca, spotkania osobiste i videorady. Chrzanów, Wojska Polskiego 2 B. Tel. 506 370 502

Psycholog

• Gabinet Psychologiczny mgr Małgorzata Godyń - psycholog, psychoterapeuta. Chrzanów, Sienkiewicza 11 Tel. 662-643-980

Reumatolog

• Reumatolog Tadeusz Najbar. Rejestracja Tel. 604-815-064

Stomatolog

• Agnieszka Rogowska-Stiasny Lek. stomatolog - RTG; Chrzanów, Majora Grzybowskiego 15 (obok Sanepidu), od poniedziałku do piątku 9-16; soboty 9-13. Tel. 604-931-923

• Anna Komarów, Chrzanów, Słowackiego 13, poniedziałek: 14-18, środa: 9-13, piątek: 10-15, tel. 32-754-02-23. Trzebinia, Kopalnia 10/19, wtorek 9-13; czwartek: 14-18. Tel. 32-711-57-77

• Bożena Sikora - Chrzanów, Brońskiego 14/32. Tel. 512-100-713

• DUODENT Alwernia, Gęsikowskiego 16 przyjmuje dorosłych i dzieci bezpłatnie na NFZ Tel. 12-283-25-88, 505-034-347

• LEKARZ stomatolog Michał Sobolak, ul. Berłowa 2a Chrzanów. Przyjmuje dzieci i dorosłych: środa, sobota, niedziela. Terminy po wcześniejszym telefonicznym ustaleniu (w weekendy proszę dzwonić tylko na komórkę). Tel. 795-113-238, 32-623-96-96.

• Lek. stom. Piotr Starzycki - chirurg stomatolog. Chrzanów, Krakowska 37, poniedziałek: 9-11, wtorek i środa: 14-18. Tel. 504 104 944

• PROTOM Dental Chrzanów, Słowackiego 13: stomatologia zachowawcza, stomatologia mikroskopowa, endodoncja, protetyka, chirurgia, implantologia, wybielanie systemem Beyond Tel. 512 750 172

Pulmonolog

• Dr n. med. Rafał Harat - specjalista chorób płuc, internista. Libiąż, Sienkiewicza 18, poniedziałek 16-18 i środa 16-18. Tel. 32-627-12-17

Urolog

• Janusz Michalik - specjalista urolog; Chrzanów, Sokoła 10, rejestracja telefoniczna codziennie Tel. 32-624-03-03 (9-15)

• Lek. med. Jacek Jaromin Trzebinia, św. Stanisława 31: USG, uroflowmetria (badanie strumienia moczu) Tel. 606-974-633

Pracownia USG

• Lek. Sebastian Mosiej, specjalista chirurgii onkologicznej. USG piersi, tarczycy, biopsje cienko i gruboigłowe. Chrzanów, ul. Dobczycka 17. Tel. 881-025-724

• Lek. med. Marek Czepiel, specjalista radiodiagnostyki. USG - Piła Kościelecka, Chrzanowska 37. Zapisy Tel. 666 234 007

• Pełny zakres USG dzieci i dorosłych. CM Dr Smółka, Chrzanów. Tel. 664 959 419

• USG Artroskop Trzebinia, Głowackiego 32. Tel. 32-223-61-77

Pracownia protetyki

• Pracownia Protetyczna - Ekspresowe naprawy protez - Trzebinia (Wodna), Sikorskiego 11; codziennie: 10-12 i 16-18 (oprócz sobót) Tel. 692 977 623

• Pracownia Protetyki Dentystycznej. Ekspresowe naprawy; Trzebinia, Kościuszki 50 (Inkubator) Tel. 605-328-621

Pracownia RTG

• RENTGEN cyfrowy: kości, stawy, klatka piersiowa. Artroskop Trzebinia, Głowackiego 32. Tel. 32-223-61-77

Rehabilitacja ruchowa

• CM Dr Smółka. Rehabilitacja dzieci i dorośli. Wkładki ortopedyczne. Fała uderzeniowa. Laser wysokoenergetyczny. Prądy. Chrzanów. Tel. 664 959 419, www.drsmolka.pl

• D. Fryc Fizykoterapia Chrzanów, Mieszka 19a. Terapia BENER - wzmacnia odporność i poprawia mikrokrążenie. ARTROMOT kolanowy (wypożyczenie), ultradźwięki, laser, krioterapia, masaż Boa, fała uderzeniowa, FALA SKUPIONA - NOWOŚĆ. (PZU ŻYCIE) Tel. 880 496 299

• RehOrt Stander ...- Krzeszowice, Krakowska 31 przyjmują: poniedziałek-piątek. Specjalizacja: kręgosłup. stawy, mięśnie Tel. 500-496-462, 506-140-630, 603-248-086

• Rehabilitacja Artroskop Trzebinia, Głowackiego 32. Tel. 32-223-61-77, www.wzietek.pl

Opieka medyczna

• FACHOWA opieka domowa nad osobami starszymi, obłożnie chorymi, niepełnosprawnymi. Tel. 515-453-515

• Profesjonalna opieka medyczna nad osobami starszymi, chorymi, niepełnosprawnymi - Pomoc i Opieka - Ewa Drożdż Tel. 605-519-737

Sklepy medyczne

• MED-JUS Sklep Medyczny Umowa z NFZ - Trzebinia, Piłsudskiego 3A; Wypożyczanie łóżek i koncentratorów tlenu Tel. 32-611-02-07, 501 207 791

• Sklep Medyczny Artroskop, refundacja NFZ. Trzebinia, Głowackiego 32. Tel. 609-469-593, 32-223-61-77

• Sklep Medyczny Libiąż, Górnicza 5 (Przychodnia Zdrowia Elvita). Refundacja NFZ Tel. 32-623-11-31

Medycyna naturalna

• Medycyna naturalna - leczenie pijawkami lekarskimi. Zabiegi akupunktury. Leczenie uzależnień. Centrum Zdrowia Ruczaj Chrzanów, Sokoła 30. Zapraszamy od poniedziałku do czwartku w godz. 11-16 Tel. 32-623-10-86, 504-242-752

Neurologopeda

• Specjalista neurologopeda - Edyta Topolska Tel. 781-208-145

Kardiolog dziecięcy

• Lek. med. Maciej Gardoń, konsultacje z zakresu kardiologii dziecięcej. ECHO serca. Holter EKG. Klinika Kardiologii Dziecięcej w Katowicach. CM Dr Smółka, Chrzanów. Tel. 664 959 419, www.drsmolka.pl

Podolog

• PODOLOGIQ Gabinet podologiczny, mgr Katarzyna Kasiarz - Trzebinia, Głowackiego 32, Centrum Medyczne Artroskop. Tel. 538-400-484, www.dobry-podolog.com Wizyty domowe

Endokrynolog dziecięcy

• Lek. med. Dominika Tobolska-Lorek, konsultacje endokrynologiczne dzieci. CM Dr Smółka, Chrzanów. Tel. 664 959 419

P.P.U.H. Sowosz Sp. z o.o.
TARTAK
USŁUGI TARTACZNE

Wieżby dachowe
Tarcica
Łaty, kontrłaty

Sztachety ogrodowe
IMPREGNACJA
Schody Młynarskie

32-551 Jankowice k. Zatora
ul. Wadowicka 86
tel. 33 841 25 59
e-mail: zamowienia@sowosz.pl www.sowosz.pl

HÖRMANN
BRAMY • DRZWI • NAPĘDY

BRAMY GARAŻOWE ANTRACYT,
DRZWI P.POŻAROWE DO KOTŁOWNI,
NAPĘDY DO BRAM WJAZDOWYCH DOSTĘPNE OD RĘKI

AUTORYZOWANY PARTNER HÖRMANN

TAMO ul. Polna 32, Chrzanów - Kąty
tel. 601 418 353
e-mail: tamo@tamo.com.pl

www.tamo.com.pl

Zapraszamy do zakupu
POLSKIEGO węgla

oraz
pelletu BARLINEK

ATRAKCYJNE CENY

Alwernia, ul. Fabryczna 11
tel. 500 097 107
pon.-pt. 8.00-16.00
sob. 8.00-13.00

Sylmet

Jak zamieścić ogłoszenie drobne w tygodniku „Przełom” i na portalu przelom.pl bez wychodzenia z domu?

Możesz płacić blikiem, kartą lub przelewem. Wygodnie i szybko!

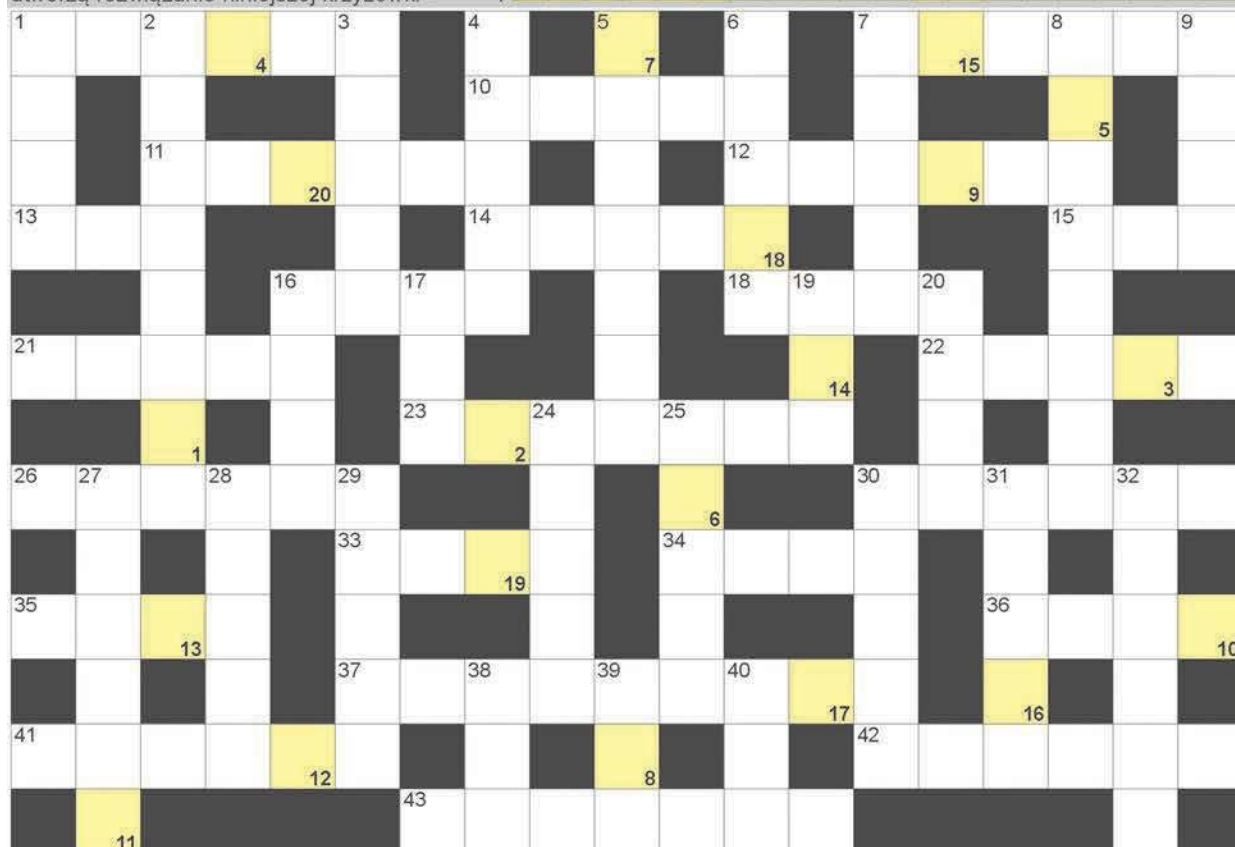

1 Wejdź na przelom.pl

2 Z menu wybierz zakładkę OGŁOSZENIA lub kliknij w czerwony baner w prawej górnej części strony. Wybierz kategorię ogłoszenia, wpisz treść, kontakt, wybierz czas, na jaki składasz ogłoszenie i zapłać korzystając z wygodnych form płatności.

KRZYŻÓWKA z HASŁEM Nr 40

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki (2023)

POZIOMO: 1) łagodzi go syrop; 7) auto na ropę potocznie; 10) główna tętnica; 11) wytwórnia desek; 12) pod jeźdźcem na koniu; 13) Rusowicz, piosenkarka; 14) plakat bez rysunków; 15) pierwiastek Ra; 16) była polska ciężarówka; 18) fotel dla króla; 21) francuski lub wiolinowy; 22) Kurosawa, japoński reżyser; 23) małe opakowanie herbaty; 26) stroma ściana wykopu; 30) rozwielitki w akwarium; 33) dla botanika crataegus; 34) największe jezioro w Mali; 35) kraj z Maskatem; 36) zapiecia, zatraski zastępujące guziki; 37) gwałtowna burza z silnym wiatrem; 41) rzeka w stolicy Kambodży; 42) najlepszy wynik sportowca; 43) punkt energetyczny Ziemi.

PIONOWO: 1) wyspa z Hawaną; 2) malarski stojak na obraz; 3) pierwiastek Lu; 4) stolica Senegalu; 5) twórca pisma dla niewidomych; 6) słup z flagą; 7) przeciwnie do tanio; 8) znak zodiaku; 9) niemieckie województwo; 16) prac wśród zwierząt; 17) niższy od mezzosopranu; 19) ból nerwu kulszowego w skrócie; 20) boczna część kościoła dla wiernych; 24) największa wyspa Niemiec; 25) podręczna butelka kolarza; 27) filozoficzny lub węgielny; 28) okrągłe skrzyżowanie; 29) najwyższy szczyt wyspy Bali; 30) waluta australijska; 31) lis pustynny inaczej; 32) antonim eksportu; 38) Mała Niedźwiedzica na niebie inaczej; 39) Triumfalny w Paryżu; 40) Świątek, polska tenisistka.

ROZRYWKA PRZEŁOMU

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij każdy diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

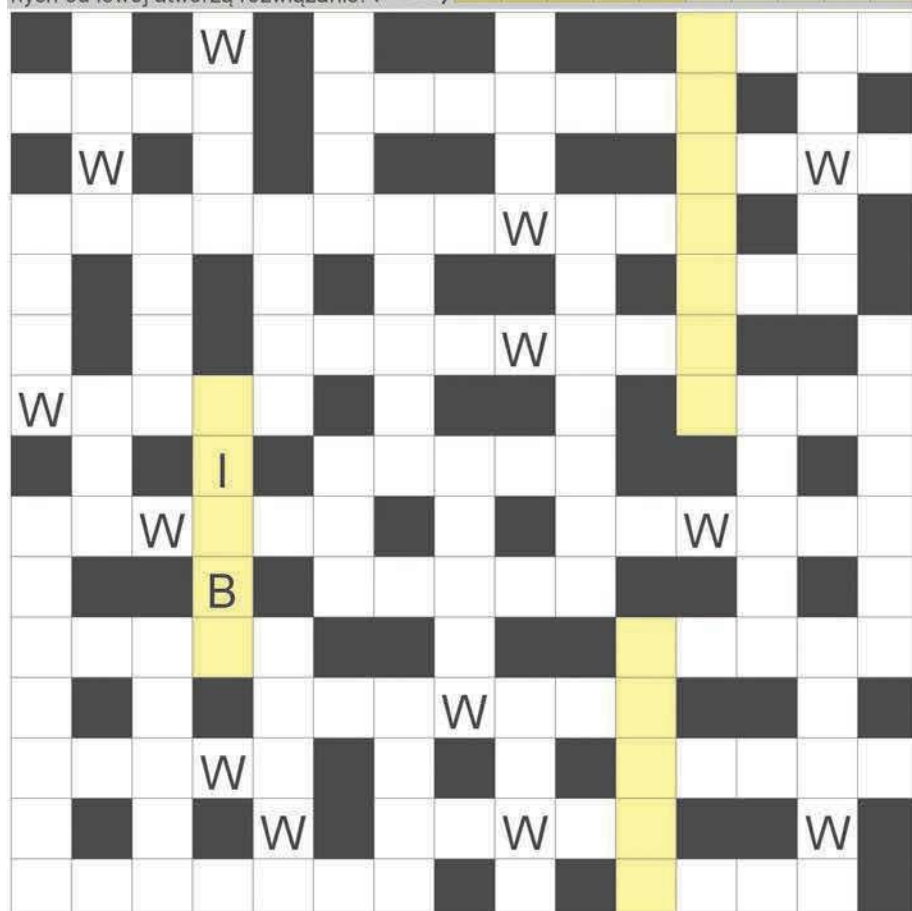
2			1	9	8		7	3
8			5	4	3	9		
		9		2	7			1
1		2	9	7				5
							3	4
	6		8				1	
4				1	9		6	8
9	1					3		2
6		3		5		1		

				6	2	3		
3	4	9		1		7		
	5		4	3				1
		2	6	5				9
		8		4		1	6	2
	6	4	2	9	1		3	8
					6			
	8			7			5	4
9			3	2		6		7

WYKREŚLANKA: poniżej ukryliśmy 20 nazw słodkich produktów i deserów. Wykreślisz je wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej oraz na ukos. Znajdź wyrazy: baton, wafel, gofry, tort, brownie, sorbet, sufler, racuchy, pudding, lody, kisiel, tiramisu, krem, muffin, tarta, nugat, piernik, praliny, strucla, keks.

JOLKA z HASŁEM Nr 40

Wyrazy z kolorowych bloków czytanych od lewej utworzą rozwiązanie: (2023)

Na diagramie po lewej stronie ujawniliśmy spółgłoski "W" i litery pomocnicze. Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych bloków, czytanych od lewej.

łuk nad okiem; jest nim "Mazurek Dąbrowskiego"; pięcioksiąg Mojżesza; państwo ze stolicą w Apia; najwyższy szczyt Meksyku; żeliwna do kąpieli; narząd słuchu; polska kawa zbożowa; dwa łuki w równaniu; tworzy murawę stadionu; inaczej łotki, gra; plynie w żyłach; największe jezioro Alaski; kraj z Maseru; słynny wulkan na Sycylii; w ręku Temidy; cyganka z "Chaty za wsią" Kraszewskiego; części sztuki teatralnej; sąsiad Argentyny i Boliwii; miasto Andrzeja Buncoła; góralskie buty, karpie; pisze wiersze; z jej liści sizal; kimonowy w sukni ślubnej; napój z chmielu; tłuszcz zająca lub królika; inaczej cefal pospolity, ryba; pierwiastek Ce; amerykański stan z Des Moines; "...., córka piekarza", powieść Marka Hłasko; przepływa przez Leżajsk; wafelek do lodów; w przeciwieństwie do mini; arbuz zwyczajny krócej; jednostka monetarna Erytrei; górski jednoślado do jazdy; Anzelm z powieści "Nad Niemnem" Orzeszkowej; ogon wiewiórki i lisa; przewozi zepsute auta; pospolita to kalebasa; place do gry w piłkę nożną; Tadeusz, napisał "Kartotekę".

M	A	B	E	M	O	L	T	F	C
E	N	S	R	T	U	C	O	P	Y
N	U	O	A	O	R	F	R	D	R
U	G	R	U	N	W	A	F	A	Y
G	T	B	R	B	L	N	C	I	L
A	U	E	A	I	G	U	I	C	N
T	H	T	N	W	C	O	F	E	I
H	O	Y	I	H	A	S	F	P	K
N	U	T	Y	R	U	F	P	R	T
O	K	P	K	F	A	U	E	A	Y
T	W	I	L	I	D	M	O	L	O
E	O	E	G	D	S	K	I	K	S
S	T	R	I	G	E	I	H	S	J
T	A	N	T	K	H	K	E	K	U
U	G	I	S	T	R	U	C	L	A
P	I	K	N	I	K	A	W	A	N

Z piłkarskich wyżyn na samo dno

Górnik Libiąż, Orzeł Balin i Fablok Chrzanów jeszcze całkiem niedawno stanowili piłkarską siłę powiatu chrzanowskiego. Dwóch pierwszych próżno dziś szukać na futbolowej mapie, a trzeci walczy na przedostatnim poziomie krajowych rozgrywek. Tymczasem na horyzoncie pojawił się upadek kolejnego zasłużonego klubu piłkarskiego w regionie.

Jeszcze kilkanaście lat temu powiat chrzanowski miał swojego reprezentanta w trzeciej lidze piłkarskiej oraz jednocześnie kilku przedstawicieli na szczeblu czwartej ligi. Do czołowych klubów piłkarskich w województwie zaliczali się Fablok Chrzanów, Janina (Górnik) Libiąż, Orzeł Balin, MKS Alwernia i MKS Trzebinia.

Od blisko dekady jedynie ostatni z tych klubów rywalizuje na poziomie wyższym niż klasa okręgowa, głównie w trzeciej i czwartej lidze. Tegoroczne problemy finansowe i organizacyjne w trzebińskim MKS sprawiły, że przyszłość klubu powstałego w 2000 r. wskutek fuzji Górnika Siersza i Hutnika Trzebinia stanęła pod wielkim znakiem zapytania. Pojawiło się widmo likwidacji klubu, który tym samym mógłby zniknąć z piłkarskiej mapy.

Tego, jaki los czeka MKS

Trzebinia powinniśmy się dowiedzieć w poniedziałek, 4 grudnia podczas walnego zebrania członków klubu (godz. 17.30 w sali konferencyjnej na obiekcie z boiskiem ze sztuczną trawą).

W przeszłości czarny scenariusz spełnił się już w przypadku kilku innych zasłużonych klubów piłkarskich z powiatu chrzanowskiego. Jedne zniknęły z futbolowej mapy tylko na pewien czas. Inne do dziś nie zdołały podnieść się z kolan.

FABLOK CHRZANÓW

Jeszcze w pierwszych latach XXI wieku niezwykle zasłużony chrzanowski klub regularnie występował w IV lidze piłkarskiej, a na stadionie przy ul. Fabrycznej biegali bracia Piotr i Paweł Brożkowie. Obaj występowali w składzie prowadzonych przez Antoniego Szymanowskiego rezerw Wisły Kraków, rywalizujących z Fablokiem o ligowe punkty.

W 2006 r. chrzanowski zespół awansował na ogólnopolski szczebel Pucharu Polski, jako pierwszy w tym stuleciu klub z powiatu chrzanowskiego

W rundzie wstępnej los przydzielił mu śląskiego czwartoligowca - Przyszłość Rogów. Nazwa klubu nie rzucała wprawdzie na kolana, ale nazwiska niektórych graczy występujących w drużynie z powiatu wodzisławskiego mogły robić wrażenie.

W bramce Przyszłości stał Grzegorz Tomala, który zagrał 70 meczów w ekstraklasie w barwach Odry Wodzisław Śląsk i wystąpił nawet w reprezentacji

Polski. Przeciwno chrzanowianom zagrał także m.in. Przemysław Pluta, mający na koncie 110 gier w ekstraklasie w barwach Odry i GKS Katowice.

W kolejnych sezonach było już zdecydowanie gorzej. W sezonie 2007/08 Fablok po raz ostatni występował w IV lidze, w kolejnych latach notując następne spadki już pod nazwą Klub Piłkarskiego Chrzanów, będącego spadkobiercą bogatych tradycji futbolowych Fabloku

Wreszcie tuż przed startem rundy wiosennej sezonu 2010/11, wskutek problemów finansowych, grający w okręgówce KP Chrzanów został wycofany z rozgrywek, znikając z piłkarskiej mapy. Próby ratowania klubu poprzez fuzję z Orłem Balin czy Kościelcem Chrzanów zakończyły się fiaskiem.

Po kilku miesiącach rozpoczęła się odbudowa zasłużonego chrzanowskiego klubu, funkcjonującego najpierw jako ChKP Fablok Chrzanów, potem MKS Chrzanów, a obecnie MKS Fablok Chrzanów.

W ciągu kilkunastu lat działacze przekonali się, jak karkołomnym zadaniem jest odbudowanie poważnej, praktycznie od zera. Chrzanowski zespół dopiero za piątym podejściem zdołał się wydostać z B-klasowego marazmu. Sześć sezonów potrzebowali z kolei, aby wywalczyć awans z A-klasy do okręgówki, w której zdołali się utrzymać przez dwa sezony. Obecnie Fablokowcy znów rywalizują w A-klasie, stawiając sobie za cel awans o szczebel rozgrywkowy wyżej.

- Mamy rok czasu na

przygotowanie się do okręgówki pod względem finansowym. Trzeba mieć odpowiedni budżet, żeby móc z powodzeniem rywalizować na tym poziomie. Kadre mamy dosyć stabilną, nawet trochę lepszą niż wtedy, gdy graliśmy w klasie okręgowej - mówił w sierpniu na łamach „Przełomu” Łukasz Matusiak, prezes Fabloku.

ORZEŁ BALIN

Jeszcze kilka lat temu na stadionie piłkarskim w Balinie swoje mecze ligowe rozgrywał zespół miejscowego Orła. Przez parę sezonów był jedną z najlepszych ekip futbolowych w powiecie chrzanowskim.

Za prezesury Władysława Korlackiego, będącego jednocześnie głównym sponsorem klubu, drużyna piłkarska zaczęła się pięć po kolejnych szczeblach krajowych rozgrywek, stając się jedną z głównych sił futbolowych w regionie. Orzeł wyładował w czwartej lidze, choć niewiele brakowało, aby wzbili się nawet na trzecioligowy poziom.

Kibice do dziś z rozrzewnieniem wspominają zacięte boje z Hutnikiem Kraków czy Sołą Oświęcim.

W tamtym okresie w drużynie z podchrzanowskiej wioski mogli zobaczyć wiele znanych piłkarskich nazwisk. Barw balińskiej ekipy bronił m.in. Grzegorz Kaliciak (dwukrotny mistrz kraju i zdobywca Pucharu Polski z Wisłą Kraków), Marcin Bojarski (mistrz Polski z Legią Warszawą), Daniel Treściński (mistrz kraju z ŁKS Łódź), Nigeryjczyk Abel Salami (mający na koncie występ

py w ekstraklasie w Stomilu Olsztyn i Szczakowiance Jaworzno), czy Artur Adamus (grający w ekstraklasie w Sierce Tarnobrzeg, Stali Mielec, GKS Katowice i Petro Płock, czyli dzisiejszej Wiśle).

Po latach tłustych nadeszły lata chude, aż w końcu w 2018 roku ówczesny zarząd klubu zdecydował wycofać zespół z A-klasy z powodów organizacyjno-finansowych. Od tego czasu próżno szukać Orła na piłkarskiej mapie seniorskich rozgrywek ligowych. Nie widać też żadnych perspektyw na jego reaktywację.

Ze stadionu w Balinie korzysta obecnie Akademia Piłkarska 21 Chrzanów, zajmująca się przede wszystkim szkoleniem młodych adeptów futbolowych. W tym sezonie zgłosiła również drużynę seniorów do B-klasy, z której najpewniej w obecnych rozgrywkach się jeszcze nie wydostanie.

GÓRNIK LIBIĄŻ

Jeden z najstarszych i najbardziej zasłużonych klubów piłkarskich ziemi chrzanowskiej powstał w 1945 r. W latach 1996-2014 funkcjonował pod nazwą Janina Libiąż. To właśnie pod tym szyldem stał się najsilniejszym klubem futbolowym w naszym regionie, z powodzeniem rywalizując na trzecioligowym froncie (przez cztery sezony, po raz ostatni w sezonie 2013/14). W klubowym budżecie nie brakowało pieniędzy, a za tym szły dobre wyniki sportowe. Zaczęto nawet marzyć o drugiej lidze.

Z kolejnych lat nie by-

ło już jednak tak różowo. Strategiczny sponsor, czyli Południowy Koncern Węglowy zaczął mniejsza finansowe wsparcie dla libiąskiego klubu sportowego, który znalazł się w dużym kryzysie. Pomimo zmian w zarządzie klubu, praktycznie co pół roku pojawiały się obawy, że zniknie on z futbolowej mapy. Górnik borykał się z coraz większymi problemami finansowo-organizacyjnymi. W efekcie spadł najpierw do czwartej ligi, a potem do okręgówki. Do tego doszło pogorszenie relacji pomiędzy władzami klubu a samorządem. Pojawiły się wzajemne oskarżenia z obu stron.

Pod koniec sierpnia 2017 r., po trzecim walkowerze Górnik został wykluczony z rozgrywek okręgówki. Zniknął z piłkarskiej mapy, na którą nie wrócił do dziś.

W 2018 r. w mieście został założony zupełnie nowy klub - MKS Libiąż, który stał się przedmiotem sporego zamieszania w lokalnym środowisku piłkarskim. Po tym, jak zarząd MZPN podjął uchwałę, że libiąski MKS wystartuje w A-klasie, a nie na najniższym szczeblu krajowych rozgrywek, czyli klasie B, część ligowych rywali postanowiła zbojkotować mecze z MKS Libiąż.

Libiąskie zespół seniorski błyskawicznie awansował do klasy okręgowej, w której występował przez trzy sezony, spadając z niej w 2022 r. Wkrótce klub poinformował o wycofaniu drużyny z rozgrywek chrzanowskiej A-klasy, uzasadniając to brakami kadrowymi. W efekcie Libiąż pozostaje bez seniorskiego zespołu piłkarskiego.

Michał Koryczan

Czy Chrzanów jest tak silny, czy liga jest tak słaba?

Piłkarze ręczni Unimetal Recycling MTS Chrzanów odnieśli dziewiąte ligowe zwycięstwo z rzędu w tym sezonie, pokonując u siebie Viret CMC Zawiercie.

Jeśli ktoś spodziewał się po konfrontacji pierwszej z trzecią drużyną z tabeli zaciętego i emocjonującego pojedynku, to wszelkie jego nadzieje zostały rozwiane już w pierwszej połowie. Chrzanowianie schodzili na przerwę prowadząc różnicą 11 trafień. Po zmianie stron nie zwolnili tempa i roz-

bili ekipę Zawiercia aż 43-23. To najwyższe zwycięstwo MTS w tym sezonie.

- Absolutnie nie spodziewałem się takiego scenariusza. Aż zachodzę w głowę, co to się dzieje. Czy my jesteśmy tak silni, czy ta liga tak słaba. Wolę się trzymać tego pierwszego. Jak do tej pory nikt nie jest w stanie nam zagrozić. Jedynie w Końskich do przerwy prowadziliśmy tylko jedną bramką. Średnio wygrywamy w meczu różnicą 11 bramek. Po sobotnim spotkaniu prezes Viretu powiedział mi, że nie musieliśmy ich tak zbić. Zakładaliśmy, że drużyna z Zawiercia postawi nam większy opór. Gramy równo i nie mamy w meczach

przestojów, co nam się w przeszłości zdarzało. W Viretem cały zespół zaprezentował się z dobrej strony, ale warto wyróżnić Marcina Górkowskiego, grającego najrówniej przez całą rundę. Błysnął też Patryk Rola, zarówno w w obronie i w ataku. Staszek Malinowski tak jak zwykle popisał się skutecznością - mówi Marcin Dęsoł, prezes Unimetal Recycling MTS Chrzanów.

Chrzanowianie prowadzą w tabeli grupy D pierwszej ligi piłki ręcznej mężczyzn z kompletem dziewięciu wygranych. W sobotę, 2 grudnia o godz. 12 w ostatnim tegorocznym meczu ligowym zmierzają się na wyjeździe z plasującym się

w dolnych rejonach tabeli SMS ZPRP II Kielce

- Chłopcy chcą wygrać wszystko, co jest do wygrania. Do Kielc jedziemy w roli faworyta. Nie ma o czym mówić. Chcemy przypieczętować pierwsze miejsce w lidze. Widać, że AGH nie jest jakiś specjalnie słaby, mimo że w Krakowie zwyciężyliśmy wysoko. Wygrywa mecz z meczem. Może nie jakoś przekonująco, ale cały czas czujemy ich oddech na plecach. Wystarczy jedno potknięcie i mamy równą liczbę punktów. Fakt, że mamy z nimi mecz u siebie, ale to o niczym nie świadczy. W ubiegłym sezonie przegraliśmy z nimi wysoko we własnej hali

- mówi Marcin Dęsoł.

Po meczu w Kielcach drużyna czeka przerwa w rozgrywkach. Ligowe zmagania zostaną wznowione w lutym.

- Temat ewentualnych transferów jest do zrealizowania, ale w trakcie sezonu jest ciężko kogoś wyciągnąć z innego klubu. Nie ukrywam, że przydałby się nam leworęczny zawodnik na prawe rozegranie oraz leworęczny gracz na prawe skrzydło. Rywalizacji w zespole nigdy za wiele - zaznacza Marcin Dęsoł.

Unimetal Recycling MTS Chrzanów - Viret CMC Zawiercie 43-23 (22-11)

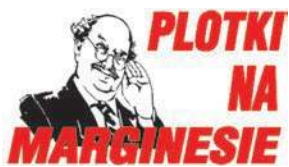
Chrzanów: Górkowski 1,

Plaszczak - Malinowski 10, Rola 6, Put 5, B. Skoczylas 5, Rusin 4, Franczak 2, B. Hardzina 2, Sieczka 2, D. Skoczylas 2, Węgrzyn 2, Beczek 1, Dobrzański 1, M. Hardzina, M. Skoczylas

Tabela

1. Chrzanów	9	27	329-220
2. Kraków	8	21	239-215
3. Zawiercie	8	15	250-253
4. Końskie	7	12	219-197
5. KSZO	7	12	239-224
6. Przeworsk	7	12	210-207
7. Przemyśl	8	9	223-241
8. Zabrze	8	8	258-287
9. Kielce II	7	6	209-246
10. Lublin	7	1	198-232
11. Sandomierz	6	0	168-220

(MK)

Gminy coraz więcej płacą za komunikację. W nadchodzącym roku będzie to 20 mln zł. A że czasy niepewne, to nie wiadomo, czy i to starczy. Na szczęście jest jakiś pewnik. Ile by tej kasy nie dołożyć, to nie ma się co spodziewać, że autobusów na ulicach przybędzie.

Fasada kościoła św. Mikołaja w Chrzanowie jest jak malowana. Odnowienie kosztowało krocie. Nie wiadomo, jak długo wytrzyma, bo na remont składali się nie tylko parafianie. Grosza, i to znacznego, nie żałował urząd marszałkowski, a to przecież kasa z podatków wiernych i, o zgrozo, niewiernych.

Mieszkaniec Libiąża padł ofiarą szantażu. Szantażysta zagroził, że na każdym drzewie w okolicy, a może i w internecie, rozklei nagie zdjęcia libiążanina, jeśli ten nie da odpowiedniej sumy pieniędzy. Chłop nie uległ presji. Doszedł do wniosku, że nie ma się czego wstydzić. A, niech patrz! - rzucił i zgłosił sprawę policji. Szczęściarz.

Dekadę temu klub piłkarski w Chrzanowie upadał, a burmistrz Kosowski zaproponował, by w ramach reanimacji połączyć go z trzebińskim MKS-em. Trzebinia się wypięła. Dzisiaj pewnie byłaby zachwycona takim pomysłem, ale w Chrzanowie takie układy już nikogo nie kręcą. Krótka mówiąc, kolejny raz widzimy, że w piłce dobrze się dzieje, gdy gracze wiedzą, że to gra zespołowa.

Sosny w Libiążu, co stały przy drodze wojewódzkiej, poszły pod topór. Nadleśnictwo tłumaczy, że osiągnęły wiek rębny. Co oznacza tyle, że mogłyby spokojnie dożyć 300 czy 400 lat, ale jakiś Zdżisiek z Frankiem ustalili, że pójdą na zapałki, gdy skończy się ich dzieciństwo. Hm, ciekawe jaki jest wiek rębny Lasów Państwowych?

przełomowe
KADRY

Stawy kaskadowe w Pogorzycach

Kamil Jarosz

Pogorzyskie stawy w ostatnich kolorach jesieni zaprezentował Kamil Jarosz z naszej facebookowej grupy PRZEŁOMowe Kadry.

Na zdjęciu widzimy stawy kaskadowe na terenie Ośrodka Wędkarsko-Wypoczynkowego Pogorzysko-Rzeczki. Opiekę nad nimi Towarzystwo Wędkarskie Pogorzysko. Powstały w wąwozie, który schodzi w stronę

Plaży Dolnej. Horyzont zamyka Garb Ten-czyński.

Kamil Jarosz mówi, że kocha fotografować przyrodę. Przypomina, że warto się zatrzymać w codziennej gonitwie i dostrzec wspa-niałe widoki, które są na wyciągnięcie ręki. Początkowo aparat służył mu do uwieczniania małej, prywatnej kolekcji ptaszników, ale z czasem paleta tematów znacznie się posze-rzyła. Autor ma 35 lat, mieszka w Pogorzyskach. (ŁD)

Jak ten czas leci

Pisaliśmy w „Przełomie” 27 listopada 2013 roku w numerze 47. (1118)

■ Wzorowana ponoć na paryskiej alei Champs-Elysees aleja Henryka w Chrzanowie umiera. Proces ten trwa od dobrych kilku lat. Rozmowy na temat alei skupiają się jednak ciągle na diagnozie: co doprowadziło ją do takiego stanu? Odpowiedzi są różne: przeniesienie się centrum handlowego miasta w okolice Trzebińskiej, wprowadzenie strefy płatnego parkowania, zbyt wygórowane stawki wynajmu lokali usługowych i handlowych... O konieczności rozpoczęcia zakrojonego na szeroką skalę leczenia też się mówi, ale działań - poza wyremontowaniem kilku kamienic - nie widać.

Ten pochodzący sprzed 10 lat tekst można by bez żadnej korekty opublikować i dziś. Trzeba by w nim tylko zmienić nazwisko burmistrza.

■ Związek komunikacyjny organizujący kursowanie lokalnych autobusów na terenie gmin Chrzanów, Trzebinia i Libiąż zauważył spadek wpływów ze sprzedaży biletów. Jak ocenia szef związku Marek Dyszy, nie wynika to z rosnącej liczby gapowiczów jeżdżących bez biletów, tylko z prostego faktu, że pasażerów ubywa. Zdecydował więc, że aby ten ubytek finansowy zlikwidować, trzeba podnieść ceny biletów. Niektórzy ostrzegali, że to rozwiązanie krótkotrwałe i prowadzące do tego, że z jazdy autobusa mi mogą rezygnować kolejne osoby.

Nie trzeba było długo czekać, by pod tekstem na przełom.pl informującym o podwyżce cen biletów, pojawiły się takie właśnie zapowiedzi pasażerów-internatów.

■ W gminie Trzebinia mieszka szef małopolskiej policji Mariusz Dąbek. Ma 42 lata i jest jednym z najmłodszych generałów w Polsce. W pracy uchodzi za stanowczego i wymagającego. W domu - jak wyznaje - rządzi żona. Nie od razu chciał być policjantem. Ciągnęło go raczej do piłki nożnej. Grał w LZS Lgota, Fablok Chrzanów, Hutnik Trzebinia i Tempo Plaża. Lubi też pływać, jeździć na rowerze, wędkować, czytać kryminały i gotować dla swoich dziewczyn - żony i córek - jak znajdzie wolną chwilę. Gdy pierwszy raz zakładał policyjny mundur, nie przypuszczał, że znajdzie tak wysoko.

Na początku 2016 roku Mariusz Dąbek został odwołany ze stanowiska. Na razie nie widać go w lokalnej działalności publicznej, ale z niektórych kręgów dochodzą pogłoski, że być może się to zmieni...

TAK BYŁO...

Kościół św. Marcina w Krzeszowicach

Archiwalna fotografia, pochodząca z „Ilustrowanego Kuriera Codziennego”, jest datowana na 1925 r.

Znajdziemy ją również w Narodowym Archiwum Cyfrowym. Kościół św. Marcina z I poł. XIX w., stojący przy dzisiejszym Parku Bogackiego, został wzniesiony w stylu neogotyckim z piękną fasadą licowaną piaskowcem. Wejście poprzedza otwarty przedsionek z ostrołukowymi arkadami.

Projekt kościoła zrealizował słynny niemiecki architekt Karol Schinkel. Fundatorami byli Potoccy, ówcześni właściciele Krzeszowic. Zresztą świątynia mieści ich rodzinny grobowiec.

Obok kościoła biegnie ul. Grunwaldzka, prowadząca m.in. w stronę Czatkowic i Czernej, wówczas niewyasyfutowana i po deszczach trochę błotnista.

(ŁD)

Kościół św. Marcina w latach 20. minionego wieku

przełom
TYGODNIK ZIEMI CHRZANOWSKIEJ

Redakcja
32-540 Trzebinia, ul. Długa 53
tel./fax 32-612-25-50,
e-mail: gazeta@przelom.pl

Redaktor naczelna
Grażyna Kaim, tel. 32-753-51-12

Wydawca
Firma Wydawnicza „Przełom” Alicja Molenda

**Dziennikarz
dyżurny
697 351 999**

Zespół:
Stanisława Ciepichał,
Łukasz Dulowski,
Agnieszka Filipowicz,
Andrzej Gawera, Weronika Korbut
Tadeusz Jachnicki, Michał Koryczan,
Alicja Molenda,
Marek Oratowski,
Ewa Solak (Krzeszowice),
Marzenna Spyt

Druk
Polska Press Sp. z o.o.,
Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu
Nakład 6 500

Biura ogłoszeń

Trzebinia ul. Długa 53,
tel. 32- 612-25-50 wew. 22
pn.-pt. 8.30-16.30

Gazeta jest członkiem
Porozumienia Reklamowego Tygodnik Lokalny
oraz stowarzyszeń:

**Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych**

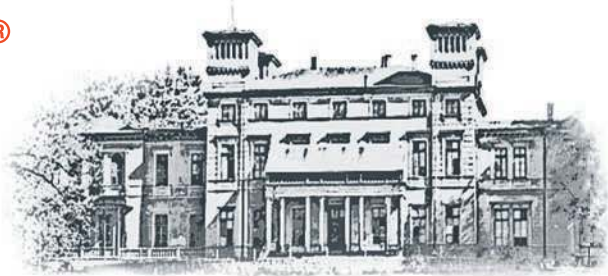

**Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców
REPROPOL**

**IZBA
WYDAWCÓW
PRASY**

Ogłoszenia, reklamy
i teksty promocyjne
nie stanowią materiału
pochodzącego od
wydawcy.
Redakcja zastrzega
sobie prawo skracania
i redagowania tekstów.
Materiałów i zdjęć
niezamówionych nie
zwracamy.

KRZESZOWICE

Pieniądze czekają na sportowców

s. 12

OSIEDLE ŻBIK

Nowe auto dla strażaków

s. 12

TENCZYNEK

Kiermasze dla Oli Dzwonek

s. 2

KRZESZOWICE

Mikołajki dla 450 dzieci

s. 2

KRZESZOWICE

Kiedy otwarcie lodowiska

s. 2

SPORT

s. 27

- Z piłkarskich wyżyn na samo dno
- Czy Chrzanów jest tak silny, czy liga taka słaba?

Dzieci krzywdzą dzieci

Letnie popołudnie, ulica Rybna w Trzebini w pobliżu kąpieliska Balaton. Dwóch spacerujących 16-latków zaczepia kilkusobowa grupka rówieśników. Przetrzepują ich plecaki w poszukiwaniu gotówki. Chłopcom każą w tym czasie klęczeć. Na koniec zabierają jednemu z nich klucz zawieszony na smyczy, podpalają i wrzucają do pobliskich zarośli. To jeden z przypadków niczym nieuzasadnionej agresji nastolatków wobec nastolatków. Czasem dochodzi też do filmowania telefonem ofiar agresji, a potem - wrzucanie tych filmików do sieci.

O narastającym problemie przemocy wśród dzieci i nastolatków piszemy na s. 6.

LIBIAŻ

Pożar zabił dwóch braci

s. 3

KOMUNIKACJA

Podróż na jednym bilecie

s. 3

ALWERNIA

30 milionów za 50 mieszkań rodzi wiele pytań

s. 10

CHRZANÓW

Zaskarżony przetarg na budowę nowego bloku

s. 12

PORADY

Czad to ogromne zagrożenie dla życia

Przez kilka dni cała rodzina narzekała na bóle głowy, nie zdając sobie sprawy, że w ich domu ulatnia się tlenek węgla – mówi prezeska OSP w Tenczyne Katarzyna Kowal.

s. 18

Do poczytania

Każdemu życzę takiej pasji

Sołtyską jestem całą dobę z przerwą na pracę w przedszkolu, a nauczycielką całą dobę z przerwą na sołtysowanie. Jeszcze 10 lat temu nie zdecydowałabym się, żeby pełnić takie funkcje jednocześnie – mówi Joanna Smółka, dyrektorka przedszkola w Krzeszowicach i sołtyska Czernej.

s. 13

Z bólu rodzi się film

Pomyślałem, że Trzebinia leży tak blisko Katowic, Łodzi i Warszawy, gdzie znajdują się najważniejsze uczelnie filmowe w Polsce, że szkoda tego nie wykorzystać – stwierdza Zbigniew Paterak (na zdj. z prawej), dyrektor artystyczny Trzebińskich Spotkań Filmowych „Short Film”.

s. 14

Otwarcie lodowiska już w sobotę

Wkrótce będzie można się poślizgać

Miłośnicy łyżew już mogą szykować sprzęt. 2 grudnia rozpocznie się sezon na krzeszowickim lodowisku.

Ślizgawka będzie czynna w godzinach:
poniedziałek – piątek: 8.00-14.00 – szkoły i grupy zorganizowane (po wcześniejszej rezerwacji), 14.00-16.00 przerwa techniczna, 16.00-21.00 – open
sobota – niedziela: 9.00-14.00 – open, 14.00-16.00 – przerwa techniczna, 16.00-21.00 – open
Godziny wejść na lodowisko: 9.00-9.50, 10.00-10.50, 11.00-11.50, 12.00-12.50, 13.00-13.50, 16.00-16.50, 17.00-17.50, 18.00-18.50, 19.00-19.50, 20.00-20.50.

CENNIK (50 min. ślizgania):
Dorośli - **10 zł / 50 min.**
Dzieci i młodzież szkolna (w tym studenci) - **6 zł**
Wypożyczenie łyżew - **8 zł**
Wypożyczenie pingwinka do nauki jazdy - **10 zł**
Ostrzenie łyżew - **10 zł**
Posiadaczom Karty Dużej Rodziny (za jej okazaniem) przysługuje 20 proc. rabat na wszystkie usługi.

(E)

Zabłyśnie choinka w rynku

We wtorek, 5 grudnia, na ulicach Krzeszowic będzie można spotkać mnóstwo dzieci szukających Mikołaja. Na rynku zaplanowano wspólne zaświecenie choinki.

Impreza dla najmłodszych rozpocznie się o godz. 16.45 w Kopalni Talentów przy ul. św. Floriana w Krzeszowicach.

Na godz. 17 zaplanowano przedstawienie w klimacie ul. Śnieżynkowej. Zaprasza na nie zespół Verso oraz Krzeszowicki Teatr Rozrywki.

O godz. 17.30 wszyscy uczestnicy imprezy przemarszerują przez miasto na rynek w poszukiwaniu św. Mikołaja.

Na rynku odbędzie się kon-

Na imprezę zaprasza burmistrz Krzeszowic oraz Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach

cert zespołu Verso i wspólne zaświecenie choinki. Na uczestników czekać będą ciepłe napoje i przekąski.

(E)

Mikołajki dla 450 dzieci. Można się zgłaszać

Stowarzyszenie Rzetelna Gmina Krzeszowice zaprasza do udziału w bezpłatnej imprezie mikołajkowej i warsztatach świątecznych.

Odbędzie się 3 grudnia w remizie OSP Krzeszowice przy ul. św. Floriana 3. Oprócz spotkania ze św. Mikołajem i rozdania paczek (dostarczonych wcześniej przez rodziców), zaplanowano warsztaty zdobienia pierników (na te warsztaty obowiązują zapisy). Prze-

widziano również warsztaty ozdób świątecznych, na które zapisów nie będzie.

- Żeby poczuć jeszcze bardziej świąteczny klimat ubierzemy wspólnie choinkę, będzie również degustacja pierogów z kapustą i grzybami oraz gołąbków – wylicza Kamil Kłosowski ze stowarzyszenia Rzetelna Gmina Krzeszowice.

Zaplanowano także koncert świąteczny uczniów Centrum Sztuki Muzycznej w Krzeszowicach. Na uczestników czekać będą ciasta, kawa i świąteczna herbata. Zapisy na wydarzenie: tel. 796 020 292.

Prezenty dla dzieci wręcza-

Podczas ubiegłorocznego spotkania z Mikołajem

ne przez św. Mikołaja (przygotowane wcześniej przez rodziców) będą przyjmowane w remizie w Krzeszowicach (ul. św. Floriana 3) w przeddzień wydarzenia (w sobotę, 2 grudnia).

(E)

Kiermasze na rzecz Oli Dzwonek

Trzy bożonarodzeniowe wydarzenia zaplanowano w Tenczyńku z początkiem grudnia. Wszystkie z charytatywnym przesłaniem.

Pierwszy z kiermaszów odbędzie się w Przedszkolu Samorządowym w Tenczyńku. Do 1 grudnia będzie można tam kupić wyroby rękodzielnicze, przetwory, ciasta, świąteczne ozdoby oraz kartki. Drugi kiermasz zorganizowany będzie w sobotę 2 grudnia w centrum sołectwa. Tam również staną stragany. Trzeci natomiast zaplanowano 3 grudnia przy kościele św. Katarzyny w Tenczyńku. Wszystkie

wydarzenia dedykowane są Oli Dzwonek z Krzeszowic.

Ola urodziła się w październiku 2022 r. Przyszła na świat się z wadą uszu. Jej kanały słuchowe są zrośnięte, a małżowiny uszne niewykształcone. Niezbędne są trzy operacje w USA. Mają polegać na otwarciu kanałów słuchowych oraz rekonstrukcji małżowin usznych. W Polsce takich możliwości nie ma.

Operacje są konieczne, gdyż wada słuchu powoduje nieprawidłowy rozwój mowy oraz brak odbierania bodźców z otaczającego ją świata.

Rodzice zorganizowali zbiórkę pieniędzy na rzecz dziewczynki. Na stronie siepomaga.pl - Ola Dzwonek można dokonywać wpłat na rzecz Oli. Na grupie FB Licytacje - Uszka Aleksandry Dzwonek pro-

wadzone są licytacje na rzecz dziewczynki.

Ola jest także podopieczną Fundacji Dzieciom „Zdążyć z pomocą”. Osoby zainteresowane mogą wpłacić pienią-

dze na konto fundacji (42 2490 0005 0000 4600 7549 3994) z dopiskiem 42121 Dzwonek Aleksandra darowizna na pomoc i ochronę zdrowia

(E)

Dziedzictwo, które tkwi w sercach

W ramach projektu „Wybrane zagadnienia życia kulturalnego Miękinia i okolic w okresie funkcjonowania kamieniołomu” Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Na Wulkanie” zorganizowało konferencję dla mieszkańców. Spotkanie zgromadziło miłośników lokalnej historii.

Pierwszą część poświęcono aspektom życia kulturalnego we wsi związanej z kamieniołomem. Przypomniano o działalności kantyny, a także orkiestry zakładowej, aktywności sportowej oraz współpracy kamieniołomu z parafią w Nowej Górze. Wszystko to pokazało silny związek przedsiębiorstwa z Miękinią w tamtym okresie.

Istotnym punktem konferencji była prezentacja postaci Rudolfa Tegla, zarządcy kamieniołomu. Magdalena Banduła, nauczycielka historii w Szkole Podstawowej w Miękinia, przedstawiła fascynujące i często nieznane fakty z jego życia.

Podczas konferencji

W drugiej części wydarzenia uczestnicy podzielili się swoimi wspomnieniami związanymi z kamieniołomem.

Spotkanie nie tylko dostarczyło wiedzy i emocji, ale również umożliwiło integrację

społeczności związanej z dawnym kamieniołomem porfiru. To kolejny krok w odkrywaniu i pielęgnowaniu dziedzictwa kulturowego, które nadal tkwi w sercach mieszkańców wsi.

Honorata Kłosowska

Z piłkarskich wyżyn na samo dno

Górnik Libiąż, Orzeł Balin i Fablok Chrzanów jeszcze całkiem niedawno stanowili piłkarską siłę powiatu chrzanowskiego. Dwóch pierwszych próżno dziś szukać na futbolowej mapie, a trzeci walczy na przedostatnim poziomie krajowych rozgrywek. Tymczasem na horyzoncie pojawił się upadek kolejnego zasłużonego klubu piłkarskiego w regionie.

Jeszcze kilkanaście lat temu powiat chrzanowski miał swojego reprezentanta w trzeciej lidze piłkarskiej oraz jednocześnie kilku przedstawicieli na szczęblu czwartej ligi. Do czołowych klubów piłkarskich w województwie zaliczali się Fablok Chrzanów, Janina (Górnik) Libiąż, Orzeł Balin, MKS Alwernia i MKS Trzebinia.

Od blisko dekady jedynie ostatni z tych klubów rywalizuje na poziomie wyższym niż klasa okręgowa, głównie w trzeciej i czwartej lidze. Tegoroczne problemy finansowe i organizacyjne w trzebińskim MKS sprawiły, że przyszłość klubu powstałego w 2000 r. wskutek fuzji Górnika Siersza i Hutnika Trzebinia stanęła pod wielkim znakiem zapytania. Pojawiło się widmo likwidacji klubu, który tym samym mógłby zniknąć z piłkarskiej mapy.

Tego, jaki los czeka MKS

Trzebinia powinniśmy się dowiedzieć w poniedziałek, 4 grudnia podczas walnego zebrania członków klubu (godz. 17.30 w sali konferencyjnej na obiekcie z boiskiem ze sztuczną trawą).

W przeszłości czarny scenariusz spełnił się już w przypadku kilku innych zasłużonych klubów piłkarskich z powiatu chrzanowskiego. Jedne zniknęły z futbolowej mapy tylko na pewien czas. Inne do dziś nie zdołały podnieść się z kolan.

FABLOK CHRZANÓW

Jeszcze w pierwszych latach XXI wieku niezwykle zasłużony chrzanowski klub regularnie występował w IV lidze piłkarskiej, a na stadionie przy ul. Fabrycznej biegali bracia Piotr i Paweł Brożkowie. Obaj występowali w składzie prowadzonych przez Antoniego Szymanowskiego rezerw Wisły Kraków, rywalizujących z Fablokiem o ligowe punkty.

W 2006 r. chrzanowski zespół awansował na ogólnopolski szczebel Pucharu Polski, jako pierwszy w tym stuleciu klub z powiatu chrzanowskiego

W rundzie wstępnej los przydzielił mu śląskiego czwartoligowca - Przyszłość Rogów. Nazwa klubu nie rzucała wprawdzie na kolana, ale nazwiska niektórych graczy występujących w drużynie z powiatu wodzisławskiego mogły robić wrażenie.

W bramce Przyszłości stał Grzegorz Tomala, który zagrał 70 meczów w ekstraklasie w barwach Odry Wodzisław Śląsk i wystąpił nawet w reprezentacji

Polski. Przeciwno chrzanowianom zagrał także m.in. Przemysław Pluta, mający na koncie 110 gier w ekstraklasie w barwach Odry i GKS Katowice.

W kolejnych sezonach było już zdecydowanie gorzej. W sezonie 2007/08 Fablok po raz ostatni występował w IV lidze, w kolejnych latach notując następne spadki już pod nazwą Klub Piłkarskiego Chrzanów, będącego spadkobiercą bogatych tradycji futbolowych Fabloku

Wreszcie tuż przed startem rundy wiosennej sezonu 2010/11, wskutek problemów finansowych, grający w okręgówce KP Chrzanów został wycofany z rozgrywek, znikając z piłkarskiej mapy. Próby ratowania klubu poprzez fuzję z Orłem Balin czy Kościelcem Chrzanów zakończyły się fiaskiem.

Po kilku miesiącach rozpoczęła się odbudowa zasłużonego chrzanowskiego klubu, funkcjonującego najpierw jako ChKP Fablok Chrzanów, potem MKS Chrzanów, a obecnie MKS Fablok Chrzanów.

W ciągu kilkunastu lat działacze przekonali się, jak karkołomnym zadaniem jest odbudowanie poważnej, praktycznie od zera. Chrzanowski zespół dopiero za piątym podejściem zdołał się wydostać z B-klasowego marazmu. Sześć sezonów potrzebowali z kolei, aby wywalczyć awans z A-klasy do okręgówki, w której zdołali się utrzymać przez dwa sezony. Obecnie Fablokowcy znów rywalizują w A-klasie, starając się o cel awansu o szczebel rozgrywkowy wyżej.

- Mamy rok czasu na

przygotowanie się do okręgówki pod względem finansowym. Trzeba mieć odpowiedni budżet, żeby móc z powodzeniem rywalizować na tym poziomie. Kadre mamy dość stabilną, nawet trochę lepszą niż wtedy, gdy graliśmy w klasie okręgowej - mówił w sierpniu na łamach „Przełomu” Łukasz Matysik, prezes Fabloku.

ORZEŁ BALIN

Jeszcze kilka lat temu na stadionie piłkarskim w Balinie swoje mecze ligowe rozgrywał zespół miejscowego Orła. Przez parę sezonów był jedną z najlepszych ekip futbolowych w powiecie chrzanowskim.

Za prezesury Władysława Korlackiego, będącego jednocześnie głównym sponsorem klubu, drużyna piłkarska zaczęła się pięć po kolejnych szczeblach krajowych rozgrywek, stając się jedną z głównych sił futbolowych w regionie. Orzeł wyładował w czwartej lidze, choć niewiele brakowało, aby wzbił się nawet na trzecioligowy poziom.

Kibice do dziś z rozrzewnieniem wspominają zacięte boje z Hutnikiem Kraków czy Sołą Oświęcim.

W tamtym okresie w drużynie z podchrzanowskiej wioski mogli zobaczyć wiele znanych piłkarskich nazwisk. Barw balińskiej ekipy bronił m.in. Grzegorz Kaliciak (dwukrotny mistrz kraju i zdobywca Pucharu Polski z Wisłą Kraków), Marcin Bojarski (mistrz Polski z Legią Warszawą), Daniel Treściński (mistrz kraju z ŁKS Łódź), Nigeryjczyk Abel Salami (mający na koncie występ

py w ekstraklasie w Stomilu Olsztyn i Szczakowiance Jaworzno), czy Artur Adamus (grający w ekstraklasie w Sierce Tarnobrzeg, Stali Mielec, GKS Katowice i Petro Płock, czyli dzisiejszej Wiśle).

Po latach tłustych nadeszły lata chude, aż w końcu w 2018 roku ówczesny zarząd klubu zdecydował wycofać zespół z A-klasy z powodów organizacyjno-finansowych. Od tego czasu próżno szukać Orła na piłkarskiej mapie seniorskich rozgrywek ligowych. Nie widać też żadnych perspektyw na jego reaktywację.

Ze stadionu w Balinie korzysta obecnie Akademia Piłkarska 21 Chrzanów, zajmująca się przede wszystkim szkoleniem młodych adeptów futbolowych. W tym sezonie zgłosiła również drużynę seniorów do B-klasy, z której najpewniej w obecnych rozgrywkach się jeszcze nie wydostanie.

GÓRNIK LIBIĄŻ

Jeden z najstarszych i najbardziej zasłużonych klubów piłkarskich ziemi chrzanowskiej powstał w 1945 r. W latach 1996-2014 funkcjonował pod nazwą Janina Libiąż. To właśnie pod tym szyldem stał się najsilniejszym klubem futbolowym w naszym regionie, z powodzeniem rywalizując na trzecioligowym froncie (przez cztery sezony, po raz ostatni w sezonie 2013/14). W klubowym budżecie nie brakowało pieniędzy, a za tym szły dobre wyniki sportowe. Zaczęto nawet marzyć o drugiej lidze.

Z kolejnych lat nie by-

ło już jednak tak różowo. Strategiczny sponsor, czyli Południowy Koncern Węglowy zaczął mniejsza finansowe wsparcie dla libiąskiego klubu sportowego, który znalazł się w dużym kryzysie. Pomimo zmian w zarządzie klubu, praktycznie co pół roku pojawiały się obawy, że zniknie on z futbolowej mapy. Górnik borykał się z coraz większymi problemami finansowo-organizacyjnymi. W efekcie spadł najpierw do czwartej ligi, a potem do okręgówki. Do tego doszło pogorszenie relacji pomiędzy władzami klubu a samorządem. Pojawiły się wzajemne oskarżenia z obu stron.

Pod koniec sierpnia 2017 r., po trzecim walkowerze Górnik został wykluczony z rozgrywek okręgówki. Zniknął z piłkarskiej mapy, na którą nie wrócił do dziś.

W 2018 r. w mieście został założony zupełnie nowy klub - MKS Libiąż, który stał się przedmiotem sporego zamieszania w lokalnym środowisku piłkarskim. Po tym, jak zarząd MZPN podjął uchwałę, że libiąski MKS wystartuje w A-klasie, a nie na najniższym szczeblu krajowych rozgrywek, czyli klasie B, część ligowych rywali postanowiła zbojkotować mecze z MKS Libiąż.

Libiąskie zespoły seniorskie błyskawicznie awansowały do klasy okręgowej, w której występowały przez trzy sezony, spadając z niej w 2022 r. Wkrótce klub poinformował o wycofaniu drużyny z rozgrywek chrzanowskiej A-klasy, uzasadniając to brakami kadrowymi. W efekcie Libiąż pozostaje bez seniorskiego zespołu piłkarskiego.

Michał Koryczan

Czy Chrzanów jest tak silny, czy liga jest tak słaba?

Piłkarze ręczni Unimetal Recycling MTS Chrzanów odnieśli dziewiąte ligowe zwycięstwo z rzędu w tym sezonie, pokonując u siebie Viret CMC Zawiercie.

Jeśli ktoś spodziewał się po konfrontacji pierwszej z trzecią drużyną z tabeli zaciętego i emocjonującego pojedynku, to wszelkie jego nadzieje zostały rozwiane już w pierwszej połowie. Chrzanowianie schodzili na przerwę prowadząc różnicą 11 trafień. Po zmianie stron nie zwolnili tempa i roz-

bili ekipę Zawiercia aż 43-23. To najwyższe zwycięstwo MTS w tym sezonie.

- Absolutnie nie spodziewałem się takiego scenariusza. Aż zachodzę w głowę, co to się dzieje. Czy my jesteśmy tak silni, czy ta liga tak słaba. Wolę się trzymać tego pierwszego. Jak do tej pory nikt nie jest w stanie nam zagrozić. Jedyne w Końskich do przerwy prowadziliśmy tylko jedną bramką. Średnio wygrywamy w meczu różnicą 11 bramek. Po sobotnim spotkaniu prezes Viretu powiedział mi, że nie musieliśmy ich tak zbić. Zakładaliśmy, że drużyna z Zawiercia postawi nam większy opór. Gramy równo i nie mamy w meczach

przestojów, co nam się w przeszłości zdarzało. W Viretem cały zespół zaprezentował się z dobrej strony, ale warto wyróżnić Marcina Górkowskiego, grającego najrówniej przez całą rundę. Błysnął też Patryk Rola, zarówno w w obronie i w ataku. Staszek Malinowski tak jak zwykle popisał się skutecznością - mówi Marcin Dęsoł, prezes Unimetal Recycling MTS Chrzanów.

Chrzanowianie prowadzą w tabeli grupy D pierwszej ligi piłki ręcznej mężczyzn z kompletem dziewięciu wygranych. W sobotę, 2 grudnia o godz. 12 w ostatnim tegorocznym meczu ligowym zmierzają się na wyjeździe z plasującym się

w dolnych rejonach tabeli SMS ZPRP II Kielce

- Chłopcy chcą wygrać wszystko, co jest do wygrania. Do Kielc jedziemy w roli faworyta. Nie ma o czym mówić. Chcemy przypieczętować pierwsze miejsce w lidze. Widać, że AGH nie jest jakiś specjalnie słaby, mimo że w Krakowie zwyciężyliśmy wysoko. Wygrywa mecz z meczem. Może nie jakoś przekonująco, ale cały czas czujemy ich oddech na plecach. Wystarczy jedno potknięcie i mamy równą liczbę punktów. Fakt, że mamy z nimi mecz u siebie, ale to o niczym nie świadczy. W ubiegłym sezonie przegraliśmy z nimi wysoko we własnej hali

- mówi Marcin Dęsoł.

Po meczu w Kielcach drużyna czeka przerwa w rozgrywkach. Ligowe zmagania zostaną wznowione w lutym.

- Temat ewentualnych transferów jest do zrealizowania, ale w trakcie sezonu jest ciężko kogoś wyciągnąć z innego klubu. Nie ukrywam, że przydałby się nam leworęczny zawodnik na prawe rozegranie oraz leworęczny gracz na prawe skrzydło. Rywalizacji w zespole nigdy za wiele - zaznacza Marcin Dęsoł.

Unimetal Recycling MTS Chrzanów - Viret CMC Zawiercie 43-23 (22-11)

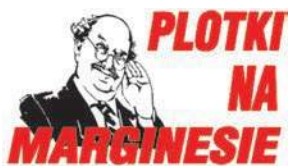
Chrzanów: Górkowski 1,

Plaszczak - Malinowski 10, Rola 6, Put 5, B. Skoczylas 5, Rusin 4, Franczak 2, B. Hardzina 2, Sieczka 2, D. Skoczylas 2, Węgrzyn 2, Beczek 1, Dobrzański 1, M. Hardzina, M. Skoczylas

Tabela

1. Chrzanów	9	27	329-220
2. Kraków	8	21	239-215
3. Zawiercie	8	15	250-253
4. Końskie	7	12	219-197
5. KSZO	7	12	239-224
6. Przeworsk	7	12	210-207
7. Przemyśl	8	9	223-241
8. Zabrze	8	8	258-287
9. Kielce II	7	6	209-246
10. Lublin	7	1	198-232
11. Sandomierz	6	0	168-220

(MK)

Gminy coraz więcej płacą za komunikację. W nadchodzącym roku będzie to 20 mln zł. A że czasy niepewne, to nie wiadomo, czy i to starczy. Na szczęście jest jakiś pewnik. Ile by tej kasy nie dołożyć, to nie ma się co spodziewać, że autobusów na ulicach przybędzie.

Fasada kościoła św. Mikołaja w Chrzanowie jest jak malowana. Odnowienie kosztowało krocie. Nie wiadomo, jak długo wytrzyma, bo na remont składali się nie tylko parafianie. Grosza, i to znacznego, nie żałował urząd marszałkowski, a to przecież kasa z podatków wiernych i, o zgrozo, niewiernych.

Mieszkaniec Libiąża padł ofiarą szantażu. Szantażysta zagroził, że na każdym drzewie w okolicy, a może i w internecie, rozklei nagie zdjęcia libiążanina, jeśli ten nie da odpowiedniej sumy pieniędzy. Chłop nie uległ presji. Doszedł do wniosku, że nie ma się czego wstydzić. A, niech patrz! - rzucił i zgłosił sprawę policji. Szczęściarz.

Dekadę temu klub piłkarski w Chrzanowie upadał, a burmistrz Kosowski zaproponował, by w ramach reanimacji połączyć go z trzebińskim MKS-em. Trzebinia się wypięła. Dzisiaj pewnie byłaby zachwycona takim pomysłem, ale w Chrzanowie takie układy już nikogo nie kręcą. Krótka mówiąc, kolejny raz widzimy, że w piłce dobrze się dzieje, gdy gracze wiedzą, że to gra zespołowa.

Sosny w Libiążu, co stały przy drodze wojewódzkiej, poszły pod topór. Nadleśnictwo tłumaczy, że osiągnęły wiek rębny. Co oznacza tyle, że mogłyby spokojnie dożyć 300 czy 400 lat, ale jakiś Zdzisiek z Frankiem ustalili, że pójdą na zapałki, gdy skończy się ich dzieciństwo. Hm, ciekawe jaki jest wiek rębny Lasów Państwowych?

przełomowe
KADRY

Stawy kaskadowe w Pogorzycach

Kamil Jarosz

Pogorzyskie stawy w ostatnich kolorach jesieni zaprezentował Kamil Jarosz z naszej facebookowej grupy PRZEŁOMowe Kadry.

Na zdjęciu widzimy stawy kaskadowe na terenie Ośrodka Wędkarsko-Wypoczynkowego Pogorzysko-Rzeczki. Opiekę nad nimi Towarzystwo Wędkarskie Pogorzysko. Powstały w wąwozie, który schodzi w stronę

Plaży Dolnej. Horyzont zamyka Garb Ten-czyński.

Kamil Jarosz mówi, że kocha fotografować przyrodę. Przypomina, że warto się zatrzymać w codziennej gonitwie i dostrzec wspa-niałe widoki, które są na wyciągnięcie ręki. Początkowo aparat służył mu do uwieczniania małej, prywatnej kolekcji ptaszników, ale z czasem paleta tematów znacznie się posze-rzyła. Autor ma 35 lat, mieszka w Pogorzyskach. (ŁD)

Jak ten czas leci

Pisaliśmy w „Przełomie” 27 listopada 2013 roku w numerze 47. (1118)

■ Wzorowana ponoć na paryskiej alei Champs-Elysees aleja Henryka w Chrzanowie umiera. Proces ten trwa od dobrych kilku lat. Rozmowy na temat alei skupiają się jednak ciągle na diagnozie: co doprowadziło ją do takiego stanu? Odpowiedzi są różne: przeniesienie się centrum handlowego miasta w okolice Trzebińskiej, wprowadzenie strefy płatnego parkowania, zbyt wygórowane stawki wynajmu lokali usługowych i handlowych... O konieczności rozpoczęcia zakrojonego na szeroką skalę leczenia też się mówi, ale działań - poza wyremontowaniem kilku kamienic - nie widać.

Ten pochodzący sprzed 10 lat tekst można by bez żadnej korekty opublikować i dziś. Trzeba by w nim tylko zmienić nazwisko burmistrza.

■ Związek komunikacyjny organizujący kursowanie lokalnych autobusów na terenie gmin Chrzanów, Trzebinia i Libiąż zauważył spadek wpływów ze sprzedaży biletów. Jak ocenia szef związku Marek Dyszy, nie wynika to z rosnącej liczby gapowiczów jeżdżących bez biletów, tylko z prostego faktu, że pasażerów ubywa. Zdecydował więc, że aby ten ubytek finansowy zlikwidować, trzeba podnieść ceny biletów. Niektórzy ostrzegali, że to rozwiązanie krótkotrwałe i prowadzące do tego, że z jazdy autobusa mi mogą rezygnować kolejne osoby.

Nie trzeba było długo czekać, by pod tekstem na przełom.pl informującym o podwyżce cen biletów, pojawiły się takie właśnie zapowiedzi pasażerów-internatów.

■ W gminie Trzebinia mieszka szef małopolskiej policji Mariusz Dąbek. Ma 42 lata i jest jednym z najmłodszych generałów w Polsce. W pracy uchodzi za stanowczego i wymagającego. W domu - jak wyznaje - rządzi żona. Nie od razu chciał być policjantem. Ciągnęło go raczej do piłki nożnej. Grał w LZS Lgota, Fablok Chrzanów, Hutnik Trzebinia i Tempo Plaża. Lubi też pływać, jeździć na rowerze, wędkować, czytać kryminały i gotować dla swoich dziewczyn - żony i córek - jak znajdzie wolną chwilę. Gdy pierwszy raz zakładał policyjny mundur, nie przypuszczał, że znajdzie tak wysoko.

Na początku 2016 roku Mariusz Dąbek został odwołany ze stanowiska. Na razie nie widać go w lokalnej działalności publicznej, ale z niektórych kręgów dochodzą pogłoski, że być może się to zmieni...

TAK BYŁO...

Kościół św. Marcina w Krzeszowicach

Archiwalna fotografia, pochodząca z „Ilustrowanego Kuriera Codziennego”, jest datowana na 1925 r.

Znajdziemy ją również w Narodowym Archiwum Cyfrowym. Kościół św. Marcina z I poł. XIX w., stojący przy dzisiejszym Parku Bogackiego, został wzniesiony w stylu neogotyckim z piękną fasadą licowaną piaskowcem. Wejście poprzedza otwarty przedsionek z ostrołukowymi arkadami.

Projekt kościoła zrealizował słynny niemiecki architekt Karol Schinkel. Fundatorami byli Potoccy, ówcześni właściciele Krzeszowic. Zresztą świątynia mieści ich rodzinny grobowiec.

Obok kościoła biegnie ul. Grunwaldzka, prowadząca m.in. w stronę Czatkowic i Czernej, wówczas niewyasyfutowana i po deszczach trochę błotnista.

(ŁD)

Kościół św. Marcina w latach 20. minionego wieku

przełom
TYGODNIK ZIEMI CHRZANOWSKIEJ

Redakcja
32-540 Trzebinia, ul. Długa 53
tel./fax 32-612-25-50,
e-mail: gazeta@przelom.pl

Redaktor naczelna
Grażyna Kaim, tel. 32-753-51-12

Wydawca
Firma Wydawnicza „Przełom” Alicja Molenda

**Dziennikarz
dyżurny
697 351 999**

Zespół:
Stanisława Ciepichał,
Łukasz Dulowski,
Agnieszka Filipowicz,
Andrzej Gawera, Weronika Korbut
Tadeusz Jachnicki, Michał Koryczan,
Alicja Molenda,
Marek Oratowski,
Ewa Solak (Krzeszowice),
Marzenna Spyt

Druk
Polska Press Sp. z o.o.,
Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu
Nakład 6 500

Biura ogłoszeń

Trzebinia ul. Długa 53,
tel. 32- 612-25-50 wew. 22
pn.-pt. 8.30-16.30

Gazeta jest członkiem
Porozumienia Reklamowego Tygodnik Lokalny
oraz stowarzyszeń:

**Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych**

**Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców
REPROPOL**

**IZBA
WYDAWCÓW
PRASY**

Ogłoszenia, reklamy
i teksty promocyjne
nie stanowią materiału
pochodzącego od
wydawcy.
Redakcja zastrzega
sobie prawo skracania
i redagowania tekstów.
Materiałów i zdjęć
niezamówionych nie
zwracamy.